

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorani Trebu-
šji, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 115 (13.346)

Trst, petek, 19. maja 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Predsednik vlade De Mita je poročal Cossigi o političnem položaju Del vladne večine odklanja krizo in zaupa v politično preverjanje

Za demokristjane so za nastali položaj krivi drugi - KD in PLI z ramo ob rami proti kritikam socialistov - Preverjanje med strankami še ne pomeni, da je kriza neizbežna

RIM — Kongresna sezona je praktično pri kraju, manj-
kajo še replike in zaključni posegi socialistov v Milanu,
odprla pa se bo nova politična sezona, ki se nanaša nepos-
redno na vlado. Zlasti v teh dneh je bilo De Mitovo vladno
vodstvo deležno številnih, občasno ostrih in žolčnih kritik,
vendar kaže, da predsednika vlade to ne pretirano moti.
Poleg tega pa bodo čez mesec dni evropske volitve in to
prav v času, ko nekatere stranke vladne večine, predvsem
PSI zvonijo navček demokristjanskemu vladnemu vodstvu.
Vendar o tem poročamo na drugem mestu.

De Mita je včeraj predsedniku Cossigi pojasnil nelahki
politični položaj, bržkone pa mu je skušal tudi pojasniti,
zakaj nekatere druge stranke vztrajno govorijo o neizbež-
nosti vladne krize. Predsednika vlade pa verjetno nekako
pomirja dejstvo, da na primer PSDI odločno odklanja vsako
možnost krize, ki »bi prišla ob najbolj nepravem času«, de-
mokristjanski podtajnik Bodrato pa zatrjuje, da »kriza ne
odvisi od KD, saj jo povzročajo predvsem drugi.«
Proti krizi pa je tudi tajnik PLI Altissimo, ki se je prav včeraj zjutraj
srečal z De Mito. Kljub menda plodnemu dialogu je Altissi-
mo orisal De Mito kot »odojka na žaru, ki se na vse kripelje
upira limoni, ki mu jo hočejo potisniti v usta.«
Kakorkoli že, liberalci so De Miti obljubili, da se bodo potrudili in razjas-
nili sedanji položaj, tako da se bo mandatna doba vlade
iztekla brez večjih šokov. Neposreden poziv socialistom
proti podpiranju vladne krize pa je včeraj prišel tudi iz
vrst republikancev. La Malfa je sicer v skrbeh, ker vlada ni
izpolnila vseh obveznosti, vendar je socialiste povabil, naj
politični položaj razjasnijo na drugačnih smernicah kot je

NADALJEVANJE NA 2 STRANI

Na kongresu v Milanu socialisti še stopnjujejo napade na KD

IVAN FISCHER

MILAN — Na socialističnem kongresu je
včeraj, bolj kot v prejšnjih dneh, zavel veter, ki
prinaša vladno krizo. Včeraj so o njej govorili
praktično vsi tisti, ki so se zvrstili na govornišk-
kem odru. Kljub temu pa marsikdo še dvomi v
umestnost vladne krize nepoln mesec pred ev-
ropskimi volitvami. Sinoči so delegati na socia-
lističnem kongresu volili tajnika, vendar izid za
sedaj ni znan in ga bodo objavili danes zjutraj.

Prvi jutranji del včerajšnjega dne je zaključil
poseg Craxijevega namestnika Martellija. Kljub
relativno pozni uri je bila dvorana nabito polna,
ko je Martelli povedal, da se je cikel sedanje
vlade zaključil, da je De Mitov vlak pripotoval
na zadnjo postajo in da je napočila ura, ko mora-
jo izstopiti vsi, vključno vlakovodja. Problem to-
rej, pravi Martelli, ni, kam in kaj s sedanjo vlado,
saj se to vprašanje sploh ne postavlja. Socialistič-
no stališče pa gre tolmačiti ob upoštevanju Cra-
xijevih besed, ko je tajnik stranke v svojem

uvodnem poročilu, dejal, da so socialisti odprti
slehnemu sodelovanju, pod pogojem, da pri-
pravljenost socialistov na dialog ne postane pre-
tveza za politični zastoj. Vprašanje vlade pa ni
mogoče obravnavati ne da bi obravnavali vpra-
šanje zaveznitve in vprašanje vladnega progra-
ma. V tem smislu, po prav gotovo briljantnih
izkušnjah, ki so jih imeli z dvema demokristjan-
skima predsednikoma vlade Gorio in De Mito,
tudi vprašanje vodstva vlade ne more biti samo-
umevno.

V nadaljevanju svojega posega je Martelli
tudi postavil alternativo: ali socialistom uspe-
uresničiti politiko reform in uveljaviti temu do-
sledno politiko ali pa se morajo pripraviti, da
ločijo svojo odgovornost od odgovornosti krščan-
ske demokracije, pa naj bodo ali ne na vidiku
novi sogovorniki za PSI. Poleg vsega pa PSI ne
more imeti kot edinega sogovornika Forlanija,
kaže iskati zaveznike tudi druge, saj bi imeli
vezane roke, če bi za politiko reform iskali za-

NADALJEVANJE NA 2 STRANI

Ameriški dolar še vedno kralj valutnih trgov

MILAN — Odločitev nemške
osrednje banke Bundesbank, da
ne dvigne obrestnih mer, je vče-
raj pomenila še dodatni sunek za
dolar, ki je že v sredo na svetov-
nih valutnih trgih beležil rekor-
dne vrednosti. Če k temu dodamo
še dokaj nepričakovano izboljša-
nje ameriške trgovinske bilance,
potem postajajo vzroki za hitro
naraščanje vrednosti ameriške va-
lute povsem jasni.

Dolar je tako včeraj na frank-
furtskem valutnem trgu med dne-
vom dosegel 1,9880 marke, da bi
se ob zaključku poslov utrdil na
vrednosti 1,9793 marke, kar je več
kot 3,5 pfeninga več kot v sredo.
Tako visoke vrednosti v primerja-
vi z zahodnonemško marko dolar
ni zabeležil že od 26. decembra
1986, ko je veljal 1,9858 marke. V
primerjavi z liro je ameriška valu-
ta včeraj pridobila skoraj 30 lir in
so ga ob fixingu v Milanu prodaj-
jali po 1443 lir, kar je največ po 5.
avgustu 1986, ko so ga cenili po
1444,6 lire. Vrednost pa je dolar
pridobil tudi v Tokiu, kjer je bil
vreden 138,88 jena.

Lira se je včeraj okrepila v pri-
merjavi z marko, ki so jo cenili po
728 lir ali skoraj 2 liri manj kot v
sredo. Na vrednosti pa je lira pri-
dobila tudi v primerjavi z ostalimi
valutami evropskega denarnega
sistema, medtem ko je nekoliko
izgubila v primerjavi s funtom in
švicarskim frankom.

Zaradi odsotnosti CK ZKJ končal brez končnih sklepov

BOGO SAMSA

BEOGRAD — zasedanje CK ZKJ se
je končalo s pravo farso, popolno zme-
do in na koncu celo s splošno prizna-
no sramoto. Okrog polenih ponoči so
se namreč preostali člani centralnega
komiteja jugoslovanskih komunistov
začeli šteti in kaj kmalu so ugotovili,
da v veliki dvorani zvezne skupščine
ni več predpisane tretjine. Nato so se
kot solarčki javljali generalnemu taj-
niku Slovincu Štefanu Korošcu in re-
zultat je bil: 101 prisoten, namesto
kvoruma 110, od skupaj 165 članov
centralnega komiteja. Dobra tretjina,
naveličana več kot petnajsturne raz-
prave, jo je lepo pobrisala domov, se-
daj pa bodo morali opravičiti svojo
odsotnost. Med njimi tudi prvi srbski
mož Slobodan Milošević, čeprav so
razpravljali predvsem o kosovski krizi.

Uradnih sklepov torej ni bilo, zato
pa toliko več polemik in sporov. Pre-
vladovali sta dve temi: seveda Kosovo z
ugotovitvami, da je treba represijo še
zaostriti, pa Slovenija in kritike njene-
ga separatizma.

Zelo malo je bilo resnih in argu-
mentiranih razprav. S srbske strani je
prišlo do pravega propagandističnega
napada z vsemi že znanimi temami in
refreni o albanskem iredentizmu in
nacionalizmu, brez vsakega sledu po-
litičnega, resnejšega in odgovornega
razmišljanja. Takšna je tudi današnja
Politika, ki ima zmagovalne naslove
na vrsti strani, posvečenih tem temam.
Naslovi pa se mešajo s podobnimi, ki
so uperjeni proti Sloveniji, tokrat že
brez kakršnega koli ovinkarjenja, di-
rektno in jasno.

V ospredju polemik je torej nade-
lnja oblast Miloševićeve skupine in z
njo povezanih političnih struktur, toda
tokrat je v podtonih že čutili resnično
jugoslovansko temo števila ena infla-
cija z vsemi posledicami. Na tem pod-
ročju se odpira novo poglavje sporov.
Slovenija tokrat ni molčala. Sloven-
sko protiofenzivo je načelno in možno
pričel Sergej Kraigher, o njegovem
posegu smo že včeraj poročali. Nato
pa so tehtno in strokovno podkovano
govorili številni predstavniki, med nji-
mi Janez Zemljarič, Vinko Hafner,
Franc Setinec in drugi. Praviloma je po
besedah vsakega prišlo do številnih

NADALJEVANJE NA 2 STRANI

Po odhodu Gorbačova in uspešnem zaključku kitajsko-sovjetskega srečanja Vse bolj zaostren položaj na Tienanmenu Kitajsko vodstvo pred usodno odločitvijo

Generalni sekretar kitajske KP Zhao Ziyang je včeraj v bolnišnici obiskal nekatere izmed onemoglih študentov (Telefoto AP)

PEKING — Zgodovinski sovjetsko-
kitajski vrh v Pekingu je bil uspešen,
največji socialistični državni na svetu
sta po treh desetletjih nesoglasij in
sovražnosti sklenili mir in se dogovo-
rili za tesno sodelovanje na političnem
in gospodarskem področju. O obisku
Mihaila Gorbačova na Kitajskem sta
državi izdali tudi skupni komunike, ki
v 18 točkah poudarja principe tega so-
delovanja, ki naj bi temeljili na upo-
števanju suverenosti in teritorialne in-
tegritete obeh držav, na nevmesava-
nju, enakosti, predvsem pa na iskanju
takih odnosov, ki naj bi obema drža-
vama prinesli kar največ koristi.

Ob vsej tej tolikokrat poudarjeni
zgodovinski vrhunski srečanja, predvsem pa zaradi jasno napovedane
uspešnosti kitajsko-sovjetskih pogovo-
rov, je bila pozornost množice tujih
novinarjev usmerjena predvsem na
dogajanja na osrednjem pekinškem
trgu Tienanmen, kjer v teh dneh pote-
kajo največje manifestacije v zgodovi-
ni socialistične Kitajske. Študentski
upor traja že več kot mesec dni, sedaj
pa so se študentom pridružili še vsi
drugi sloji prebivalstva. Milijske

množice zahtevajo temeljite politične
reforme ter več svobode in demokra-
cije.

Upravičenost zahtev manifestantov
je priznal tudi generalni sekretar ki-
tajske komunistične partije Zhao Zhi-
yang, ki je včeraj v bolnišnici v Pekin-
gu obiskal študente, ki so zaradi gla-
dovne stavke morali iskati pomoč
zdravnikov. Gladovno od sobote stav-
ka po uradnih podatkih 3000 študen-
tov, od katerih so mnogi že na koncu
moči. Položaj je vedno bolj zapleten in
kitajsko vodstvo zaseda neprekinjeno.
Manifestanti zahtevajo odstop Deng
Xiaopinga in Li Penga (ta se je včeraj
pogovarjal z nekaterimi študentskimi
predstavniki) ter zahtevajo pogovor z
oblastmi pred TV kamerami. Kako se
bo drama razpletla, ni jasno, vendar
obstajata najbrž le dve možnosti. Ob-
lasti bodo morale sprejeti študentske
zahteve ali pa manifestacije zatreti s
silo. Toda druga možnost je skoraj ne-
verjetna, saj si nihče ne zna predstavi-
ljati, kako uporabiti silo proti dvomili-
janski množici v Pekingu, ki pa zdaj
ni več sama, saj se je splošni upor raz-
širil na vso državo.

Položaj v Etiopiji je še vedno nejasen

ADIS ABEBA — Dva dni po poskusu vojaškega
državnega udara je položaj v Etiopiji še vedno
skrajno nejasen. V Adis Abebi je predsedniški bri-
gadi in elitnim policijskim oddelkom baje uspelo
dokončno razbiti odpor pučistov, iz Eritreje pa pri-
hajajo za Mengistuja skrajno nevarne vesti, ki jih
ne morejo omiliti niti sinočnje vesti iz Adis Abebe,
da je lojalnim enotam uspelo streti odpor pučistov
v Asmari in ponovno prevzeti nadzorstvo nad kra-
jevno radijsko postajo.

Druga armada, ki šteje 150 tisoč mož, je baje
sprejela proglas pučistov in hoče zamenjavo seda-
njega režima, ni pa še stopila v akcijo proti Men-
gistuju lojalnim silam. Poveljnik druge armade ge-
neral Tesfai, ki je obenem vojaški guverner Eritre-
je, je osebni prijatelj voditelja Mengistuja še iz
časov strmoglavljenja cesarja Haile Selasija. Tesfai
pa je že nekaj dni v Adis Abebi, tako da so lahko
nadzorstvo nad drugo armado prevzeli Mengistuju
nenaklonjeni višji častniki. Trenutno je jasno, da
je pučiste že podprla garnizija v Asmari, saj je
tamkajšnji radio v rokah upornikov (vesti o uspe-
hu režimskih enot niso potrdili ne v Kartumu in
ne v Londonu), ostalih enajst divizij od Asmare do

Masave pa, kot rečeno, ostaja v vojašnicah in ne
spoštuje več ukazov režima iz Adis Abebe. Da pa
bi bila mera polna, je eritrejska osvobodilna fron-
ta, proti kateri bi se morali boriti vojaki druge
armade, enostransko proglasila dvotedensko pre-
mirje, da bi »pomagala etiopski vojski zrušiti Men-
gistujev režim«. Poleg tega je osvobodilna fronta v
svojem proglasu navedla še šest točk, ki dajejo
slutiti, da so nastale v dogovoru z upornimi etiop-
skimi vojaki. Fronta predlaga takojšnjo sestavo za-
časne vlade, v kateri bi bili tudi predstavniki opo-
zicije; ukinitve sedanje marksistične ustave, ki ne
dovoljuje prave demokracije; ustanovitev takih
demokratskih institucij, ki naj etiopski vojski
omogočijo, da bo služila ljudskim interesom in ne
izpolnjevala ukaze enega človeka, kot se je to do-
gajalo do sedaj. Etiopska vojska bi morala tudi
osvojiti načelo, da se lahko etiopsko ljudstvo svo-
bodno sestaja, da bi odločalo o svoji usodi brez
ustrahovanj in pritiskov. Kot zadnje proglas nava-
ja sveto pravico do svobode, do svobodnega miš-
ljenja, zbiranja in združevanja.

Po mnenju političnih opazovalcev ta proglas
vsebuje želje in hotenja vsega etiopskega ljudstva,

ki je že sito petnajstletne leninistično-marksistične
Mengistujeve diktature, in ne samo zahtev Eritrej-
cev. Nič čudnega torej, da je Mengistujev režim v
skrbeh. Koalicija med upornimi vojaki druge ar-
made in gverilci osvobodilne eritrejske fronte, bi
lahko pritegnila še druge plasti etiopskega prebi-
valstva in zamajala moralo lojalnih enot. Navse-
zadnje je treba upoštevati, da druga armada šteje
polovico vseh mož etiopske vojske, kar pomeni, da
jo bodo le s težavo prisilili k pokorščini, če se je ta
armada res pridružila pučistom. Če k temu doda-
mo, da sestavljajo drugo armado v bojih prekalje-
ne enote, ki imajo najsodobnejšo orožje, se po-
litični opazovalci upravičeno sprašujejo, ali bo
Mengistuju uspelo prebroditi sedanje težave za
njegov režim.

Za Mengistuja izgledi niso najboljše. Država se
nahaja na robu pravega bankrota, saj gre za obo-
rožitve kar 90 odstotkov vsega nacionalnega do-
hodka. Režimu ni uspelo rešiti eritrejskega vpraša-
nja, še več, prav ta neskončna vojna je sprožila
pučistične težnje v etiopski vojski.

ZDA pozitivno ocenjujejo Occhettov obisk

WASHINGTON — Slavnostna večerja, ki jo je priredil italijanski veleposlanik v ZDA, je bila hkrati priložnost, da se je Achille Occhetto srečal tudi z nekaterimi predstavniki Bushove uprave. V izbranem omizju so namreč bili tudi funkcionarji državnega tajništva (James Madden in Ray Snider), veleposlanik Montgomery in funkcionar tajne policije CIA.

Kljub temu da je ameriški tisk poročal o Occhettovem obisku kot o zasebnem pobudi, je komunistični tajnik prijetno presenetil, ko je med večerjo nazdravil Bushu. Sicer pa je bila osrednja tema včerajšnjih pogovorov nova podoba evrokomunizma, za katero se zavzema italijanska partija, govoril pa je tudi o mednarodni kolokaciji Italije v Atlantskem paktu. Odmevi na Occhettov obisk pa so v ZDA na splošno zelo pozitivni. Pred slovesom je Foley, ki vodi demokratsko večino predstavnškega doma poudaril, da je gost uspel v svojem namenu, in sicer, da ZDA predstavi svojo stranko v drugačni luči.

Močan udarec je vladni opoziciji prizadel dokument Organizacije ameriških držav

Po spodleteli splošni stavki v Panami je opozicija pripravljena na pogajanja

PANAMA — Panamski režim in vladna opozicija sta si nekeko segli v roko in se domenili za premirje, ki naj bi omogočilo hitrejšo rešitev težke politične krize. V zadnjih urah se je stanje v Panami bistveno in dokaj naglo spreminjalo.

Za novosti je prvi poskrbel general Antonio Noriega, ki je najavil pet poti iz krize, od katerih je bila ena manj demokratična od druge. Pomeben doprinos k novemu pojmovanju panamske krize pa je dal tudi neuspeh vseh državnih splošnih stavk, ki so jo sklicale stranke opozicije, ter precej blaga stališča Organizacije ameriških držav OAD.

V dokumentu, ki so ga podpisale države obeh Amerik, vključno s Panamo, ni bilo namreč govora o nikakršnem izgonu generala Noriega ali o proglasitvi demokratično izvoljenega predsednika. Države OAD so se omejile na kritiko Noriegovemu posegu, ki je po-

vzročil razveljavitev predsedniških volitev.

Kljub velikim notranjim težavam pa je v Panami menda prišlo do soglasja glede tega, da se mora država ubraniti ameriškega vmešavanja. Laburistična stranka je menda pripravljena na sestavo »vlade narodnega preporoda«, ki naj bi omogočila poenotenje panamskega naroda v imenu neke neodvisnosti od ZDA.

Panamci naj bi pri tem pozabili na notranje politične spore in se tako združili in se postavili v bran morebitnim oboroženim obračunavanjem med vladnimi silami in opozicijo, predvsem pa med ameriško vojsko in Noriegi naklonjenim vojaškim enotam. Za sedaj je v Panami vsekakor zavladal vsaj navidezen mir. Trgovine so odprte (v glavnem so ostale odprte tudi med stavko), vsakdanje življenje pa teče mirno dalje.

Posnetek s spodleteli vsehdržavne splošne stavke v Panami

(Telefoto AP)

Alfonsin sprejel Menema

Argentinski predsednik Alfonsín je v Casi Rosadi sprejel svojega novoizvoljenega naslednika Menema. Liderja bosta skušala začrtati ustrezno politično strategijo za čas, ki ju še loči do 10. decembra, ko bo Carlos Saul Menem dejansko prevzel predsedniško mesto

(Telefoto AP)

Neznana usoda »izolirancev«

LJUBLJANA — Posebni ukrepi, ki jih je državno predstvedstvo uvedlo na Kosovu, vznemirjajo jugoslovansko javnost. Še posebej do sedaj neznani pravni institut »izolacije« državljanov. Že takoj po prihodu vojske v nemirno pokrajino so začele krožiti govorice, da ljudje izginjajo neznano kam, kljub prvotnim uradnim zanikanjem tovrstnih vesti, pa danes vsi časopisi razpravljajo o jugoslovanskih »desaparesidosih«. Bilo naj bi jih od 50 do 250, nekateri poročevalci s Kosova pa pišejo o več sto »izoliranih« državljanih.

Potem ko je član prejšnjega državnega predstvedstva, ki je uvedlo izredno stanje na Kosovu, Josip Vrhovec na pogovoru s hrvaškimi poslanci priznal, da je določeno število ljudi na Kosovu »izolirano«, so strokovnjaki začeli brskati po zakonih. In prav vsi republiški in pokrajinski zakoni o notranjih zadevah vsebujejo člen, po katerem je mogoče posameznika za tudi do leto dni »izolirati«. Enostavno ga odpeljejo neznano kam, proti njemu ni vložena nikakršna tožba, ni niti osumljen niti obtožen. Družina ne ve, kje je, odvnetniki pa mu ne morejo pomagati, ker se ne ve, česa naj bi bil kriv in ga zato ni mogoče braniti. Še posebej zanimivo pa je to, da član državnega predstvedstva, ki je uvedlo te ukrepe na Kosovu, Josip Vrhovec ne ve, koliko je na ta način enostavno »izginilo«.

»Izolirancev« se godi slabše kot zapornikom. Status drugih je urejen z zakonom, prvi pa so prepuščeni na milost in nemilost tajni policiji. Ugledni jugoslovanski pravniki celo pravijo, da institut »izolacije« še najbolj spominja na koncentracijska taborišča. Sicer pa - menda bi na temeljih te zakonodaje, ki daje policiji tako široka in s temeljnimi človekovimi pravicami tako skregana pooblastila, bilo povsem mogoče resnično ustanovljati tudi prava koncentracijska taborišča - po potrebi.

DEJAN VERČIČ

Umrli Herman Vogel

MARIBOR — V 48. letu je nenadoma tragično umrl slovenski pesnik, urednik pri založbi Obzorja, prevajalec in publicist Herman Vogel. Izdal je pet pesniških zbirk o človeku premišljuječo poezijo v modernem svobodnem verzju in jezikovno čistem izrazu, v katerem je rad uporabljal domače koroške žlahtne izraze. Prevajal je zlasti iz češčine, srbohrvaščine in angleščine. Najbolj je znan Voglov sodobni prevod Haškovega Vojaka Švejk. Uredil je tudi več izborov iz slovenske poezije v druge jezike. (dd)

Na Triglavu strmoglavilo letalo s štirimi potniki

KRANJ — Štirje zahodnonemški državljani - mlajši zakonski par z dvema otrokoma - so se ubili v sredo v letalski nesreči v triglavskem pogorju. Štirisedežno športno letalo je poletelo s kvarnerskega otoka Krka in je bilo namenjeno v München. Ko je letelo nad slovenskim zračnim prostorom, ga je na napravah spremljala kontrola letenja na letališču Brnik, vendar pa je kmalu izgubila vsako sled za njim. Včeraj zjutraj pa je bilo jasno, da se je letalo zaletelo v triglavske skale in zdrsnilo po strmini v globel.

Neuradno smo izvedeli, da je prišlo do težav zaradi zamrznjenih šip in nekaterih naprav na letalu, kar je močno otežilo vidljivost in vodenje letala. Kako je prišlo do nesreče na Malem Triglavu oziroma v bližini Kredarice pa bo pokazala preiskava. Ponesrečence so začeli iskati s helikopterjem milice, vendar so ga zaradi teme in izjemno slabe vidljivosti morali prekiniti. Včeraj dopoldne pa je odšlo proti Triglavu ducat gorskih reševalcev, ki jih zagotovo čaka težko delo, saj vremenoslovci z meteorološke postaja na Kredarici poročajo, da je zapadlo nekaj centimetrov snega in da je vreme sploh zelo neugodno za akcijo. (dd)

nadaljevanja s 1. strani

● Del vladne večine

vladna kriza. »Če bi De Mita odstopil, bi to imelo eno samo posledico, in sicer, zaostreno volilno kampanjo, ki bi šepovečala razhajanja tako med večino kot opozicijo,« meni La Malfa in opozarja, da obstaja nevarnost, da bi iz enih volitev prešli takoj na druge, tokrat na predčasne politične volitve.

Tudi tjanik KD Forlani želi, da ne bi prišlo do predčasnih volitev. »Pred nami je kratko a intenzivno volilno obdobje, čakajo nas pomembne mednarodne obveznosti, to pa sta samo dva faktorja, ki ju je treba vzeti v poštev. Kriza bi bila v tem trenutku neumestna, če že ne nevarna za ugled države,« je včeraj izjavil Forlani. Drevi bo vsedržavni tajnik KD v Milanu poslušal Craxijevo repliko, danes pa se za njegovo stranko odpre volilna kampanja, še prej pa se sestalo njeno tajništvo. Očitno se demokristjani nahajajo v neudobnem položaju, ki si ga morajo vsaj za silo popraviti.

De Mita ni včeraj dal nobene izjave, prav gotovo pa bo prišlo do preverjanja med strankami. Vendar, kot poudarjajo liberalci in republikanci, preverjanje ne sme postati uvod v krizo, pač pa jo mora preprečiti.

● Na kongresu v Milanu

vezništvo samo s krščansko demokracijo. Z druge strani pa ne bi bilo niti pametno prekiniti sodelovanja s KD, če ni na vidiku drugih zavezništvev, če laiki in levica ne dozori. Ne bi bilo prav zamajati temeljnega kamna, na katerem je slonela os italijanske demokracije v zadnjih 30 letih.

Martelli je potem še pozval k enotnosti italijanske levice. Socialisti, komunisti in socialdemokrati imajo v Italiji 44 od sto glasov in bi bili daleč najmočnejša politična skupina. Prav združitev levice bo strateški cilj italijanskih socialistov, cilj, ki je pomembnejši od vladne krize. Vendar že pri reševanju bodoče krize lahko vržemo seme, ki bo morda v bodočnosti obrodilo.

Pred Martellijem je spregovoril tajnik UIL Benvenuto, ki je bil v svojem posegu zelo oster do krščanske de-

mokracije in jo obtožil, da si je KD izdelala državno strukturo, ki je povsem neučinkovita in da samo v njej lahko uspeva. De Miti je očital, da je kot tajnik stranke povzročil predčasne volitve, da bi prekinil cikel Craxijeve vlade, pri tem pa so mu volilci obrnili hrbet, najbolj pa jo je skupila država, ki je imela tri zaporedne vlade z demokristjanskim predsednikom.

Včerajšnji dan je sklenil predstavnik levice Signorile. Ponovil je sklepe, do katerih je prišla njegova skupina na seji, ki so jo imeli predvčerajšnjim in tudi menil, da je treba, kar zadeva vlado, dokončno obrniti stran. Craxi naj tej zahtevi, ki je izšla dokaj enotno iz tega kongresa, da v teku njegove republike politično obliko. Kar zadeva reformo institucij je tudi Signorile poudaril neodložljivo potrebo, da do tega pride ter podčrtal demokratične korenine zahtev po spremembi. Tudi on je omenil dejstvo, da so predstavniki socialistov in akcijske stranke že v ustavodajni skupščini zahtevali neposredno izvolitev predsednika države, edini pogoj pa bi moral biti močan parlament, ki bi ga kontroliral.

Na včerajšnji dan kongresa je bilo bore malo odmevov, treba pa je zabeležiti izjavo člana tajništva KPI Petruccioli, ki je še kar pozitivno ocenil Martellijev poseg, še zlasti tisti del, ki govori o možnosti oblikovanja drugačnih zavezništvev, ki ne bi predvidevala krščanske demokracije. Dodal je tudi, da so komunisti predložili pred dnevi zahtevo po nezaupnici vladi, ki so jo vladne stranke zavrnile. Očividno je bila zahteva upravičena, ugotavlja Petruccioli in dodaja, da mora vlada končno odstopiti.

Kongres se bo zaključil danes s sklepnim posegom tajnika Bettina Craxija. Pravijo, da ne bo imel pisane govora in da bo povlekel zaključke po zapiskih ter šestih dneh razprave. Po njegovi repliki pa bo znana tudi usoda De Mite in njegove vlade.

● Zaradi odsotnosti

ostrih in žolčnih replik srbskih in črnogorskih predstavnikov.

Prav med zadnjimi je v razpravo posegel predsednik slovenskih komunis-

tov Milan Kučan, ki je popolnoma raztrgal obtožbe in logiko, ki jih je rodila. »Nikjer ni nobenega slovenskega separatizma, so pa resni problemi sožitja, ki je možno le kot svobodni dogovor enakopravnih,« pravi Kučan. Pa vendar je najpomembnejše in tudi najbolj odmevno dejstvo, da tokrat Slovenija ni bila več osamljena. Izredno ostri so bili nekateri Hrvati, še zlasti pa zastopniki Bosne in Hercegovine, ki so napadli vse: represijo na Kosovu, logiko izrednih ukrepov, nočnih transportov v taborišča itd. Predvsem pa logiko izrednih ukrepov in nasilnega ustvarjanja centraliziranega partijskega režima za vso Jugoslavijo.

Še zlasti zanimiv in načelen je bil bosanski član CK ZK Enver Šehović. Na Kosovu poteka »pacifikacija«, ki veliko stane in bo še več stala celo Jugoslavijo, posledica bodo pa še večji problemi in ostrejša delitev, če v vsej državi ne bo prišlo do demokratičnega procesa. Nato je govoril o taboriščih, preganjanju razumnikov, represiji in o ostrih odporih, ki jih je čutili povsod, še zlasti v levo usmerjeni Evropi.

Vse to je refleks nacionalnega programa ZK Srbije in fenomena Milošević. To je v bistvu razraščanje srbskega nacionalizma, ki ima dve pojavnosti: prelivanje dohodka, za kar pa je potrebna močna, še posebej zvezna država, kar pa v večnarodnosti državi ni preprosto. Zato pa je treba Zvezo komunistov reorganizirati kot klasično komunistično partijo, z močnimi centri in monizmom.

Nekateri so mnenja, da je to stalniistični model, vendar Šehović pravi, da še ni tako hudo, vsa zadeva pa spominja na ČSSR ob bratski pomoči in Bilakovi razlagi te vrste pomoči. Začelo se je s problemi Kosova, končalo pa s triumfalnimi manifestacijami ob ubitih ljudeh, zaradi česar se je zgražal ves svet. Prav to zmagovalstvo pa dokazuje, da ne gre za ljudi, temveč za moč liderjev in množičnega gibanja. S pomočjo Kosova in na kosovski način se sedaj skuša rešiti druga jugoslovanska vprašanja po načelu: en komunist en glas, ko je vsak najmanjši poskus kritike take politike ocenjen za napad na srbski narod, in ker so Srbi za Jugoslavijo, naj bi bil tudi to napad na Jugoslavijo.

Finančno ministrstvo obljubilo rešitev vprašanja obrazcev 740

RIM — Podtajnik finančnega ministrstva Carlo Senaldi je tiskovni agenciji AGI izjavil, da bi država ne utrpela velike denarne škode, ko bi rok za oddajo davčne prijave za leto 1988 preložila za deset dni. V tem primeru bi lahko davkoplačevalci pravočasno prišli do obrazcev 101, ki jih ponekod v Italiji niso še razdelili, prav tako pa bi lahko država pravočasno poskrbela za ponatis samih obrazcev 740.

Težave z davčno prijavo za 1988. leto so nastale tudi zaradi stavke tiskarjev, ki bi morali že danes prisilno na delo in so se menda prav zaradi tega odpovedali stavki. Fi-

nančno ministrstvo ni sicer določilo, če bo res preložilo rok prijave obrazcev 740, ker se ministrski svet ni mogel še sestati zaradi socialističnega kongresa. Strankarski kongresi pa so eden od razlogov za prekinitve vsakega vladnega dela.

Kljub temu je finančno ministrstvo javilo, da bo pravočasno rešilo vprašanje primanjlovanja potrebnih obrazcev za davčno prijavo, pa tudi obrazcev 101. Posebno ostra je bila v tem pogledu piemontska deželna vlada, ki je zahtevala od ministrskega sveta, naj odobri kar 20-dnevno preložitve roka za oddajo davčne prijave.

Cristian končno doma

Mali Cristian Zanon je od včeraj spet v družini, ki jo sedaj sestavljajo štirje člani, oče, dva sinova in hčerka. Mama je moža in otroke zapustila že pred leti, otroke pa je sodišče dalo v oskrbo različnim družinam in institucijam

(Telefoto AP)

Prodiranje tujega kapitala v Furlanijo

Banca Friuli, Cogolo in Moretti v rokah novih lastnikov od drugod

VIDEM — Po strahovitem potresu, ki je sredi sedemdesetih let prizadel Furlanijo, so se tamkajšnji prebivalci lotili obnove z geslom "Fasim besoi", naredili bomo sami, ne da bi čakali na pomoč od zunaj. Temu sta seveda botrovali dobra volja in znana podjetnost Furlanov. To pa ni bilo dovolj, saj je bilo za obnovo potrebnega veliko denarja. Ta je kmalu prišel od vsepovsod. Z stroškom stotin milijard je bila Furlanija popolnoma obnovljena. Čisto na novo so zrastle tudi sodobno opremljene tovarne, ki so se uveljavile tudi na tujem. V banke v Furlaniji se je stekalo veliko denarja.

Vse to pa je povzročilo velike apetite tudi v drugih krajih. V Vidmu so se v zadnjih letih vgnezdile podružnice velikih italijanskih bank. V zadnjem času pa je prišlo do dodatnega zanimanja. Banca del Friuli, najmočnejša banka v Furlaniji, stara več kot sto let, z več kot sto podružnicami v vsej deželi, tudi v Gorici in Trstu, kot tudi v nekaterih drugih italijanskih deželah, še zlasti v Venetu, je zamenjalo gospodarja.

Znani turinski bančnik Carlo Di Benedetto, čigar ime zasledimo skoro vsak dan v italijanskih gospodarskih kronikah, si je zagotovil nadzorstvo nad to videmsko banko. Delnice banke imajo nekaj tisoč lastnikov. Banko pa je dejansko vodilo okrog sto delničarjev, v glavnem bogatih ter pomembnih Furlanov. Pred nekaj leti je kot delničar v to banko vstopila družina Benetton iz Trevisa. Najprej s peti-

mi odstotki delnic. Potem so se delnice v lasti te družine povzpele na dvajset odstotkov. Že nekaj mesecev pa je vrednost delnic Banca del Friuli poskočila in se več kot podvojila. Jasno je bilo, da neko kupuje te delnice. Pred nekaj dnevi je postalo jasno, kdo se skriva za to veliko operacijo nakupa delnic. To je bil Credito Romagnolo, močna banka iz Bologne, ki igra pomembno vlogo v deželi Emilia-Romagna. Pred dvema letoma je finančnik De Benedetti naskočil to banko in jo dobil v svoje roke. Sedaj si je Banco Romagnolo zagotovil 25 odstotkov delnic.

V Vidmu so javno povedali, da je predsednik Banca del Friuli Paolo Malignani sklenil dogovor z Benettonom in Creditom Romagnolo. Banca del Friuli se bo sinergično povezala s Creditom Romagnolo. Po novem bo to najmočnejša zasebna banka v Italiji. Razpolaga z več kot 300 podružnicami. Uslužbencev je nad 4.000. V Vidmu se že bojé, da bo centrala nove banke (ni še znano ali bosta banki ohranili vsaka svoje ime) odslej v Bologni.

V furlanskem gospodarskem svetu je v teh dneh veliko govora tudi o položaju koncerna Cogolo. Znano je, da si je ta koncern utrl pot v svet tudi s tem, da je v Sovjetski zvezi zgradil veliko tovarn za izdelovanje čevljev. Posli so izredno veliki in uspešni, denar pa prihaja domov s preveliko počasnostjo. Zaradi tega se je industrialec Cogolo, pomembno ime v furlan-

skem in deželnem svetu industrijcev, znašel v finančnih težavah. V Vidmu trdijo, da so dolgovi napram bankam veliko nad sto milijardami lir.

Zastopniki raznih bank že nekaj tednov razpravljajo, kako rešiti podjetje iz sedanjih zagat. V dopolnilni blagajni je nad 700 delavcev, tisti, nad tisoč, ki so še zaposleni, ta mesec niso dobili plač. V akcijo za rešitev podjetja se je vključila tudi deželna finančna družba Friulia. To je sprožilo protest komunistične opozicije v deželnem svetu, nakar je včeraj predsednik deželne vlade dal izjavo, s katero zavrača stališča opozicije in meni, da je prvenstvena skrb Friulie usmerjena v premostitev sedanjih težav podjetja Cogolo.

Najbrž bo tudi podjetje Cogolo dobilo solastnika. Za stvar se zanima finančna družba Società finanziaria veneta, ki je baje pripravljena odkupiti večino delnic podjetja Cogolo.

Še tretje pomembno furlansko podjetje dobi tujega lastnika. V mislih imamo tovarno piva Moretti. Znano podjetje iz Vidma, ki je zgradilo novo tovarno v San Giorgiu di Nogaro (tam dograjujejo drugo halo v vrednosti 70 milijard lir) in ki že sedaj letno prodaja pivo v vrednosti 55 milijard lir, je tovarno prodalo svetovnemu velikanu, kanadskemu podjetju Labatt. Videmski podjetnik je 180 zaposlenim povedal, da se je novi lastnik obvezal, da bo ohranil zaposlitveno raven in še povečal proizvodnjo.

MARKO WALTRITSCH

Delegacija Slovencev iz videmske pokrajine pri podprefektu Labii

VIDEM — Videmski podprefekt dr. Natale Labia in kvestor dr. Franco Rotella sta sprejela delegacijo Slovencev iz videmske pokrajine, v kateri so bili prof. Viljem Černo, msgr. Marino Qualizza in arh. Valentino Simonitti. Gostje so izrazili zaskrbljenost nad nekaterimi dogodki - sodni postopek proti trčmuskemu župniku in ruvanje dvojezičnih obcestnih tabel v občini Grmek (storilcev niso izsledili) - ki kažejo, da se vzdušje v Slovenski Benečiji spet kvari. Prijave župnika niso pripisali toliko prekršitvi zakona kolikor zlasti Qualizzovemu delu v obrambo ustavnih pravic krajevnega prebivalstva. Takšni dogodki so v protislovju z zakonom in zaskrblyajo prebivalce Nadiških dolin, ki so jim že l. 1933 prepovedali rabo slovenščine. Delegacija je potrdila voljo po demokratičnem

sožitju in poudarila, da razdiralne sile skušajo pomensko okrniti navzočnost identitete, tradicij in kulture tod rojenih Slovencev.

Podprefekt je delegaciji zagotovil, da Država brani in spodbuja tradicije, verske običaje in sleherno kulturo na vsem republiškem ozemlju; ustava jamči za jezikovne skupnosti kot tudi za naravne pravice državljanov in štiti vsako demokracijo in zakonito izražanje. Izrazil je razumevanje za nanizanje mu probleme in zaželel izmenjavo idej ter svobodno obnavljanje običajev, ki naj povzročijo upe Nadiških dolin. Priznal je, da so Slovenci iz videmske pokrajine vselej spoštovali zakon in bili pošteni ter lojalni državljani, nazadnje pa sprejel vabilo, da se поблиže seznani s kulturnim udejstvovanjem ter organizacijami Slovencev.

Sporazum Telettra-Pošta SRH

TURIN — Družba Telettra (Fiat) in Skupnost za pošto in telekomunikacije SR Hrvatske sta podpisali sporazum, po katerem bo turinsko podjetje prispevalo k modernizaciji digitalnega prenašanja signalov onkraj Jadrana z dobavo aparatov za tranzmisije prek radijskega mostu, koaksialnih kablov in optičnih vlaken v skupni vrednosti 20 milijard lir. To bo omogočilo učinkovitejše zveze med glavnimi turističnimi središči na jugoslovanski obali in notranjščino po eni strani in med jugoslovanskim ter italijanskim in drugimi evropskimi telekomunikacijskimi sistemi po drugi strani.

Renzulli: Ustrezni člen naj bi odobrili še pred osnutkom Iz zakona o obmejnih območjih črpati denar za našo manjšino

MILAN — Med kongresom PSI, ki poteka te dni v Milanu, so delegati iz naše dežele razpravljali tudi o položaju v Furlaniji-Juljski krajini. Šlo je med drugim za vprašanje zahteve po odstopu odbornika Gonana, ki je izstopil iz PSDI in pristopil k UDS. Socialdemokrati so, kot je znano, zahtevali njegov odstop tako iz deželnega sveta kot iz deželnega odbora. Komunisti so nejasni položaj izkoristili in predložili resolucijo o nezaupnici. Na srečanju ob robu socialističnega kongresa so sklenili, da Gonano ostane deželni odbornik in ne odstopi, ker je UDS podpisal federativni sporazum s socialistično stranko, ki je tako svojo prisotnost v deželnem svetu okrepila za eno mesto in ima torej tudi pravico do enega odborništva več. PSI je to svojo zahtevo postavil zelo ostro in napovedal, da je pripravljen tudi tvegati krizo v deželnem svetu. Morebitni odstop deželnega odbora pa v tem političnem trenutku, ki je na moč negotov tako na deželni kot na vsedržavni ravni, seveda ne bi bil pozitiven.

V Milan sta priromala tudi Camber in Staffieri, ki sta se sestala z nekaterimi voditelji tržaške federacije PSI. Volilni sporazum med Listo za Trst in PSI naj bi vseboval tudi nekatere separate, iz katerih naj bi izhajala socialistična obveza, da omogoči vstop LpT v tržaško večino, kot so iz vrst PSI že večkrat poudarili tudi v preteklosti. Obstajala naj bi tudi obveza za izvolitev nekdanjega tržaškega

župana, listarja Cecovinija za podpredsednika deželnega sveta.

Medtem se je na kongresu nekoliko spremenilo razmerje sil znotraj PSI v naši deželi, kar po eni strani krepi položaj Renzullija na vsedržavni ravni, saj lahko računa na 50 odst. glasov iz naše dežele in bi torej njegova izvolitev v vsedržavno vodstvo PSI morala biti zagotovljena, po drugi pa krepi tudi položaj Sara in Carboneja na krajevni ravni. Socialisti iz Furlanije-Juljske krajine bi v vsedržavni skupščini PSI morali imeti 7 mest, od katerih naj bi šla 4 reformistom, 2 levici in eno pripadnikom De Michelisove skupine.

Zelo pomembno je bilo tudi srečanje, ki so ga imeli delegati iz FJK med kongresom o vprašanju zakona o obmejnih območjih, še zlasti kar zadeva finančno plat osnutka, ki je v zvezi s sredstvi za kulturne dejavnosti slovenske narodnostne skupnosti. Prisotni so bili Renzulli, deželni tajnik Zanfagnini, podpredsednik deželnega odbora Carbone in tajnik tržaške federacije Perelli. Sklenjeno naj bi bilo, da bo poslanec Renzulli v prihodnjih dneh zahteval izločitev tistega dela, ki govori o sredstvih za manjšino, ter naj bi o njem sklepali prej, da bi ga odobrili še pred celotnim osnutkom zakona o obmejnih območjih. S temi finančnimi sredstvi naj bi zagotovili tudi denar za redno izhajanje Primorskega dnevnika, edinega slovenskega dnevnika v zamejstvu. (if)

Srečanje tankovskih brigad

V počastitev 45-letnice ustanovitve 1. in 2. tankovske brigade NOV Jugoslavije bo jutri, v soboto, 20. maja, ob enajsti uri na sejmišču v Sežani proslava s srečanjem bivših borcev, ki so pripadali omenjenima brigadama. Slavnostna govornika bosta Boris Mužević (član predsedstva CK ZKJ) in generalmajor Dane Popović (poveljnik ljubljanskega korpusa JLA).

V izvedbi kulturnega programa bodo sodelovali Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič pod vodstvom Oskarja Kjudra (ki je med vojno bil tudi pripadnik 1. tankovske brigade NOVJ v Gravini), godba na pihala iz Divače pod vodstvom Darja Pobege in člani dramske skupine iz Sežane. Skupno kosilo in tovariško srečanje za vse nekdane borce 1. in 2. tankovske brigade NOVJ ter izvajalce kulturnega programa bo v sežanskem hotelu Triglav, Partizanska 1 (ob lepem vremenu na vrtu).

Osebni promet na mejnih prehodih v naši deželi je bil aprila ustaljen

VIDEM — Podatki o osebnem prometu na mejnih prehodih med Furlanijo-Juljsko krajino, Slovenijo in Avstrijo v letošnjem aprilu se ne razlikujejo kdovekake od tovrstnega gibanja v marcu. Kot navaja deželni urad obmejne policije, ki pri tem upošteva prehode na tržaškem, goriškem, čedadskem, tolmeškem in trbiškem območju, je obe meji aprila prestopilo 1.519.000 italijanskih državljanov (marca 1.534.000) in 1.942.000 tujih državljanov (marca 1.860.000). Prebivalcev strogo obmejnih predelov, ki so torej meji prečkali s prepustnicami, je bilo v tem oziru aprila 1.913.000 (v marcu pa 1.920.000). Sodna policija je na mejnih prehodih v zadnjih mesecih občutno poostрила nadzorstvo in pri tem tudi požela marsikateri uspeh, tako še posebno na področju zatiranja tihotapljenja mamil. Februarja je npr. v Gorici zaplenila 1,4 kg heroína, aprila pa je pri Fernetičih zasegla dober kilogram enake droge (in še lepo vsoto ponarejenih dolarjev), pri čemer je tudi aretirala več tujih državljanov.

Poklon furlanskim borcem

VIDEM — Pojutrišnjem bo v S. Giovanniju al Natisone spominska svečanost za furlanskimi partizani, ki so jih maja 1944 obesili nacisti. Slovesnost se bo začela ob 9.30 s položitvijo venca k obeležju padlim v prvi svetovni vojni, nato bo sprevod krenil do spominske plošče, ki je posvečena med osvobodilno vojno padlim borcem, sledil bo verski obred, nato pa bo pred obeležjem v počastitev obešenih spregovoril predsednik pokrajinskega VZPI-ANPI Federico Vincenti. Popoldne bo srečanje med bivšimi borci.

Iz Marzabotta klic k bratstvu med Slovenci in Italijani

Se vam je že kdaj zgodilo, da ste sanjali o boljšem, lepšem svetu, o tem, kako se tu pri nas vsi razumemo, kako ni več sovraštva, šovinizma, nobenega podpihovanja narodnostne mržnje? Potem so sanje končale in videli ste, da teče vse po starem, za nas Slovence nič kaj dobro in vzpodbudno. No, če bi bili z nami na dvodnevnem izletu in gostovanju v krajih Marzabotto, Casalecchio in Sasso Marconi, potem bi imeli kot vsi mi občutek - da so se sanje uresničile, da smo si Slovenci in Italijani resnično bratje, da velja le prijateljstvo, pobratimstvo, da smo gostje in gostitelji enakih misli in želja in da nam je zelo lepo in prijetno, ko živimo tako v slogi in delamo načrte, da bi v takšnem vzdušju še naprej skupno delali.

Na pot v Marzabotto in ostali dve občini je v soboto odšlo z dvema avtobusoma kar okrog 100 ljudi: člani moškega zbora, mladinskega zbora in harmonikarskega ansambla Fran Venturini, trije godci diatonične harmonike in še ženska pevka skupina Stu ledi. Namen obiska je bil potrditev listine o pobratenju KD Fran Venturini s pevskim zborom Accademia corale Reno iz Marzabotta. Listino so že 25. aprila lani podpisali v Boljuncu, ko je bil zbor iz Marzabotta pri nas. Sedaj so listino ponovno podpisali: dr. Marjan Spetič, predsednik KD Fran Venturini, in Raul Ostorero, pevovalca tamkajšnjega zbora.

Vse je potekalo zelo svečano, najprej z obiskom krajev, kjer deluje zbor, s krajšimi spominskimi svečanostmi pred številnimi spominskimi obeležji, ki pričajo o tem, kaj so ti kraji v času vojne doživljali, o stotinah in stotinah mrtvih

žensk, otrok in starcev, ki so jih podivjani nemški vojaki ubili ali zažgali v razdobju komaj nekaj dni - od 29. septembra pa do prvih dni oktobra 1944. Glavna prireditev pa je bila v nedeljo v novem občinskem gledališču v kraju Sasso Marconi in je trajala več kot tri ure. Vmes pa so bila družabna srečanja v hotelu in Casalecchiju, obisk krajev, kjer so se zgodili najhujši zločini in pokoli, in skupno kosilo pod velikim pokritim prostorom na občinskem stadionu v Marzabotti.

Čeprav smo vedeli, da nas gostitelji nestrpno čakajo, da so vse pripravili, da nam bo bivanje čimprijetnejše, nas je sprejem presenetil. Toliko topline, tako izredno veselje ob srečanju, človek le redko doživi. Vsakdo od nas je dobil oljčno vejico in klas. To pa zato, nam je v pozdravu dejala Liliana, pevka v domačem zboru, ker pomeni oljka mir, klas pa blagostanje. Njenemu pozdravu in toplim željam so sledili še drugi: že na prvem sobotnem družabnem srečanju pozdrav župana Casalecchia Coline, Marjana Spetiča in pevovodje Ostorere.

»Vi ste se nam predstavili v Boljuncu in Domju z vašimi harmonikami, z vašo pesmijo, vašimi navadami,« je dejal Carlo Bagatin v imenu gostiteljev. »Mi smo vam pripravili našo posebnost - godce okarin iz Butria. Upamo, da vam bodo všeč.« Kako bi nam ne bili? Zaigrali so nam na okarine - posebne piščali iz majolike, ki so se ohranile le v tem kraju. Bil je to enkratni nastop skupine mladih godcev, ki so s tem instrumentom nastopali že v Avstraliji, na Švedskem, v Švici, Nemčiji, Jugoslaviji in na

Ženska pevka skupina Stu ledi med nastopom v Marzabottu

italijanski televiziji. In čeprav je bila na prvem večeru predvidena le družabnost, so se z lepim petjem vseeno oglasili zbor Reno, naši pevci od Domja, harmonikarja Tiberio Maver in Sergio Ražman pa še ženska skupina je dodala svoje.

»To je naše domače, bolj občutno srečanje - jutri bomo bolj uradni, bolj svečani,« je dejal pevovalca Ostorero, ki je s svojimi pevci naštudiral našo pesem Nocjo pa oh nocjo, ki smo jo vsi seveda z glasnim aplavzom pozdravili. Potem so pevci od Domja zapeli njihovo pesem Passi na besedilo Aca Mermolje in še himno Marzabotta. Vsi skupaj pa so nato zapeli partizansko Brigata Garibaldi.

Še vsi polni lepih vtisov, toplih besed, skupnega petja slovenskih in italijanskih pesmi, smo v nedeljo nadaljevali

pot v Marzabotto. Pevci so bili tu že tretjič. Sama sem videla ta kraj mučeništva prvič. »Tržaška Rižarna in naše mesto s svojo okolico sta povezana z rdečo nitjo, ki prica o grozodejstvih, ki so jih bili sposobni le najhujši zločinci,« je dejal v svojem pozdravu župan Marzabotta Romano Franchi, ko smo se zbrali v sejni dvorani občinske palače. Od tu nas je popremil do cerkve, v kateri je velika kostnica z ostanki 771 žrtev: 315 žensk, 189 otrok, 30 fantov in deklet, 161 mož in 76 starcev.

Nismo bili tistega dne sami pred spominskimi obeležjem; za nami so čakali na ogled že drugi. Z vseh krajev prihajajo, državniki, mladi, šolarji in tisti, ki so grozote nacifašizma sami preživljali. »Ko je vojne bilo konec, sem upal in že-

lel, da ne bi v Marzabotto nikoli več slišal nemške besede,« nam je dejal bivši partizanski borec, ki nas je spremljal pri ogledu raznih krajev in spominskih obeležij. »Pa nas je prišel obiskat eden od nemških vojakov, ki je bil v naših krajih, a je odšel od tod pred pokolom in nam je takrat hotel tudi pomagati. Sprejeli smo ga dostojno, ker menimo, da je prav tako. Ti kraji morajo ostati simboli miru in bratstva. V nas ni maščevanja, nismo pa ničesar pozabili.« Z nami je bil tudi Mario Lippi, eden od domačinov, ki se je na čudežen način rešil, ko so Nemci z brzostrelkami pokosili okrog njega kar 69 ljudi. »Imam vnuke in jim večkrat pripovedujem svojo zgodbo tako, kot jo zdaj vam in kot sem jo že mnogim obiskovalcem. Vem, da ste tudi vi Slovenci veliko pretrpeli, zato vas spoštujemo in smo tako veseli vašega obiska.«

Nastop v kraju Sasso Marconi je bil za nastopajoče in za občinstvo resnično doživetje. Lahko rečemo, da so se vsi zelo dobro izkazali: harmonikarji, ki jih vodi Suzana Zerjal, mladi pevci prav tako pod njenim vodstvom, pevci moškega zbora, ki jih je dobro vodil Ivan Tavčar, skupina Stu ledi in godci Tiberio, Sergio in mladi Denis. Seveda so bile tudi ob tej priložnosti izrečene lepe in pomembne besede tako s strani Spetiča kot s strani podžupana kraja Sasso Marconi; nam pa sta kasneje ponovila iste misli tudi dolinski župan Švab in župan Marzabotta Franchi. Sedeli smo že v avtobusih, ko je na ulici še donela slovenska pesem, ko smo si še zadnjič segli v roke in si zaklicali »nasvidenje«.

NEVA LUKEŠ

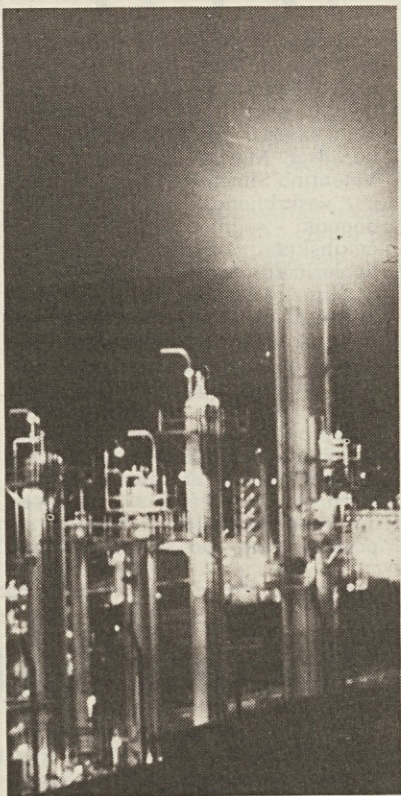
Srečanje sindikati-Monteshell Vsem delavcem bivše Aquile najti ustrezno zaposlitev

Vprašanje odvečne delovne sile bivše žveljske rafinerije Aquila, ki ne more najti ustrezne zaposlitve v novih industrijskih dejavnostih, je bilo v središču včerajšnjega srečanja krajevnih predstavnikov CGIL, CISL in UIL in tovarniškega sveta z vodstvom Monteshella. Sindikati so od vodstva petrolejske družbe zahtevali jasne odgovore na dve vprašanji: koliko uslužbencev bivše Aquile se lahko zaposli v novih dejavnostih, ki jih je izrecno predvideval znani rimski dogovor o zaprtju rafinerije, in kako se bo družba ravnala z "zunanjim mobilnostjo" odvečne delovne sile.

Nekaj jasnih števil je končno prišlo na dan: obalno skladišče, ki že deluje, lahko zaposli 50 delavcev, v obratih za predelavo bitumnov, ki bi morali biti v kratkem nared, bo našlo delo 20 oseb, 40 jih bo delalo v skladišču za tekoči plin (GPL), ki pa ga je treba še realizirati, nadaljnjih 35 delavcev pa bo zaposlenih v termični centrali ali v kaki drugi dejavnosti, ki jo bo treba še definirati. Skupno torej 145 delavcev.

Sindikalni predstavniki so po daljši razpravi v bistvu sprejeli te številke, ki so v skladu z rimskim dogovorom, pa tudi pristali na rokovnik za določitev organikov. Pač pa so se različne ocene in nasprotovanja pojavila glede kriterijev, po katerih Monteshell izbira osebe, ki ga namerava zaposliti v novih, nadomestnih dejavnostih. Sindikalisti so opozorili predvsem na vprašanje delavcev z znatno starostno dobo, ki pa še nimajo pogojev za predčasno upokojitve: ti so se znašli na seznamu "zunanjih mobilnosti", kar z drugimi besedami pomeni, da jim bodo morali najti drugo zaposlitev. Toda prav ta kategorija delavcev, poudarjajo sindikati, ima najmanjše možnosti alternativne zaposlitve; zanje je na primer praktično izključena možnost, da bi jih lahko zaposlil industrijski Pezzoli v svojih tekstilnih obratih, v katerih naj bi delalo najmanj 50 delavcev bivše Aquile.

Sindikati pa so od vsega začetka zahtevali, naj bi tako ali drugače našli rešitev za vso odvečno delovno silo, in v prvi vrsti prav za najbolj ogrožen pas delavcev z visoko starostno dobo. Prav zato so predstavniki CGIL, CISL in UIL zahtevali nujno srečanje z deželnim odborom za industrijo in z Združenjem industrijcev, ki naj v najkrajšem času, ali vsaj istočasno z javnim refinanciranjem novih dejavnosti, najdejo ustrezne rešitve za vse delavce bivše Aquile. Ne gre samo za spoštovanje sprejetih dogovorov, trdijo sindikati, ampak tudi za moralno obvezo do ljudi, ki so z ogromnimi žrtvami in odpovedmi branili svoje delovno mesto.

Z okrogle mize v priredbi združenja Italia Nostra Kraško okolje je mogoče stvarno zaščititi, tudi ko ni (še) parka

»Še danes so ljudje, ki vidijo v Krašu teritorij, na katerem graditi ogromne stavbe in težke infrastrukture, celo v imenu utopičnega mesta znanosti. Naše mnenje pa je, da je treba ustanoviti park, in sicer predvsem zato, da bi ovrednotili, kar je že na Krašu, ki je sicer še vedno malo raziskan. Deželna uprava je v resnici pred nedavnim poverila Pokrajini Trst nalogo, naj izdela načrt za park. Toda preden bo kaj iz tega, bo minilo precej časa, in prav je, da se vprašamo, kaj je mogoče storiti takoj za zaščito Krasa.«

Tako je med drugim povedal predsednik tržaške sekcije naravovarstvenega združenja Italia Nostra Pietro Cordara, ko je predsinočnim v konferenčni dvoranci hotela Savoia Excelsior uvažal okroglo mizo na temo »Kras, park: kaj napraviti takoj«. Za mizo so razpravljali tržaška univerzitetna profesorja Ferruccio Mosetti in Livio Poldini ter dolinski občinski odbornik prof. Stojan Sancin.

Mosetti je najprej razvil misel, ki jo je uvodoma nakazal že Cordara, da se kraški teritorij razlikuje od običajnih zaščitnih območij po dveh značilnostih, in sicer po tem, da je zanimiv ne le na površju, marveč tudi pod zemljo, in po tem, da je dokaj obljuden. Prav zaradi tega po Moset-

tijem mnenju park, ki naj bi ga ustanovili na Krašu, ne bi smel biti zgolj zaščitnega in ohranjevalnega tipa, pa tudi ne izrazito turističnega, marveč predvsem študijskega tipa. Predavatelj je pri tem poudaril, da je Kras dal ime posebnemu poglavju geologije in da je kljub številnim naporom še vedno malo raziskan. Prav zato bi po njegovem bilo ob parku treba ustanoviti tudi inštitut za kraške študije. Mosetti je naposled poudaril, da narava, še posebej kraška, ne pozna administrativnih in političnih meja, zaradi česar bi kraški park moral biti mednarodne narave.

Poldini je najprej izrazil veliko razočaranje nad tem, ker se o kraškem parku govori že več kot dvajset let (sam je bil ves ta čas v prvi vrsti), doslej pa ni bilo še nič uresničenega. Izrazil je tudi veliko skepsa o možnosti, da bi se stvari v bližnji bodočnosti lahko bistveno spremenile. Po njegovem je treba glavni vzrok za to iskati v dejstvu, da je Trst, kljub nasprotnim besedam, zelo malo občutljiv do okolja, kot povedo že njegove vse bolj umazane ulice. Po tem kritičnem in skeptičnem uvodu je Poldini vsekakor na kratko orisal svojo (staro) zamisel o kraškem parku, ki naj bi ga oblikovali po programu UNESCO Človek in biosfera (MAB). Poudaril je, da bi ta park moral imeti tudi in predvsem pomembno vzgojno-izobraževalno vlogo in da bi njegova uresničitev zahtevala precejšnja denarna sredstva.

O tem, kaj je mogoče napraviti takoj v smeri bodočega kraškega parka, kot je napovedoval naslov večera, je govoril pravzaprav edino Sancin. Podrobneje je orisal, kar je v tem smislu doslej napravila in kaj namerava napraviti dolinska občinska uprava. Podrobno se je ustavil pri novem regulacijskem načrtu, pri ureditvi kanalizacije, pri preganjanju divjih gradenj in odlagališč, pri čiščenju in preobrazbi gozdov itd. Še posebej pa je Sancin seveda spregovoril o Parku Glinščice, ki je uradno zaživel leta 1984, a katerega postopek ustanavljanja se bo formalno zaključil šele v tem letu. Sancin je poudaril, da njegova občinska uprava pri tem orje ledino, zaradi česar se spopada s številnimi problemi in težavami, vključno s problemom primerne osebe, ki naj bi park vodila.

Po uvodnih poročilih se je razvila živahna razprava, v kateri je prišla do izraza predvsem kritika krajevnim upravam, češ da premalo delajo za zaščito kraškega okolja.

Na sliki (foto Magajna) z leve proti desni: Cordara, Sancin, Mosetti in Poldini.

Giancarlo Laboranti novi vodja mladih podjetnikov

Tržaški podjetnik Giancarlo Laboranti, lastnik podjetja Officine Meccaniche Laboranti, je novi predsednik skupine mladih industrijskih podjetnikov, ki deluje v okviru združenja tržaških industrijcev.

Laboranti je bil izvoljen na občnem zboru skupine mladih industrijcev in bo nasledil dosedanjega predsednika Paola Sadocha. Le-ta je svoj mandat zaključil s poročilom, ki ga je prežemal zlasti poudarek na pomenu letošnje desetletnice delovanja skupine mladih industrijcev. Desetletje - je podčrtal Sadoch - v katerem smo bili priče naraščanju pomena spodbujevalne vloge mladih podjetnikov, od katerih se danes bolj kot kdajkoli pričakuje angažiranost (skupaj s političnimi silami) v smeri odgovornosti, jasnosti in odločenosti po modernizaciji italijanskega gospodarskega sistema. Od tod želja po novem načrtu industrijske politike, ki naj zariše vlogo Italije in našega mesta na mednarodni ravni, tako v Evropi kot zunaj nje. Paolo Sadoch je svoje poročilo zaključil s povzetkom glavnih iniciativ skupine mladih podjetnikov, ki so bile še posebno učinkovite v okviru dejavnosti šolske komisije in t. im. »Projekta Arhimed«.

Priznanje za delo skupine mladih podjetnikov je na občnem zboru izrekel tudi predsednik Združenja industrijcev tržaške pokrajine Piero Toresella. Skupščina se je zaključila z izvolitvijo novega vodstvenega odbora, v katerem bodo odslej Gianfranco Beltrame, Davide Cattaruzza, Antonio Masoli, Anna Presel Tarabocchia in Bruno Ricamo.

Turistični agenti FJK proti ilegalnemu delu

Nelegalnost oziroma črno delo, ki se vse bolj širi tudi na turističnem področju in povzroča ogromno škodo pri načrtovanju in ponudbi tega sektorja, je bil nedvomno prevladujoč argument zasedanja upravnega sveta Deželne federacije potovalnih in turističnih agentov Furlanije-Juljske pokrajine (FIAVET). Na to dejstvo je v svojem poročilu posebej opozoril predsednik federacije Biagio Silvano Tranni, ki je sestanek te dni sklical na krovu grške ladje Aegean Dolphin, zasidrane ob tržaški Pomorski postaji.

V federacijo FIAVET je včlanjenih 63 od 82 potovalnih in turističnih agencij, ki delujejo v naši deželi. »Če se ne bomo z vso odločnostjo postavili po robu nelegalnemu poslovanju na turističnem področju, bo to pomenilo, da ga toleriramo in da s tem močno škodujemo odnosom zaupanja med odjemalcem in potovalnim agentom v njegovi vlogi turističnega posrednika, ki turistu jamči za njegove izbire,« je med drugim dejal Trani. Zato je po njegovih besedah nujno potrebna natančnejša zakonodaja, ki ne bo puščala prostora za delo tistih, ki poklicno niso primerno pripravljani in odjemalcem ne dajejo nobenih jamstev za svojo ponudbo. V deželnem merilu pa je Trani predlagal več sodelovanja med Deželo in turističnimi delavci, da bi prišli skupaj do primerne mehanizma za nadzor. »Najbolj preprosto bi bilo,« je zaključil predsednik FIAVET, »če bi ta nadzor in tudi primerne sankcije zaupali občinskim upravam oziroma mestnim stražnikom.«

V tržaškem Krožku za kulturo in umetnost

O Spacalu in njegovi »metafori življenja«

Slikar Lojze Spacal je eden izmed redkih Slovencev, ki mu je tudi uradni Trst priznal vlogo vodilnega umetnika in resnično pomembne osebnosti. Spacal je med drugim prejel zlatega sv. Justa, prestižno priznanje, ki ga vsako leto podelijo pomembnemu Tržačanu, predvčerajšnjim pa je bil gost Krožka za kulturo in umetnost, ki je osrednji kulturni krožek uradnega Trsta. Kvaliteta je zmagujoča, mednarodno priznane osebnosti pa ni mogoče zamolčati. Niti v Trstu, ki je bil in je mačehovski do tistih resničnih umetnikov, ki se niso prilagodili trgovsko-meščanskemu okusu in miselnosti. Marsikdo je zaslovel v "izseljenstvu": od Strehlerja do Rossa, nekateri so vztrajali doma, njihova dela pa so prihajala v Trst kot odmev. Slovenski umetniki so se naslanjali na slovensko zaledje, do njih pa je bil Trst še najbolj mačehovski. Povsem normalno je, da so pričeli prebijati zidove najprej slikarji in glasbeniki, to je umetniki, ki so uporabljali univerzalna jezika barv in glasbe. Spacal je šel v tem smislu najdlje, njegova prisotnost pa je tako markantna, da se je prebila tudi v tiste kroge, ki načelno odklanjajo to, kar je slovensko.

Mojstra Spacala je najprej predstavil s filmom Aljoša Žerjal. S šestnajst milimetrovsko kamero je posnel bistveno. Film povezuje kraško naravo, kraško arhitekturo, morje in Istro s Spacalovimi grafikami. Združuje zunanji svet in notranje doživljanje, ki najde svoj samostojni izraz v sliki. Zanimivo je, kako kamera združuje vizualne podobe narave in slike in to na način, ki ji je lasten: s podobo. Film je nekakšno "tretje oko", ki odkriva najgloblje vezi med umetnikovo osebnostjo in zunanjim svetom, med grafikami in figurami (naravnimi), ki delujejo kot navdih. Komentar k slikam je prispeval Giulio Montenero.

Žerjal je film dokončal večer pred predstavitvijo, vsekakor pa zasluži, da si ga ogledamo, saj je eleganten, brez odvečnih lepotil, skop in hkrati estetsko prepričljiv. Žerjal je z njim še enkrat dokazal svoj smisel za bistveno ter občutek za čistost slike in mero.

O Spacalu so na večeru spregovorili ravnatelj muzeja moderne umetnosti v Diamantni palači v Ferrari Franco Farina, ravnateljica Celovške galerije Carinthia in umetnostna kritičarka Irmgard Bohunovska ter umetnostni zgodovinar Milko Rener. Farina se je v svojem posegu spomnil na razstavo, ki jo je imel Spacal prav v Diamantni palači pred nekaj leti. Poudaril je, kako je v bistvu vsa italijanska kritika že pisala o mojstru in izrazil zažre, kako dodati nekaj bistveno novega. Farinov poseg je v zelo strnjeni obliki ponazoril nekatere strukturalne značilnosti Spacalovih grafik in opozoril na nekatere tipične značilnosti, kot so razmerje med znakom in znamenjem, spomin, čas in prostor. Strukturalna in semiološka analiza razpolagata s sredstvi, ki lahko odkrijejo v

Spacalu marsikaj novega. Resnična nevarnost, ki preči "klasikom", je namreč ta, da jim nadenejo neusmiljene klišeje, ki se jih potem s težavo otresejo; predznaki pa zameglijo raziskavo.

Kritičarka Irmgard Bohunovska je v svojem posegu poudarila predvsem pomen svobode. Narodnost označuje človeka in umetnost, osrednje pa je vprašanje svobode, saj je to za umetnika postulat univerzalnosti. Na tak način je tudi Spacal univerzalen umetnik, čeprav je vezan na čisto določeno stvarnost. Govornica je spregovorila tudi o meji in skupnosti Alpe Jadran. Bila je zelo ostra in poudarila, da je izraz danes v modi, vendar "moda" problemov še ni razvozlala. Preprost prevoz slik iz države v državo je danes izjemno otežkočen, v Celovcu ni mogoče kupiti vstopnice za tržaško opero itd. Politične meje in omejitve so še vedno trdne, umetnost jih prerašča, lomlji okove in v tem je njeno poslanstvo.

Rener je podal kratek prežet slikarjevega življenja in dela. Opozoril je na Spacalov pomen v slovenskem kulturnem prostoru, kjer je takoj po vojni razbijal pretesne okvire socialnega realizma. Mojstra je privlačeval italijanski magični realizem, po njem se je tudi zgledoval in s tem postavil temelje svojega razvoja. Pot v "abstraktnost" je bila potem naravna, čeprav sta osnova te abstraktnosti trdnost oblik in globoka sporočilnost. Spacal se je osvojil klasične razporeditve vizualnih umetnosti in zljil v enoto slikarstvo, kiparstvo in arhitekturo. Na svoji nenavadno bogati poti pa je umetnik oblikoval metaforo človekovega bivanja, ki je, v nasprotju z mirom in tišino narave, skrajno razgibano, kontradiktorno, boleče, a vedno smiselno.

A. M.

SAZGO

vabita na

I. COUNTRY MEETING

19., 20. in 21. maja v Zgoniku

Danes, 19. t. m.: PLAVA TRAVA ZABORAVA
jutri, 20. t. m.: ELDORADO COUNTRY ROCK
v nedeljo, 21. t. m.: HAPPY DAY

Vse dni tekmovanje v jahanju bizona in druge zabavne igre.

V primeru slabega vremena bo prireditev v zgoniški telovadnici.

TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI ZBOR
PINKO TOMAŽIČ

OBVESTILO

Jutri - v soboto, 20. t. m., ob 11. uri (dopoldan)
bomo nastopili v Sežani na sejmišču.

V primeru slabega vremena bo nastop v telovadnici.

Zbori VESELA POMLAD z Opčin vabijo na

koncert

deklisklega pevskega zbora
Srednje pedagoške šole
iz Kromeriza
pri Olomoucu na Češkem

Danes, 19. maja, ob 20.30 v
Prosvetnem domu na Opčinah.
Sodelujejo MPZ, DPS in FPS.

ENEL

obvešča

da bo prekinil dobavo električne energije zaradi popravil, v nedeljo, 21. t. m., od 6.30 do 11.00 v sledečih krajih:

Nabrežina kamnolomi in vsi uporabniki ob cesti v Slivno

Iz varnostnih razlogov je treba ravnati z električnimi napeljavami in aparati, kot da bi bili pod električno napetostjo.

ENEL si pridržuje pravico, da ponovno vzpostavi električni tok predčasno brez predhodnega obvestila.

Volilna kampanja doslej še dokaj tiha

V polnem teku tudi tehnične priprave na evropske volitve

Samo še en mesec nas loči od evropskih volitev. Volilna kampanja je že v polnem teku, čeprav se za zdaj odvija še nekoliko polglasno, prav tako v polnem teku pa so tudi tehnično-birokratske priprave, da bodo volilne operacije 18. junija nemoteno potekale.

Pristojni volilni uradi so na primer opravili že prvo evidentiranje volilnih upravičencev. V tržaški pokrajini jih bo tokrat 233.076, od teh 126.011 žensk in 107.065 moških, kar znaša skoraj dva tisoč volilcev manj kot na lanskih upravnih volitvah. V sami tržaški občini bo volilcev 207.842 (94.246 moških in 113.596 žensk), od teh bo kakih tri tisoč prvič volilo. V drugih občinah tržaške pokrajine pa je položaj sledeč: v Miljah je volilnih upravičencev 10.506 (5.565 moških in 4.941 ženk), v Dolini 5.202 (2.538 moških in 2.664 žensk), v Zgoniku 1.740 (872 moških in 868 žensk), v občini Devin-Nabrežina 7.073 (3.435 moških in 3.638 žensk), v repentabski občini pa je volilnih upravičencev 713 (409 moških in 304 ženske). Naj

opozorimo, da so to le začasne številke, saj bodo volilne seznane pred junijskimi volitvami še enkrat pregledali in ažurnirali.

Zabeležiti gre tudi, da bomo na evropskih volitvah volili samo v nedeljo (od 7. do 22. ure), ne pa tudi v ponedeljek, kot na drugih volitvah. Štetje glasov se bo začelo takoj po zaprtju volišč, tako da bodo rezultati po predvidevanjih znani že v ponedeljek v zgodnjih popoldanskih urah. Poleg glasov in preferenc pa bodo morali skrutinatorji prešteti tudi odgovore na referendumsko vprašanje o sestavi prave evropske vlade s pravico odločanja.

Ko smo že omenili skrutinatorje, naj opozorimo, da bodo še tokrat imenovani po starih kriterijih, se pravi, da jih direktno imenujejo stranke. Od prihodnjih volitev dalje pa bo stopil v veljavo nov zakon, po katerem bodo skrutinatorji izbrani z žrebom. Za predsednike volišč pa ostaja v veljavi staro pravilo, da jih imenuje prizivno sodišče, ki bo moralo to nalogo opraviti do konca tega meseca.

Nepričakovan sklep parlamentarca KPI

Posl. Willer Bordon pristopil tudi k PR

Komunistični poslanec Willer Bordon je spet iznenadil javno mnenje. Med svojim včerajšnjim posegom na izrednem kongresu radikalne stranke v Rimuniju je povedal, da je le nekaj ur prej odšel 182.500 lir vpisnine za radikalno stranko. In tako je najbrž prvi italijanski komunist, ki je istočasno član partije in neke druge stranke.

V posegu, s katerim je požel veliko aplavzov, je Willer Bordon pojasnil, da kljub poravnavi vpisnine ni dvignil izkaznice PR. »K taki odločitvi,« je dejal, »me ni silila previdnost, pač pa predvsem želja, da bi si v Occhettovi partiji prizadeval, da moja gesta ne bi bila osamljena in da bi se še drugi komunisti pridružili transnacionalni radikalni stranki in prispevali k srečanju med liberalnodemoktsko tradicijo ter socialističnim humanizmom. Poleg tega pa v državi, v kateri vladajo vitezi izkaznic, loža P2 in organizacija Opus dei, se mi zdi, da izkaznici KPI in PR nista več v nasprotju. Vstop komunistov v PR in radikalcev v KPI naj ne bo več travmatični prelom, pač pa pravilo skupne bitke za reformo politike in za Združene države Evrope.«

S svojim posegom je Willer Bordon razveselil voditelje PR, nekoliko manj pa svoje tržaške tovariše, ki so bili ne preveč prijetno iznenadeni. »O tem pristopu sem ujel kratko novico po televiziji,« je dejal nekoliko v zadregi Maurizio Pessato, »kot tržaška in deželna federacija pa o tem načrtu nismo vedeli ničesar.« Član krajevnega komunističnega vodstva je dodal, da je Bordonov sklep očitno sad nedavnega zblizanja med strankama in sorodnosti pogledov na vrsto vprašanj. V osebnem imenu pa je tudi pripomnil, da bi se osebno ne odločil za tak korak in da je šel Bordon predaleč. »To pa seveda ne pomeni želje po cenzuri ali disciplinskih ukrepov, čeprav se mi zdi, da naš statu ne predvideva dvojnih izkaznic,« je dejal Pessato.

Nastopata godbi od Korošcev in iz Lavariana

Jutri v Ricmanjih prvi promenadni koncert

Jutri se v Ricmanjih, v naravnem parku na Žrebčevem, začenejo letošnji Promenadni koncerti. Tokrat so organizatorji, odborniki in člani Godbe na pihala iz Ricmanj, povabili v goste štiri priznane pihalne orkestre. Na sporedu pa sta dva koncerta, in sicer jutri zvečer ob 20. uri, ter v nedeljo pozno popoldne, ob 18. uri. Po izkušnjah zadnjih izvedb so prireditelji upoštevali tudi možnost slabega vremena, tako da bodo v tem primeru koncerti v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu.

Promenadne koncerte, ki so letos že tretji po vrsti, bosta otvorili Godba na pihala od Korošcev, ki jo vodi Liliano Coretti, in Filarmonica Giuseppe Verdi iz Lavariana pod vodstvom Maria Macorja. Drugi del te glasbene manifestacije pa bo, kot že rečeno, v nedeljo, ko bosta nastopila Mestna godba na pihala Giuseppe Verdi iz Trsta pod vodstvom Lidiana Azzoparda in Papirniški pihalni orkester Vevče iz Ljubljane, ki ga vodi Jože Hriberšek. Spored bo popestril še nastop skupine ljubljanskih mažoret.

Spored tretjih Promenadnih koncertov je torej kar se da vabljev. Še posebej treba upoštevati kakovostno raven nastopajočih, saj sodijo vsi letošnji gostje med boljše pihalne orkestre. Prvič bo v okviru te slovenske kulturne prireditve nastopila tržaška godba na pihala Giuseppe Verdi, s čimer lahko upamo tudi na možnost tesnejšega sodelovanjaškega odnosa s krajevnimi pihalnimi orkestri. Raven koncertov sicer ostaja v ljubiteljskih razsežnostih, vendar se lahko vse sodelujoče skupine ponašajo z dobrim odstotkom izkušenih in diplomiranih glasbenikov med svojimi člani.

Dvodnevna prireditev ricmanjske Godbe na pihala nam torej tako z jutrišnjim kot z nedeljskim koncertom spet ponuja dobro priložnost za užitek ob kakovostni tovrstni glasbi. (dam)

S seje pokrajinskega odbora

Solidarnost SSk župniku Zuanelli

Pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti za Tržaško je na začetku svoje zadnje seje izrazil solidarnost trčumskemu župniku Božu Zuanelli, ki je prejel sodno obvestilo, češ da ni prijavil procesije za praznik svetega Marka, in izrazil zahtevo po odpravi protiuustavnega fašističnega zakona, prav tako pa je obsodil novi pritisk na slovensko narodno skupnost.

Pokrajinski izvršni odbor, kot piše v tiskovnem poročilu SSk, je tudi zavrnil odgovor ministra za pošto Mammija na parlamentarno vprašanje glede doklad za dvojezičnost na Tržaškem, (o čemer smo poročali v sredini številki našega dnevnika), ker da vsebuje izkrivljena in lažna tolmačenja mednarodnih dogovorov.

SSk nadalje ponovno svari oblasti pred nadaljevanjem razlaševalne tlake in grabeža, ki zajema nove dramatične razsežnosti z lokacijo sinhrotrona pri Bazovici in lokacijo poštnega centra na Kolonkovcu. Medtem ko se tržaška občinska uprava pretvarja z obljubami za omejitev škode na kmetijskem zemljišču, piše v tiskovnem poročilu, pripravljata socialistična odbornika dogovora za nadaljne razlastitve na istem področju za gradnjo športne palače na zasebno pobudo.

Izvršni odbor, se zaključuje poročilo za tisk SSk, je nadalje izrazil vso podporo stališču, ki ga je zavzela strankina krajevna sekcija, ko je skupno z drugimi openskimi organizacijami zavrnila socialistični omejevalni predlog za ureditev spominskega območja na openskem strelišču, kraju mučeniške smrti 109 talcev.

Delno spremenjeni urniki razdeljevanja bencinskih bonov

Zaradi zmanjšanega povpraševanja po bencinskih bonih po navalu prvih dni razdeljevanja, ko jih je dejansko večina avtomobilistov že dvignila, so v nekaterih občinskih izpostavah spremenili urnike. Novi, skrčeni urniki bodo z današnjim dnem začeli veljati v občinskih izpostavah za Vzhodni Kras, za Zahodni Kras in za Sv. Ivan, kjer bodo razdeljavali bone še danes, 19. maja, v torek, 23. maja, in v četrtek, 25. maja, vsakokrat med 16. in 19. uro.

Nespremenjeni bodo ostali urniki občinskih izpostav za Rojan-Greto-Barkovlje, Kolonjo in Škorkljo, Sv. Vid, Staro mitnico, Kjadin-Rocol, Sv. Jakob in Valmauro, medtem ko bosta izpostavi za Novo mesto in za Škedenj zaprti v soboto, 20. maja. Nespremenjeni ostajajo tudi urniki razdeljevanja bencinskih bonov v ostalih občinah tržaške pokrajine.

Za večjo varnost voznikov

Na cestah pokrajine kmalu »tihi asfalt«

Tržaški pokrajinski svetovalci Benci (KD), Spaccini (KPI) in Pertusi (PSDI) so se v teh dneh kot člani pokrajinske komisije za javna dela mudili na študijskem obisku v Gradcu na avstrijskem Štajerskem, da bi si ogledali »tihi asfalt«. Te vrste asfalta namerava namreč uporabljati tržaška pokrajinska uprava (kot sicer tudi cestno podjetje ANAS) pri asfaltiranju nekaterih cest oziroma cestnih odsekov, v Gradcu pa ga ne le že uporabljajo, ampak tudi proizvajajo.

Za kaj pravzaprav gre? »Tihi asfalt« se je pojavil na tržišču že pred kakimi 15 leti in predstavlja pomembno novost v gradnji cest. Po tradicionalnem sistemu vrhnjo plast tvori zmes bitumna in peska »odprtega tipa«, tako da je plast kompaktna in neprepustna. To pa ima razne negativne posledice, kot so odbijanje luči, spolzkost v primeru dežja in pogoste poredice ob nizkih temperaturah.

»Tihi asfalt« odpravlja vse te nevarnosti, poleg tega pa tudi vpija ropot koles in samega motorja vozil. To je treba pripisati dejstvu, da gre za zmes »odprtega tipa«, z drugimi besedami, da je asfalt porozen. Pri njegovem proizvajanju namesto tradicionalnega bitumna uporabljajo snov, ki jo pridobivajo iz starih pnevmatikov. »Tihi asfalt« je nekoliko dražji od tradicionalnega, a je trajnejši.

■ V Rumeni hiši (Furlanska cesta 293) bodo danes ob 20. uri predvajali film »Primer Nikaragve«, ki prikazuje vsakdanjo stvarnost v tej srednjeameriški državi. Predvajanje prirejata tržaška sekcija Italija-Nikaragva in krožek ARCI ob desetletnici zmage sandinistične revolucije. Predvajanju filma bo sledila javna razprava.

pismo uredništvu

Še o filmu o splavu

Spoštovano uredništvo Primorskega dnevnika, pišem vam v zvezi s pismom, ki je bilo objavljeno v vašem dnevniku dne 13. 5. 89, izpod peresa O. Cupin. Avtorica pisma se sprašuje, »...ali so mladi, ki so si ogledali film o splavu, bili prej deležni tudi spolne vzgoje in s tem vzgoje o občevaranju, kontracepciji, ljubezni in materinstvu oziroma zaželeni nosečnosti.«

Zavedam se, da so ti problemi med mladimi zelo občutni. Šola pa ne zadošča potrebe po tem znanju. Na šoli, kjer poučujem (učiteljske A. M. Slomšek), sem zato predlagala izvedbo predavanja o spolni vzgoji. Podčrtati moram, da je bilo to storjeno sporazumno z dijakinjami zadnjih razredov, ki so tudi sestavile vprašanja oz. teme za predavateljico (ginekologinjo), ki jih najbolj »žulijo«.

Nasloviti je bilo treba prošnjo na zavodni svet šole, ki predlagana predavanja odobri ali pa ne. Poleg treh ostalih, je zavodni svet odobril omenjeno predavanje. Čeprav sem prošnjo predstavila dovolj zgodaj, se

je stvar zataknila. Šolsko leto se je nagibalo h koncu in časa za predavanje je zmanjkalo. Želela sem kljub temu izvesti predavanje med mojimi učnimi urami. Odgovorjeno mi je bilo, da ne smejo odpadati ure.

Izbrati je bilo treba zaenkrat le dve od štirih predavanj. Dijakinje so se odločile za tisti dve, ki sta bili po njihovem mnenju bolj potrebni za bližnji zrelostni izpit. Spolne vzgoje namreč ni na maturi...

Pred vsem zgoraj navedenim pa so si nekateri razredi ogledali omenjeni film o splavu in to med rednimi učnimi urami (ure verouka). Filma na žalost nisem videla, ker o njem profesor-ski zbor ni bil obveščen. Same dijakinje pa so ga označile za pretresljivega! Sprašujem se, ali je zavodni svet sploh odobril predvajanje filma.

Zamislila sem se nad besedami oz. nauki patra B. Hearinga, ko »uči duhovnike, kako ne smejo biti gospodarji človeške zavesti...«

Z odličnim spoštovanjem,

L. Kralj

V organizaciji tržaškega kino kluba Capit

V oktobru prvi filmski natečaj za avtorje iz dežel Alpe-Jadran

Tržaški kino klub »Club Cinematografico Triestino Capit« načrtuje za jesensko-zimsko sezono dve pomembni filmski prireditvi, s katerima želi tržaškemu občinstvu približati izbor iz najboljših mednarodne in deželne filmske produkcije.

Prvi je v oktobru v načrtih natečaj »Alpe Adria Film 89«, ki se ga bodo lahko udeležili avtorji iz dežel članic skupnosti Alpe-Jadran, in sicer iz Koroške, Gornje Avstrije, Salzburga in avstrijske Štajerske, iz Bavarske, madžarskih pokrajin Gyor Sopron, Vas, Zala in Somogy, iz Lombardije, Veneta in Južne Tirolske ter iz Slovenije in Hrvaške, medtem ko se bo naša dežela kot gostiteljica natečaja vzdržala. Za natečaj, katerega pokrovitelj bo Dežela Furlanija-Juljska krajina, pridejo v poštev 8-milimetrski filmi, ki trajajo največ 30 minut, vsak avtor pa lahko prijavi največ dve deli in ju pošlje do 31. julija na naslov: Club Cinematografico Triestino Capit — Poštni predal 830, 34100 Trst. Javna manifestacija bo 4., 5., 6. in 7. oktobra v tržaškem kine-

matografu Nazinale, kjer bodo na velikem zaslonu pred mednarodno žirijo predvajali popoldanske in večerne projekcije selekcioniranih filmov. V soboto, 7. oktobra, bo ob 20.30 zaključni večer z nagrajevanjem in predvajanjem nagrajenih filmov.

Gre torej za samostojno in edinstveno prireditev te vrste, katere namen je predstaviti širšemu občinstvu dela filmskih avtorjev iz prostora Alpe-Jadran. Klub CCT želi z njo tudi obuditi nekatere uspele mednarodne izkušnje iz šestdesetih in sedemdesetih let, kot na primer natečaja »Confidenze di un cinematore« in »Dama bianca«, ki sta svojas zabeležila precejšnje zanimanje občinstva in dajeta upati, da se bo uspeh ponovil tudi ob tem prvem natečaju »Alpe Adria Film 89«.

Za konec leta pa voditelj kluba CCT Capit pripravljajo tradicionalni, tokrat že 10. bienale »Nagrada Trsta 89«. Tudi na ta natečaj se lahko prijavi avtorji z največ 30-minutnimi 8-milimetrskimi filmi ali z videi sistema VHS, medtem ko je kot tema določeno najširše obravnavanje zgodovinsko-umetniško-ambienatlnih in socialnih tem, ki zadevajo deželo Furlanijo-Juljsko krajino in Trst.

Tržaški prispevek za Armenijo

Predstavnštvo deželne uprave Emilije Romagne je sprejelo tajnico tržaškega Združenja Italija-SZ Megi Pepeu. Do srečanja je prišlo med slovesno prireditvijo v korist potresencev v Armeniji. Ob priložnosti so izročili namestniku ministrskega predsednika Armenije prispevke, ki so jih zbrali v Emiliji Romagni. Megi Pepeu pa je izročila preko 16 milijonov lir, ki jih je Združenje Italija-SZ zbralo v Trstu.

Za pesništvo in pripovedništvo

Danes podelitev »Miljskega leva«

Danes bodo v sejni dvorani na miljskem županstvu slovesno podelili 29. literarno nagrado »Miljski lev«. Letošnja dobitnika sta za pesništvo Maria Fabbroni iz Gorice, za pripovedništvo pa Fulvio Segato iz Trsta. Prejela bosta vsak po milijon lir.

Literarno nagrado »Miljski lev« prirejaata Tržaška ljudska univerza in Občina Milje. Prihodnji teden, in sicer 26. t. m., bodo v okviru te literarne nagrade v nižji srednji šoli »Nazario Sauro« v Miljah nagradili še učence in dijae iz miljske občine, ki so se udeležili natečaja.

† Prerano nas je zapustil naš dragi in dobri

Pino Gruden

Pogreb bo jutri, 20. maja, ob 12. uri iz barkovljanske kapele.

Žalostno vest sporočajo žena Marjuča, sinova Walter in Sandi, teta Pina, stric Berto, teta Tereza, sestrična Elvi Slokar z družino ter drugo sorodstvo.

Trst, 19. maja 1989

Ob težki izgubi dragega očeta Pina Grudna izrekajo Aleksandru in družini iskreno sožalje

direkcija in uslužbenci
Adriaimpex SpA

Ob prerani izgubi predragega očeta Pina Grudna izreka občuteno sožalje Walterju Grudnu in družini

koaktiv Adriaatherm-a

Ob smrti Francesca Zudetticha se pridružujeta žalovanju svojcev družini Ukmar in Bassi

Ob boleči izgubi dragega očeta izreka iskreno sožalje svoji blaginjičarki Jolandi Zudettich-Germani in družini

KD Ivan Grbec - Škedenj

Ob izgubi dragega očeta izrekajo globoko sožalje Jole Zudettich

družini Guštin in družina Pertot

Ob izgubi drage Mimice Čok se je spominjajo aktivisti, borci ter vsi vaščani iz Lonjerja in Katinare. Svojem naj gre globoko sožalje.

Župan devinsko-nabrežinske občine Bojan Brezigar je izrazil svojo zaskrbljenost zaradi sprememb urnika vlakov, ki bi moral stopiti v veljavo 27. maja. Ta urnik predvideva namreč nekaj sprememb, ki bi oškodovale devinsko-nabrežinsko občino, še posebno pa železniško postajo v Vižovljah, katere se poslužuje znatno število vasi, ki jih ne oskrbuje druga javna prevoznika služba in za katere predstavlja vlak edino povezavo z mestom.

Nov urnik predvideva namreč spremembo vlaka Portogruaro - Trst s prihodom v Trst ob 7.45, v direktni vlak, iz česar izhaja, da bo zadnji krajevni vlak s prihodom v Trst pred 8. uro odpotoval iz Vižovelj že ob 7.05, kar bi pred-

stavljalo veliko neugodje za vse tiste, ki bi morali čakati v mestu celo uro pred pričetkom delovnega urnika v najrazličnejših mestnih uradih.

Kar se povratka tiče, pa ostajata nekriti celi dve uri, od 17.35 do 19.35. Nadalje kaže, da bodo krajevni vlak za Portogruaro, ki odpelje iz Trsta ob 19.25, zamenjali avtobusi, ki ne bodo peljali do postaje v Vižovljah, ampak se bodo ustavljali v Sesslanu.

Župan Brezigar je zaradi napovedanih sprememb posegel pri ozemelskemu direktorju državnih železnic in ga prosil, naj urnik ponovno pregleda, sicer bi napovedane spremembe še naknadno oškodovale službo.

gledališča

VERDI
Spomladanska simfonična sezona 1989 - Danes, 19. t. m., ob 20.30 (red B) bo na sporedu KONCERT pianista JEAN-IVESA THIBAUDETA. Dirigent Arturo TAMAYO. Na sporedu bodo skladbe Bonata, Liszta in Mussorskega. Ponovitev jutri ob 18. uri (red S).
ROSSETTI
Od 23. do 28. t. m. bo Teatro Stabile Furlanije-Juljske krajine uprizoril Pirandellovo TRILOGIJO. Režija Giuseppe Patroni Griffi. V abonmaju odrezek št. 7. ŠEST OSEB IŠČE AVTORJA - 23. in 25. t. m. ob 20.30 ter 24. t. m. ob 16. uri; VSAK PO SVOJE - 26. t. m. ob 20.30; NOCOJ IMPROVIZIRAMO - 27. t. m. ob 20.30 in 28. t. m. ob 16. uri.
CRISTALLO - LA CONTRADA
Nocoj ob 20.30 bo na sporedu predstava Carpinterija in Faragune DVA PAPA DUNAJSKIH SVILENIH NOGAVIC. Režija: Francesco Macedonio. Ponovitve si bodo sledile do 21. maja po običajnem urniku.

koncerti

VERDI
Spomladanska simfonična sezona 1989. Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 631948) je v teku vpisovanje novih in podritev starih abonmajev.

razstave

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bo do 6. junija odprta razstava Bruna MUNARIJA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.
V studiu PHI - Ul. S. Michele 8/1 - je do 26. t. m. na ogled fotografska razstava FABIANA MAZZARELLE.
V galeriji S. Michele - Ul. S. Michele 8, je do 24. t. m. na ogled razstava VESNE BENEDETIČ. Urnik: ob delavnikih od 10. do 12. ure ter od 17. do 22. ure, ob praznikih od 10. do 13. ure.
V galeriji Rettori Tribbio 2, je do 26. t. m. na ogled razstava slikarke LIDIE LOTTI.
V galeriji Al Corso - Korzo Italia 9 - je do 31. t. m. odprta razstava slikarja GIACOMA CIRAMIJA.
V galeriji Malcanton - Ul. Malcanton 14/A - bodo danes, 20. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slikarja HAMA ČAVRKA iz Zagreba.

izleti

Sindikat upokoencev SPI-CGIL - Trst priredi v soboto, 17. junija, izlet na Roglo - Pohorje, kjer bo srečanje upokoencev Slovenije. Vsi zainteresirani se lahko vpišejo na sedežih sindikata ali pa na glavnem sedežu (Strada della Rosandra 58) do 5. junija.
MO SPDT prireja v nedeljo, 28. t. m., izlet za otroke vseh osnovnih šol na Tržaškem. Cilj izleta je Kokoš, zbirališče izletnikov pa je ob 9. uri pred cerkvijo v Bazovici. Vpisovanje pred odhodom. Vabljeni otroci (brez staršev). Vse informacije pri Borisu Paoliju (tel. 910836) in Robiju Devetaku (tel. 55180).
SPDT prireja v nedeljo, 28. t. m., tradicionalni IZLET V NEZNANO, povezan s srečanjem s pobratenim društvom PD Integral iz Ljubljane. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad., tel. 767304), zbirališče izletnikov pa je ob 6.30 pred tržaško sodno palačo (Foro Ulpiano). Potni list je obvezen.
SPDT prireja v dnevi od 26. avgusta do 2. septembra tradicionalni enotedenski pohod v hribe, tokrat v DOLOMITE BRENTE. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad., tel. 767304) ob uradnih urah. Vse informacije pri Angelu Kermecu (tel. 44016).

PRISPEVAJTE ZA FRANJO

menjalnica

18. 5. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1443,000	1425.—
Nemška marka	728,020	726.—
Francoski frank	215,020	213.—
Holandski florint	645,790	644.—
Belgijski frank	34,780	34,25
Funt šterling	2321,600	2300.—
Irski šterling	1948,000	1930.—
Danska krona	187,050	184.—
Grška dramma	8,574	8.—
Kanadski dolar	1208,200	1160.—

šolske vesti

Sindikat slovenske šole javlja, da je na skrbništvu do 20. junija odprt rok za vključitev v posebni seznam za poučevanje na slovenskih šolah. Prošnjo lahko vložijo univerzitetni študentje, ki študirajo v Italiji ali v tujini in ki so opravili v zadnjih 12 mesecih vsaj 3 izpite ter študentje, ki so že vključeni v posebni seznam in ki so opravili v zadnjih 12 mesecih vsaj 2 izpita.
Sindikat slovenske šole obvešča, da bodo na šolskem skrbništvu objavljene od 31. maja časne lestvice za nižje in višje srednje šole. Rok za morebitne prijave traja pet dni.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 19. maja 1989
VITOSLAVA
Sonce vzide ob 5.29 in zatone ob 20.33
Dolžina dneva 15.04 - Luna vzide ob 19.44 in zatone ob 4.16.
Jutri, SOBOTA, 20. maja 1989
MILORAD
PLIMOVANJE DANES: ob 3.45 najnižja -56 cm, ob 10.08 najvišja 22 cm, ob 15.07 najnižja -15 cm, ob 21.11 najvišja 53 cm.
VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,8 stopinje, zračni tlak 1021,1 mb narašča, veter 12 km na uro severozahodnik, burja s sunki 28 km na uro, vlaga 59-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 16,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Tomasin, Stefano Casertano, Gabriel Hdidou, Stefano Jurman, Lisa Cleva.
UMRLI SO: 83-letna Erna Dick, 81-letna Maria Cok, 42-letni Sergio Cucchini, 95-letna Narcisa Pozzar vd. Schiavoni, 62-letni Sergio Parenzan, 85-letni Giusto Vecchiet, 60-letni Pio Gruden, 77-letna Maria Cherbavaz vd. Rude, 77-letni Renato Turini, 61-letni Giuseppe Gallo.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. maja 1989
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 (Milje).
OPCINE - Proseška ulica (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).
OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).
OPCINE - Proseška ulica (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 **Turista per caso**, r. Lawrence Kasdan, i. William Hurt, Kathleen Turner.
EXCELSIOR - 17.30, 22.15 **New York stories**, r. Allen/Coppola/Scorsese, i. Woody Allen, Mia Farrow, □
EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 21.45 **Le relazioni pericolose**, i. Gleen Close, Michelle Pfeiffer, □
NAZIONALE I - 16.15, 22.00 **La mosca II**, fant., ZDA, r. David Cronenberg, i. Jeff Goldblum, □
NAZIONALE II - 16.15, 22.15 **Fantasmida legare**, r. Neil Jordan, i. Peter O'Toole.
NAZIONALE III - 16.15, 22.15 **Notti peccaminose**, porn., □□
NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 **Sur**, r. Fernando E. Solanas, □
GRATTACIELO - 17.00, 22.00 **Il libro della giungla**, Walt Disney.
MIGNON - 16.30, 22.15 **Cambio marito**.
EDEN - 15.30, 22.10 **Josephine la porccacciona**, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.00 **Fatal Temptation**, er., □□
CAPITOL - 16.30, 22.10 **La chiesa**, □□
LUMIERE FICE - 18.00, 22.00 **Salaam Bombay**, r. Mira Nair, i. Shafic Syed, R. Yadan.
ALCIONE - 16.30, 22.10 **Bagdad Café**, dram., ZRN 1987, r. Percy Adlon, i. Marianne Sägebrecht, Jack Palance.
RADIO - 15.30, 21.30 **L'altro desiderio di mia moglie**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na PROMENADNE KONZERTE v Ricmanjih - Žrebčevo. Jutri, 20. t. m., ob 20. uri bosta nastopali godbi Filarmonica di S. Barbara (Milje) in Filarmonica G. Verdi - Lavariano (Videm) in v nedeljo, 21. t. m., ob 18. uri bosta nastopali godbi Banda Cittadina G. Verdi (Trst) in Papirniški pihalni orkester Vevče in ljubljanske mažoretke.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, bo jutri, 20. t. m., predvajal na platnu film "THE LORD OF THE RINGS" (Il signore degli anelli) po istoimenskem romanu J. R. R. Tolkiena. Začetek izjemo ma ob 18. uri.

KD Lonjer-Katinara in ŠD Adria prireja jutri, 20., in v nedeljo, 21. maja, RAZSTAVO DOMAČIH VIN. V soboto ob 16. uri ex tempore za otroke, zvečer ples z ansambлом Bivša klapa. V nedeljo ob 17. uri nastop MePZ Skala iz Gropade, nato ples z Veselimi godci iz Boljunca.

90-letnica SKD Lipa - Bazovica. Četrtek, 25. maja - Bazovski dom: ob 20.30 otvoritev RAZSTAVE stenskih preprog Magde Starc-Tavčar, keramik Jasne Merku-Jugovič in opreme arhitekta Jorisla Tula. Ob 21. uri KONCERT TRŽAŠKEGA OKTETA; sobota, 27. maja - kinodvorana v Bazovici: ob 20.30 OŠ-REDNJA PROSLAVA. Vabljeni!

razna obvestila

Taborniki Rodu modrega vala obveščamo, da se starejši člani, ki se želijo udeležiti bivača v dolini Glinščice, dobimo jutri, 20. t. m., ob 16. uri na trgu v Boljuncu. Za orientacijski pohod po dolini Glinščice pa se dobimo v nedeljo, 21. t. m., ob 10. uri na glavnem trgu v Boljuncu. Za informacije telefonirati Soči - 228597 ob 19.30.

KD F. Prešeren - Boljunc obvešča, da bo v ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren ORGANIZACIJSKI SESTANEK za vaško šagro. Vabljeni vsi vaščani!

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu (Ul. Donizetti 3) vabi v ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30 na srečanje in razgovor z uglednimi predstavniki SLOVENSKE KMEČKE ZVEZE ob prvi obletnici njegovega obstoja.
SKD Barkovlje prireja PRAZNIK 50-LETNIKOV v nedeljo, 28. t. m. Za vsa pojasnila telefonirati na št. 415797 ali 363452.

mali oglasi

PRODAM električno blazino (za revmo, cirkulacijo). Tel. 820124
PRODAM pianino firme za 1.200.000 lir. Tel. na št. 575234 ob uri obedov.
PRODAM A 112 elegant, letnik 1977, v dobrem stanju. Tel. na 220241 v večernih urah.
PRODAM nov šotor za štiri osebe. Tel. 299457.
ŽELEZNA dvorišna vrata v dobrem stanju z električno ključavnico prodam po zmerni ceni. Tel. 273167 v večernih urah.
V HRUŠEVJU pri Postojni prodam novo, komfortno opremljeno pritlično hišo, 70 kv. m, z lepim vrtom in sončno lego. Informacije po tel. od 19. do 20. ure na št. 003861/551402.
NA OPČINAH pri Kvrčičevih so odprli osmico. Vabljeni!
KANTE ALOJZ ima osmico v Praprothu št. 18. Toči belo in črno vino.
SLOVENSKA DRUŽINA, bivajoča na Gardskem jezeru, začasno išče gospo za družbo starejši osebi. Pogoji: znanje slovenskega jezika. Informacije: tel. 211046 od 14. do 15. ure.
IŠČEMO kuharico in natakario za poletno sezono. Tel. 327120.
IŠČEMO zavidljivo zemljišče v Dolini ali Krogljah. Ponujamo 70.000 lir na kv. m. Tel. 280591.
23-LETNO DEKLE išče katerokoli zaposlitev, tudi kot telefonistka. Tel. 229402.
MLADA SLOVENKA išče službo kot hišna pomočnica na Opčinah ali v Trstu. Ponudbe na tel. 828251.
ODDAM travo za košnjo, tudi brezplačno na področju Dola. Tel. 0481/78001.
DAJEM v najem skladišče, približno 250 kv. m. Tel. 211043.
TRGOVSKA FIRMA import-export s sedežem v Gorici nudi delovno mesto za računovodjo z vodenjem financ in bančnih poslov. Pogoji: večletna delovna izkušnja na podobnem delovnem mestu. Zahteva se predložitev curriculum vitae. Pismene ponudbe na Upravo Primorskega dnevnika Gorica - Drevored XXIV. Maggio 1 - 34170 Gorica pod šifro "Računovodja".
PODARIM čudovitega mucka tigrastordeče barve, starega en mesec in pol oseb, ki ljubi živali. Tel. 212119.
V BLIŽINI Primoštena dajemo v najem stanovanje za dve ali štiri osebe. Tel. 823000 - Silvia.
DOLGI OTOK - naselje Sali: 2-3 sobni apartman oddajam v juniju in po 10. avgustu. Informacije na tel. 003862/36352 (Lazar).

prispevki

V počastitev spomina Ivana Čača daruje Egon Kraus 50.000 lir za obnovo bolnice Franje.
Namesto cvetja na grob Francesca Zudetticha darujeta družini Kraus 100.000 lir za obnovo bolnice Franje.
Kolegice pri potovalnem uradu Aurora darujejo v počastitev spomina Francesca Zudetticha 60.000 lir za sklad Mitja Čuk.
Namesto cvetja na grob Ivana Čača darujeta družini Pegan in Stopar 30.000 lir za ŠZ Sloga.
V spomin na Sergija in Gabrija Husuja daruje družina Antoni (Gabrovec) 30.000 lir za ŠD Primorje.
V spomin na Edvarda Žerjale daruje družina Zobec (Zabrezec 4) 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Boljuncu.
V spomin na Edvarda Žerjale darujeta družini Marc (Bazovica) in Kosmač (Boršt 3) 40.000 lir za spomenik padlim v NOB v Boljuncu.
V spomin na Dušana Furlana in Ivana Čača daruje Albin Orel 20.000 lir za obnovo bolnice Franje.
Namesto cvetja na grobova Celestine Čok vd. Gerdol in Mimice Čok daruje družina Gombač/Kuret 30.000 lir za obnovo bolnice Franje.
Ob srečanju Kajuhovih šol iz Šoštanja in Gropade darujejo učiteljice Sonja, Savica in Marina 30.000 lir za KD Slovan, 30.000 lir za KD Skala in 30.000 lir za Združenje staršev OŠ K. D. - Kajuh Gropada-Padriče.
V spomin na Franca Sosiča daruje Milka Brce (Gropada 1) 15.000 lir za KD Skala.
Namesto cvetja na grob Franca Sosiča darujeta Tončka in Ladko Milkovič 20.000 lir za KD Skala.
V spomin na Franca Sosiča daruje Mirta Pahor-Meden 20.000 lir za KD Skala.
V spomin na Franca Sosiča daruje družina Gornik 10.000 lir za KD Skala.
Ob 12. obletnici smrti ljube mame, 44. obletnici očeta Stankota in 35. obletnici brata Željkota darujeta Sonja in Stana 50.000 lir za obnovo bolnice Franje.
Ob 33-letnici smrti dragih staršev daruje hči Irene 50.000 lir za obnovo bolnice Franje.
V spomin na Ivana Čača daruje Irene Danieli z družino 50.000 lir za obnovo bolnice Franje.
V spomin na Jolandinega očeta Francesca Zudetticha darujejo prijateljice ekipe 10 65.000 lir za KD I. Grbec.
V spomin na vnuka Uroša darujeta nona in nono 10.000 lir za Dijaško matico.

Bogato veronsko poletje za vse umetniške okuse

Letošnji festival poletnih prireditev v Veroni bo v časovnem razponu od 23. junija do 26. avgusta obsegal približno 40 predstav, v glavnem v prostorih rimskega amfiteatra.

Kulturno poletje v Veroni se bo kot običajno začelo z mednarodnim festivalom Veronajazz. Od 23. do 26. junija se bodo zvrstila velika imena jazzovskega prizorišča, med drugimi Stan Getz, Amina Claudine Myers, Lee Konitz, Andrew Hill, Chico Hamilton, Allen Toussaint, Henry Threadgill, Anthony Braxton, Max Roach, Jack DeJohnette's Special Edition in Art Ensemble of Chicago.

Nato se bodo vse do konca festivala prepletale gledališke premiere znanih in manj znanih del treh velikih dramatikov. Tako se bo festival - po začetku v znamenju jazz - 5. julija nadaljeval s Shakespearovim delom *I due gentiluomini di Verona*, ki ga je za gledališko skupino Venetoteatro režiral Lorenzo Salvetti. Ponovitve se bodo zvrstile najprej do 8. julija, nato še od 17. do 22. julija.

Za poletno sprostitev ob kulturnem dogajanju seveda ni mogel manjkati avtor, kot je Goldoni. Po Shakespearovem delu bo tako druga premiera, na sporedu 27. julija s ponovitvami do 6. avgusta, Goldonijeva *Bottega del caffè*. Režiser Gianfranco De Bosio bo postavil najnovejšo verzijo tega dela, ki sta ga dva preučevalca Goldonijevega opusa predelala na kompjuter. Na ta način sta uspela izpopolniti tudi »izgubljeni« vlogi Ridolfa in Trappole.

Prava poslastica bo gostovanje skupine Nouveau Theatre de Belgique, ki bo prvič nastopila v Italiji in se bo od 24. do 26. avgusta predstavila z delom *Le bourgeois gentilhomme* (režija Henri Ronse, glasba Lully, scene in kostume Beni Montresor).

Gledališki del veronskega festivala bo letos prvič zaključil Moliere. Na dan velikega šmarna bo premiera *Don Juana*, ki ga bo režiral in odigral Glauco Mauri. Ponovitve Molierove komedije so predvidene do 19. avgusta.

Glasbeni in gledališki del poletnega festivala bodo dopolnile še baletne predstave in tri razstave. Od 11. do 15. julija bo gostoval Alvin Alley American Dance Theater s sporedom, ki bo ponudil mešanico »modern« in jazz baleta. Od 10. do 12. avgusta pa bo Balet in Monte Carla prikazal vrsto znanih koreografij, tudi Balanchinovich in Petitovich.

Tri razstave bodo krile tri različna področja. Od 24. junija do 29. oktobra bo razstava z naslovom *Veneto in Avstrija* ponujala z dokumenti, fotografijami in kopico drugih podatkov zanimiv presek vpliva, ki ga je imela Avstrija na sosednji Veneto. Od 2. junija do 15. septembra bo druga razstava posvečena delu Giovannija Mardensteinga - enega najbolj znanih tiskarjev na svetu. Prav gotovo pa bo največ zanimanja sprožila razstava z naslovom *Ekspresionistična Evropa - od Van Gogha do Schieleja*, ki bo v Galeriji sodobne umetnosti od 7. julija di 15. oktobra nudila obiskovalcem na ogled 130 umetnin.

Mozart za prvi čezoceanski klic

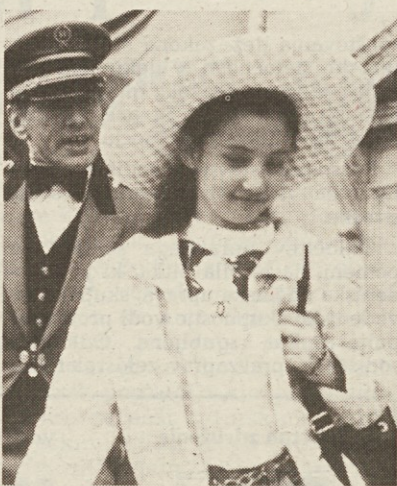
Koncertne prireditve iz ciklusa Italcable slavijo svoj prvi okrogli jubilej, med drugim pa se lahko ponašajo z več kot dvesto tisočim občinstvom. Ob 60-letnici prvega čezoceanskega telefonskega pogovora med Italijo in ZDA pa bo v ponedeljek, 29. maja, v rimskem gledališču Sistina, na vrsti še poseben koncert. Poleg jubilejnega značaja nam prireditev obeta še dve posebnosti: na sporedu bo priredba za pihala in trobila iz Mozartove opere *Ugrabitev iz seraja*, ki jo je avstrijski genij sam prepisal. Izvrstni pa bodo tudi izvajalci: gre za amsterdamski Orkester 18. stoletja, sestavlja ga 50 glasbenikov 15 narodnosti, vsi pa igrajo na stara glasila in so pravi izvedenci v branju izvirnih partitur.

filmske premiere

Tri vaje v newyorškem slogu

Samo človeka, ki je dolga leta podpiral produkcijo Al-lenovih slavonspevov amerškemu Velikemu jabolku, je lahko prešinila zamisel, da zbere tri velike režiserje, za katere je znano, kako zelo ljubijo New York, in jim poveri

nalogo, da sestavijo svojevrsten omnibus. New York Stori-es je nastal tako, iz genialne in neobičajne zamisli ter s temeljnim doprinosom Martina Scorseseja, Francis Forda Coppole in Woodyja Allena.

Life lessons (M. Scorsese)

Od treh je to najbolj lirčna, globoko čustvena, režijsko dodelana in v svoji ljubezni do mestnega življenja poštena filmska izpoved. Scorsese je svojemu junaku, »noremu malerju« newyorške pop art, nadel breme pravega tragičnega heroja, ki je sam sebi v veliko nadlego, da o mukah, ki jih prizadeja drugim (posebno predstavnicam ženskega spola) niti ne govorimo. Lionel Dobie (res težko ponovljivi Nick Nolte) išče v trpinčenju brhke in umetniško nadarjene asistentke Paulette (Rosanna Arquette) dovolj navdiha za svoje impozantne slikarske himne. Krvnik in žrtev si v smraku mestnega undergrounda izmenjuje vlogi. Lionel subtiliraja svojo ljubezen z neutrudnim slikanjem, Paulette pa živi od oboževanja njegove enkratne spretnosti s čopičem. Konec je primerno sodoben, brez moralnih zadržkov, lahko bi bil celo v *slow motion*, tako kot nepozabno srečanje na letališču.

Life Without Zoe (F. Coppola)

Newyorški grafiti in glasbena kulisa Kida Creola odpirajo pogled na Cop-polov doprinos k podoknici Velikemu jabolku. Podoknico bo zaigral na flav-to, s katero glasbenik Caludio (Giancarlo Giannini) služi dovolj denarja, da lahko svojo ljubko in prebrisano hčerko Zoe (newyorško verzijo rahlo nagajivejše Zizi, ki je tavalja po pariškem metropoli) preživlja v luksuznem hotelu. Zoe (Heather McComb) obiskuje elitne šole in se oblači v modele Chanel. Francoska modna hiša in kozmetika sta v New Yorku očitno pravi »must«, ki je prerasel že v bolezen.

Bistvo Coppolove skice o New Yorku je najbrž prav v vlogi raztresene arabske princeze (res, v filmih in v New Yorku je prostora tudi za pravljice iz Tisoč in ene noči), ki jo je mojster poveril prikupni Carole Bouquet, francoski dami maison Chanel. Sicer pa, kdo bi dvomil o družinski idili, o kateri sanja mala Zoe.

Oedipus Wrecks (W. Allen)

Woddy Allen nima nikaršnega dvoma: njemu pomeni New York predvsem mesto, v katerem lahko mirno doživlja svoje paranoične popadke, še najraje v nežni družbi Mie Farrow, ki je bila v njegovem prejšnjem filmu še noseča, v tem pa se ji poznajo materinske obline.

V najpristnejšem duhu židovsko-oj-dipovskih psihoz je Allen uprl pogled v newyorško nebo, kjer se nekega - zanj izredno grdega dne - pojavi mama. Tipična mama, ki iz svojega otroka moškega spola naredi cunjico, s katero bo kdaj pometala prav tako moškojeda žena. Nebogljenej Allenov je na svetu nič koliko, pa kaj, ko ljudje v New Yorku živijo že tako v duhu metropole, da se ne čudijo niti projekcijam maminoga obraza nad nebotičniki. Zamisel je sicer v stilu Allenove kabaretske žilice, nekaj pa le manjka tudi temu filmskemu fragmentu, ki ostane v senci nebotičnikov.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nad.: Santa Barbara 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes (ob 10.30) dnevnik 11.00 Nadaljevanka: Passioni 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Aktualno: Evropa jutri 14.10 Tenis: turnir Italije 16.30 Mladinska oddaja: Bigl, vmes Il sabato dello Zecchino 17.55 Danes v parlamentu 18.05 Zabavna oddaja: Zuppa e nocciole 19.05 Nad.: Santa Barbara 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah in dnevnik 20.30 Film: Robinson nell'isola dei Corsari (pust., ZDA, 1960, r. Kenn An-nakin, i. John Mills, Do-rothy McGuire) 22.35 Aktualno: Linea diretta 23.05 Dnevnik, nato Nočni rock 23.15 Aktualno: Per fare me-zanotte 24.00 Dnevnik - v parlamentu 0.15 Mednarodni miting v biljardu	RAI 2 6.35 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Rubrika o zdravju in es-tetiki 9.00 Film: Moglie e buoi... (kom., lt. 1965, r. Leo-nardo de Mitri, i. Gino Cervi, Walter Chiari) 10.25 Nanizanka: La signora e il fantasma 10.55 Rubrika: Trentatrè 11.05 Tečaja angleščine in francoščine 11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in Diogenes 14.00 Nad.: Quando si ama 14.45 Dnevnik - gospodarstvo 15.00 Kviz: Argento e oro, vmes sport 16.55 Danes v parlamentu 17.05 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 17.30 Rubrika o zdravju 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Moonlighting 19.30 Horoskop, vreme, dnev-nik, šport 20.30 Variete: Serata d'onore 22.45 Dnevnik - nocoj 22.45 Dnevnik - posebnosti 23.00 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Tenis: turnir Italije	RAI 3 12.00 Vabilo v gledališče: Questa sera si recita a soggetto (Luigi Pirane-dello, v dvorani Laura Lattuada, s sodelova-njem Marilene Groppo) 14.00 Deželne vesti 14.30 Informativna oddaja: Aladinova svetilka 15.30 Šport: golf 16.30 Tenis: Mednarodni tur-nir Italije (moški) 18.45 Športna rubrika: Derby (urednik Aldo Biscardi) 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti 20.00 Variete: Blob. Di tutto di più (vodita Enrico Ghezzi in Marco Giusti) 20.30 Aktualnosti: Duello (vodi Giorgio Rossi) 22.15 Večerni dnevnik 22.20 Boks: Sorgentoni-Nardi-no (it. naslov v super-lahki kategoriji) 23.15 Dokumentarna oddaja: Drobci 23.35 Video fragmenti: Black and blue 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.15 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti	RTV Ljubljana 1 10.00 Video strani 10.10 Mozaik. Tednik, Alpe-Jadran 11.30 Nadaljevanka: Ob Njemnu (po romanu Eli-ze Orzeszkowe, r. Z. Kuzminski, 1. del, pon.) 16.30 Dnevnik 16.45 Mozaik. Tednik, Alpe-Jadran 18.10 Video strani 18.15 Spored za otroke in mlade: lutke Zverinice iz Režije (10. del), nato nadaljevanka Safari (za-dnji del) 19.00 Risanka 19.10 TV Okno, Naše akcije 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Dokumentarna serija: V hribih se dela dan (1. oddaja) 20.35 Druga godba '88: mad-žarska folklorna skupi-na Muszikas 21.00 Nanizanka: Detektiva iz Miamijs (20. del) 21.50 Dnevnik 22.00 Film: Ladja svetilnik (krim., ZDA 1985, r. Jer-zy Skolimowski, i. Klaus Maria Brandauer, Ro-bert Duwall) 23.30 Video strani	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Rubrika: Mon-gol-fiera 14.10 Mednarodni nogomet 16.00 TVD Novice 16.10 Dok.: Campo base 16.40 Nanizanka, 17.05 Film 18.50 Dnevnik 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: TRST — O kraških parkih OPČINE — Podeljevanje bralnih značk TRST — Krožek Istria o ital. skupnosti na otokih TRST — O zaključku gleda-liške sezone 19.30 TVD Stičišče 20.00 Košarka NBA play off 21.45 TVD Novice 21.55 Rubrika: Sottocanestro 22.50 Tenis - turnir Italije RTV Ljubljana 2 16.45 Otroška oddaja: Starčki 17.15 Dokumentarni oddaji 18.35 Otroška odd.: Pisanica 19.00 Dok.Ded, 19.30 Dnevnik 20.05 Žarišče, 20.35 Premor 20.55 TV drama: Spor 22.05 Poročila 22.15 TV drama: Ponosna bol 23.45 Variete: Alternacije	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz zaprasedne delavnice; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Slovensko povoj-no pesništvo; 12.40 Z letošnje revije Pri-morska poje; 13.20 Glasba po željah, Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Halo, kdo tam?; 14.50 Radijska igra: Beli macesen (zadnji del); 15.15 Pogovori z Jožijem; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Ra-dijska šola; 8.35 Pesnice na potepu; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Petkovo sreča-nje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kme-tijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Čestitke poslušalcev; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Ra-dio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Me-lodije; 17.00 V studiju; 18.05 Vodomet me-lodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 In-strumentalni ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nok-turno in Nočni program.
CANALE 5 8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 Peyton Place 10.30 Kvizi: Cantando cantan-do, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari geni-tori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 16.00 Webster, 16.30 Il mio amico Ricky 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e mari-to 20.25 Rubrika: Radio Londra 20.30 Variete: Il principe az-zurro 22.35 Aktualnosti: Forum 23.15 Variete: Maurizio Co-stanzo show 0.45 Rubrika: Première 0.55 Nanizanki: Baretta - Sol-di facili, 1.50 Mannix - Riscatto per ieri 2.45 Film: La bambola di cera (krim., VB 1965, r. Fred-die Francis, i. Patrick Wymark)	RETE 4 8.00 Nanizanki: Lou Grant, 8.50 Switch 9.50 Film: Con la morte alle spalle (pust., Šp.-It.-Fr., 1968, r. A. Balcazar Gran-da, i. George Martin) 11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper 13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il do-mani 16.45 Nanizanka: California - Cricket 17.45 Nad.: Febbre d'amore 18.30 Nan.: General Hospital, 19.30 I Jefferson 20.00 Aktualnosti: Dentro la notizia 20.30 Film: Poliziotto privato - un mestiere difficile (krim., ZDA 1977, r. Ro-bert Clouse, i. Robert Mitchum, Bradford Dill-man) 22.10 Film: Yakuza (dram., ZDA 1975, r. Sidney Pol-lack, i. R. Mitchum) 0.20 Nanizanki: Vegas- La spia, 1.20 Missione im-possibile - party	ITALIA 1 7.00 Risanke 8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxioe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uo-mo da sei milioni di dol-lari, 12.00 Tarzan 13.00 Otroška oddaja 14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter 15.00 Variete: Smile 15.30 DeeJay Television 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days 20.00 Risanke: Milly 20.30 Glas.oddaja: Azzurro 23.00 Nanizanki: I-taliani 23.30 Šport: motociklizem 0.40 Rubrika: Première 0.50 Nanizanke: Troppo for-te, 1.20 Giudice di notte, 1.50 Kung-fu ODEON 8.00 Nad.: Signore e padrone, 9.00 Marcia nuziale 9.30 Nanizanka: The Colla-borators	TMC 11.00 Nan.: Daniel Boone 12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio 12.45 Ogledalo življenja 13.30 Dnevnik 14.00 Športne vesti 14.30 Glas. odd.: Clip Clip 15.00 Nanizanka: I misteri di Nancy Drew 16.00 Film: Patto a tre (kom., ZDA 1965, r. J. Donouhe, i. Frank Sinatra)	18.00 Aktualno: TV donna 19.15 Ogledalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: La truffa che piace-va a Scotland Yard (kom., VB 1966, r. Jack Smight, i. Warren Beat-ty) 22.25 Nogometne vesti 23.05 Vesti in sport TELEFRIULI 11.30 Nan.: Matt e Jenny 12.00 Rubrika: Il salotto di Franca 12.30 Italijanske kronike 12.55 Dnevnik 13.30 Dokumentarec: Možje in narodi 20. stoletja 14.00 Music box 15.15 Košarka: Fantoni-Pho-nola 17.00 Music box 17.30 Nad.: La valle dei pioppi, 18.00 Dama de Rosa Dnevnik 19.00 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Zelena dežela 20.30 Nadaljevanka: La figlia di Mistril 22.30 Rubrika: Motor news 23.00 Tednik: Tigi 7 24.00 Dnevnik, nato dražba 1.00 Rubrika: Il salotto di Franca, nato Vesti TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutrnjak; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val; 14.35 Pe-sem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.30 Aktualna tema; 18.00 Zbo-rovrska pesem; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Lj. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodo-vinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Popijmo kavo; 8.25 Pe-sem; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših 7; 10.35 Družina; 11.00 Notra-nja politika; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.00 Glasba; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Puzzle; 16.33 Iz kulturnega sveta; 17.00 Bubbling; 17.33 Show busi-ness; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Spomini; 20.00 Nočni program.

TAR zavrnil priziv Občine Sovodnje na deželni načrt o upepeljevalnikih

Deželno upravno sodišče je zavrnilo priziv Občine Sovodnje, ki je zahtevala celotno ali delno razveljavitev Dekreta predsednika deželnega odbora št. 0539/Pres. z dne 18.11.1987 s katerim je bil odobren deželni načrt za upepeljevalnike. Po omenjenem načrtu, ki je bil objavljen v Uradnem vestniku dežele šele nekaj mesecev zatem, to je 7. maja 1988, je bila lokacija obstoječe naprave za sežiganje smeti v industrijski coni pri Sovodnjah določena tudi za lokacijo nove, večje naprave, ki bi služila celotni pokrajini.

Občina Sovodnje ob Soči je proti odločitvi Dežele, s pomočjo odvjetnika Gianluigija Devetaga, vložila priziv ter zahtevala razveljavitev ukrepa, ki ne upošteva določil Ministrskega dekreta št. 559 in dež. zakona št. 30/87. Med argumenti priziva je tudi vrsta netočnosti v deželnem načrtu glede lokacije obstoječega in načrtovanega objekta.

V obrazložitvi razsodbe Deželno upravno sodišče navaja, da je bil dekret Predsednika dež. odbora z dne 18. nov. 1987 s katerim je bil odobren deželni načrt sprejet pred objavo zakona 559. Dejstvo, da je bil omenjeni dekret objavljen šele 7. maja 1988 je nepomembno z legalnega vidika. Dekret je namreč, tako trdi upravno sodišče, postal veljaven z emanacijo.

Prav tako so bile zavrnjene, kot nemišljene, vse namembe glede ne-

spoštovanja dež. zakona št. 30, medtem ko netočnosti v dokumentaciji, ki jo je izdelala dežela, glede lokacije, niso tolikšne, da bi onemogočile točno identifikacijo območja.

Razsodba ustavnega sodišča določa tudi, da vsaka stran poravnava svoje stroške.

Odločitev upravnega sodišča ne pomeni, da je bila bitka, ki jo sovodnjska občinska uprava, skupaj s sovodnjsko skupnostjo vodi proti upepeljevalniku izgubljena. Odločitev sodišča je pravzaprav zelo relativna,

kajti v primeru gradnje novega objekta bi morali nujno upoštevati min. dekret 559. Po drugi strani pa je pristojnost glede načrtovanja naprav za uničevanje odpadkov prešla z Dežele na Pokrajine in to v smislu dež. zakona št. 65.

V prihodnjih dneh bo o upepeljevalniku spet razprava v občinskem svetu v Gorici in to na torkovi seji. Odbor proti upepeljevalniku pa bo v prihodnjih dneh izročil Prefektu podpise, ki jih je zbral v podporo zahtevi, da se upepeljevalnik zapre.

Športno združenje

Gorica

vabi na

PROSLAVO OB 25-LETNICI ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA DOM

Program: nastop članic ritmične skupine in orodnih telovadcev, priložnostni govori, predstavitev knjige Vilija Prinčiča o četrstoletnem delovanju društva, društveno delovanje v sliki in besedi, podeljevanje priznanj, družabno srečanje.

D A N E S, 19. maja, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici

Občinski svet v Števerjanu odobril varianto zazidalnega načrta

Števerjanski občinski svet je na ponedeljkovi seji soglasno odobril predlog variante št. 6 občinskega zazidalnega načrta. Varianta se nanaša na spremembo izvršilnih norm, kakor tudi na evidentiranje novih zazidalnih območij v različnih zaselkih občine, za okrog 4.200 kvadratnih metrov površin. Zupan Ivan Humar je spremembo zazidalnega načrta označil kot minivarianto, v pričakovanju temeljite preureditve urbanističnega instrumenta. Tako preureditev bo mogoče izvesti šele v daljšem časovnem obdobju, ko bo Dežela objavila novi Deželni urbanistični načrt. "Smatrali smo za potrebno, da še pred tem prilagodimo naš zazidalni načrt in s tem omogočimo razvoj nekaterih gospodarskih dejavnosti in nekaj manjših gradbenih posegov."

Predlog variante, ki ga je na ponedeljkovi seji podrobno razložila arhitektinja Luisa Codellia, predvideva zoženje varovalnega pasu vzdolž občinskih in drugih cest v občini. Namesto dosedanjih dvajset metrov bo mogoče graditi, oziroma dozidavati na stavbah, ki so od ceste oddaljene vsaj deset metrov. Spremeni se nadalje zazidalni koeficient za območje namenjeno javnim storitvam. V kolikor bodo spremembe prejele soglasje deželnega urada za načrtovanje, bo s tem z urbanističnega vidika odprta možnost večjih prenovitvenih posegov v štirih turistično-gostinskih obratih v občini.

Kar zadeva stanovanjske gradnje predvideva varianta vrsto manjših posegov v raznih krajih občine. Nova zazidalna površina se bo povečala za približno 4.200 kvadratnih metrov, kar naj bi omogočilo gradnjo osem do deset novih hiš. Istočasno predvideva varianta tudi zmanjšanje zazidalne površine na območju Klanca.

Razpršenost novih zazidalnih površin je tesno povezana z načinom poselitve v Brdih, ki je v deželnem merilu prav gotovo edinstven. Značilnost Brd je namreč prav v tem, da ni veliko strnjenih naselij, ampak veliko manjših zaselkov in posameznih hiš. Naravnost emblematičen je glede tega primer števerjanske občine, kjer razen strnjenegega naselja ob cerkvi in na Jazbinah ter deloma na Krgišču, ni večjih skupin hiš. Gre za stvarnost, ki jo skušajo upoštevati na Deželi, je bilo slišati med razpravo.

Tudi zato, ker splošnih smernic, ki veljajo recimo za velika strnjena naselja v ravninskem svetu, ni mogoče izvajati na gričevnatem ali goratem predelu, kjer so pogoji pozidave bistveno drugačni.

Varianta bo predvidoma stopila v veljavo v jeseni.

Nevarnost popolne ohromitve delovanja goriškega sodišča

Komaj so si v Krminu in Gradišču oddahnili, saj je, kakor se zdi, mimo nevarnost dokončnega zaprtja okrajnih sodišč, ki bosta še delovali, čeprav samo na področju civilnih razprav, in čeprav samo kot podružnici goriške preture, prihaja, glede delovanja sodnih organov na Goriškem nova zaskrbljujoča vest. Sodišče je ostalo dobesedno brez uradnikov, ki so pooblašeni za vročanje sodnijskih aktov. Položaj se bo predvidoma zaostil v prihodnjih tednih in mesecih, kajti uslužbenec, ki zdaj opravlja te naloge pri goriškem okrožnem sodišču se bo v kratkem upokojil, pomočnik bo premeščen v Foggio, osebe, ki ga je dala na razpolago občina pa menda ne namerava opravljati dolžnosti, ki mu menda ne pritečejo.

Posledice so na dlani: skoraj popolna ustavitve dejavnosti sodnih organov, zamude, zmešnjava.

Ob upoštevanju takega stanja je senator Battello, ki je po poklicu odvjetnik in ki torej razmere dobro pozna, včeraj naslovil ministru Vassalliju pisno interpelacijo, kakšne nujne ukrepe namerava sprejeti, da se prepreči popolna ohromitev dejavnosti sodišča.

Spor zaradi količka

Malenkostni prepiri se zaradi trme ljudi marsikdaj po nepotrebnem zaključijo na sodišču, kjer pa se zadeva vedno ne zaključi tako, kot bi želel tožitelj. Tak primer so včeraj obravnavali na goriški preturi. Povod za prepir je bil dogodek, ki se je pripetil marca lani v Ul. Cappellaris v Gorici. Mizar Marcello De Troia je z dostavnim vozilom pripeljal vrata, ki bi jih moral oddati stanovalcem v tej ulici. Ker je bil vhod preozek za dostavno vozilo, je izril iz zemlje količek sosedove ograje in ga položil na tla. Sosed Francesco Sancin, Ul. Cappellaris 2, pa je zaradi tega zagnal vik in krik ter zahteval od mizarja odškodnino. Poklicali so celo policijo, toda Sancin je vztrajal pri svoji zahtevi in naposled prijel mizarja zaradi povzročitve škode.

Tožilec Genovese je predlagal oprostitev, medtem ko je predstavnik civilne stranke (Sancina) odv. Bernot zahteval pravično kazen ter izplačilo odškodnine. Drugačnega mnenja je bil mizarjev branilec Orzan, ki je zahteval oprostitev De Troie in obsodbo tožitelja na plačilo sodnih stroškov ter škode, ki jo je s prijavo povzročil mizarju. Pretor Lia je v celoti sprejel to zahtevo: obsodil je Sancina na plačilo sodnih stroškov ter 300 tisoč lir odškodnine De Troi.

Zamenjava pri Banci d'Italia

V vodstvu goriške podružnice Banca d'Italia je prišlo do zamenjave. Dosednji ravnatelj dr. Gerolamo Coppola odhaja na novo službeno dolžnost v Trapani, na njegovo mesto pa prihaja dr. Paolo Pellegrino, ki je doslej služboval pri podružnici emisijskega zavoda v Torinu. Dr. Coppola in dr. Pellegrina je te dni na županstvu sprejel župan Scarano. Dr. Coppoli je izročil v priznanje serijo starega goriškega denarja, dr. Pellegrinu pa zaželel dobrodošlico in veliko uspeha pri delu.

(Foto Bumbaca)

Ženska ob torbico: v njej je bilo spravlenih 7 milijonov

Malo prej je denar dvignila na pošti

Obisk v veleblagovnici Standa je 61-letno Ano Marijo Trost iz Gorice zelo drago stal. Izginila ji je torbica z okrog sedmimi milijoni, ki jih je malo prej dvignila na pošti.

Dogodek se je pripetil v sredo nekaj po 10. uri. Na podlagi sicer zelo skopih informacij, je ženska malo pred tem dvignila denar na pošti in ga spravila v torbico. Pred povratkom domov je stopila še v veleblagovnico na Korzu po nakupih. In menda pa se je prav v prostorih veleblagovnice nekdo polastil njene torbice in seveda denarja, ki je bil spravlen. Trostova je o dogodku najprej obvestila varnostnike, ki so zaposleni v veleblagovnici, vendar brez uspeha. Kmalu zatem je prihitela na kraj tudi policijska obhodnica.

Glede samega poteka dogodka se zdi najbolj verjetna možnost, da je žepar svoji žrtvi sledil že od trenutka, ko je prevzela denar na pošti in je v Standi izkoristil primeren trenutek za dokončanje podviga. Po drugi strani pa ni mogoče izključiti naključja. Torbice naj bi se polastil priložnostni

zmikavt v veleblagovnici, ki najbrž niti ni slutil, da ima ženska shranjeno kar čedno vsoto denarja.

V teku je preiskava.

Izredni tovor padel z vlačilca

Promet na avtocesti med Foljanom in Moščenicami je bil včeraj dopoldne prekinjen približno dve uri zaradi nesreče v bližini Tržiča. Z vlačilca, ki ga je upravljal 31-letni Riccardo Baldissera iz Istrane pri Trevisu, je padel tovor železobetonskih tramov. Ranjen ni bil nihče. Na kraj nesreče so poklicali žerjav in tovor ponovno naložili ter šele nato okrog 12. ure, cesto ponovno odprli za promet. Nesreča se je zgodila okrog 10. ure.

■ **Goriški gasilci** so včeraj v bližini hidroelektrarne pri Fari rešili iz vode lepega srnjaka. Žival so kmalu izpustili, saj ni bila poškodovana.

S pomočjo deželne družbe Friulia

Načrt za proizvodni razvoj v goriški tovarni De Licia

Deželna finančna družba Friulia je v svojem poseganju pristojna ne samo za reševanje podjetij, ki so prešla v krizno stanje, ampak tudi za poseganje v primerih, ko podjetja niso v krizi, pač pa je potrebno okrepiti njihovo strukturo. Tak je primer goriške tovarne bombonov in čokoladnih izdelkov De Licia, kjer načrtujejo okrepitev proizvodnih zmogljivosti prav s pomočjo pristopa Friulie in pomoči iz deželnega sklada Frie. Ob nedavnem povisku kapitala družbe je Friulia pristopila z 250 milijoni lir, k temu pa dodala še 750 milijonov finansiranja za obnovo proizvodnih naprav. Poseg deželnega kapitala dopolnjuje še posojilo, ki so ga podjetju dodelili iz sklada Frie.

Kot pojasnjuje poverjeni upravitelj De Licie Emilio Sgarlata, bodo s temi sredstvi lahko posodobili proizvodne naprave. Celotna investicija presega tri milijarde lir in je bila neobhodno potrebna. Tovarna, ki zaposluje danes približno 60 delavcev in uslužbencev, je v zadnjem času občutila težave zaradi zastarelosti strojev. Vzrok za to je bilo večletno pomanjkanje investicij za posodobitev proizvodnih naprav, kar naj bi sedaj z izdatno pomočjo javnega kapitala premostili.

Ceprav je proizvodnja čokoladnih izdelkov in bombonov precej vezana na sezonska nihanja, predvidevajo, da bodo že letos dosegli 10 milijard poslovanja. Z namestitvijo vseh novih naprav naj bi De Licia lahko proizvajala do 16 tisoč stotov čokoladnih izdelkov in 22 tisoč stotov bombonov letno.

Prosta delovna mesta v Tržiču

Pokrajinski urad za delo opozarja na prosta delovna mesta:

podjetje Piro Marino v Tržiču, Ul. San Vito namerava zaposliti 8 kvalificiranih tesarjev, oziroma kovačev;

podjetje Piro Alessandro, ki ima prav tako sedež v Tržiču, v Ulici San Vito 32 pa namerava zaposliti 5 kvalificiranih tesarjev, oziroma kovačev.

Za podrobnejša pojasnila naj interesi vprašajo neposredno podjetja.

Podjetje F.lli Bisson Costruzioni Metallurgiche v kraju Tezze sul Brenta v pokrajini Vicenza pa nudi zaposlitev 20 kovačem, 10 varilcem, 2 mehanikom, 4 strugarjem in 4 kvalificiranim delavcem na rezkalnem stroju.

Razprava o Primorski v letih 1945-1947

Odbor za organizacijo Goriških srečanj prireja danes ob 16.30 v dvorani zavarovalne skupnosti Triglav v Novi Gorici, Kidričeva 21, okroglo mizo na temo Primorska v letih 1945-47. S prispevki bodo sodelovali Vlasta Beltram, Metka Gombač, Aleš Gabrič, Ivan Križman, dr. Branko marušič, Nataša Nemec, Nadja Magajne, dr. Dušan Nečak, Milan Pahor, Slavica Plahuta in Peter Stres.

Knjiga o germanistu Ervinu Pocarju

V deželnem avditoriju bo drevi ob 18. uri pomemben kulturni dogodek. Predstavili bodo knjigo Nicolette Dacrema Ervino Pocar - ritratto di un germanista. Izid knjige so omogočili goriška Občina, Pokrajina in državna in mestna knjižnica. Knjigo o življenju in delu uglednega goriškega germanista bo predstavil prof. Giorgio Cusatelli z univerze v Pavii.

Nocoj prvič V hribih se dela dan

Planince in sploh vse ljubitelje slovenskih gora bi radi opozorili, da bo ljubljanska televizija danes ob 20.05 na prvem programu začela oddajati televizijsko nadaljevanko V hribih se dela dan. Nadaljevanka obsega skupno osem epizod, ki jih bodo oddajali v enotedenskem zaporedju.

razna obvestila

KD Danica sklicuje danes, 19. t. m., ob 20.30 sejo v kulturno-športnem središču Danica na Vrhu. Vabljeni so člani še posebej pa vsa vrhovska mladina.

KD Danica priredi jutri, 20. maja, ob 20.30 v kulturnem središču na Vrhu kulturno srečanje v sodelovanju s KD Oton Župančič iz Standreža. Na večeru nastopa pevski zbor Oton Župančič in mladinska dramska skupina KD Danica. Vabljeni!

Taborniki Rodu modrega vala obveščajo, da se starejši člani, ki se želijo udeležiti bivaka v dolini Glinščice, dobijo jutri, 20. maja, ob 16. uri na trgu v Boljuncu. Za orientacijski pohod po dolini Glinščice bo zbirališče v nedeljo, 21. t. m., ob 10. uri na glavnem trgu v Boljuncu. Za informacije kličite Sočo (tel. 040-228597).

Avtoraid Sedmih gradov in motoraid Trans-Adria bosta startala v soboto, 27. maja, ob 15. uri z goriškega gradu. Prijave sprejemajo pol ure pred startom.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Il libro della giungla«. Walt Disney.

VERDI 17.30-22.00 »Splendor«. R. Ettore Scola.

VITTORIA 17.30-22.00 »Donne e animali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, dirigent Adrijan Gnam.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Una scatenata moglie insaziabile«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Il libro della giungla«. Walt Disney.

VERDI 17.30-22.00 »Splendor«. R. Ettore Scola.

VITTORIA 17.30-22.00 »Donne e animali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, dirigent Adrijan Gnam.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Una scatenata moglie insaziabile«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita - Don Boscovia ul. 175 - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 1 (Comunale) - Ul. Terenziana 26 - tel. 44387.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna pri Jezeru - Vrtna ul. 2 tel. 78300.

Letos proslavljamo 300-letnico izida Slave vojvodine Kranjske

Valvasorjevo delo je temeljni dokument našega zgodovinopisja

Letos teče 300-letnica izida Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske. Čeravno nas od izida tega dela torej loči precejšnje število let, ostaja Slava ne le temeljito gradivo slovenskega narodopisja in zgodovinopisja, marveč tudi dokument, ki je pomemben tudi iz drugih razlogov. Prvi je verjetno ta, da je delo nastalo v času, ko je v slovenskem kulturnem življenju vladalo precejšnje mrtvilo. Kulturni molk je trajal vse od smrti ljubljanskega škofa Tomaža Hrena leta 1630, zato mnogi označujejo Valvasorja kot tistega, ki je s svojim delom (ki je sicer napisano v nemščini, govori pa o razmerah in življenju na Kranjskem) pomagal vsaj ohraniti prebujajočo se narodnokulturno zavest. Drugi razlog je ta, da so iz tega dela črpali podatke ne samo znanstveniki, temveč tudi književniki, narodni buditelji, itd. Dovolj je le, da omenimo Prešerna, ki je snov za Povodnega moža našel v Valvasorjevem opisovanju slavlja na ljubljanskem Starem trgu, tj. kraju, kjer se je "kranjski polihistor" (kot ga v naslovu doktorske disertacije imenuje Branko Reisp) tudi rodil.

Mirko Rupel, eden največjih Valvasorjevih poznavalcev, je nasprotno od Reispa opozoril, da Valvasorja označujemo običajno kot zgodovinarja, vendar je to deloma napačno, ker je njegov pomen bolj v topografskih, predvsem pa etnografskih spisih. To

naj bi veljalo tudi za Slavo vojvodine Kranjske, kjer - vsaj glede na pomembnost - izstopajo zlasti opisi načina življenja, domače obrti, poklicev, seveda pa navad, noš, itd. Kar se tiče zgodovinskih podatkov, je Slava pomembna zlasti zaradi razčlenbe nekaterih ključnih poglavij v slovenski zgodovini, začenši s turškimi vpadi, kmečkimi punti in pa protestantskim gibanjem. »Kjer govori o protestantih pa kaže veliko objektivnosti, da ne rečem tiho sočutje, a tu gre bolj za stanovsko vzajemnost, zakaj pozabiti ne smemo, da je bil Valvasor plemič in da so plemiči bili glavni nosilci le nekaj desetletij pred Valvasorjem zatrtega novoverskega gibanja,« pravi Rupel. Privrženost plemstvu izaža Valvasor tudi v graji zoper kmečke puntarje, poleg tega pa tudi v tipičnem aristokratskem moraliziranju.

Valvasor se nam v Slavi prikaže tudi kot naravoslovec. Njegovo nagnjenje do matematičnih in naravoslovnih ved je namreč globoko, saj je nekatere naravne pojave opisal celo kot prvi. Na splošno je naravnim znamenitostim in redkostim dajal velik poudarek, ravno ta je bila tista značilnost, ki je izstopala pri predstavljanju kranjske dežele tujemu bralcu. Navadno so se zgodovinopisci do konca 18. stoletja zanimali le za dogodke vojaškega in političnega značaja, Valvasorjeva Slava je v tem po-

gledu (glede na dejstvo, da je v njej tudi veliko gradiva posvečenega večinskemu prebivalstvu, to je preprostu ljudstvu) zato bila nekaj posebnega.

Vrednost Slave vojvodine Kranjske je skratka tudi v tem, da je avtor zbral veliko število dokazov o slovenski narodni individualnosti. To se kaže skozi Valvasorjevo rodoljubje, ki sicer ni narodno (bil je namreč popolnoma vključen v kulturo in mišljenje nemškega plemstva), je pa teritorialno.

Slavo vojvodine Kranjske in njenega avtorja so v teh treh stoletjih različno vrednotili. V obdobju romantike in realizma v prejšnjem stoletju je Valvasor veljal za neoporečno zgodovinsko avtoriteto. Vedno bolj je postajal klasik in pojem v zgodovinopisju. Šele z razvojem moderne zgodovinske znanosti so mu začeli očitati nezanesljivost, nekateri so zoper njega zavzeli celo ozko in neznanstveno naziranje, ki je v njem videlo le predstavnika fevdalne preteklosti. Danes vlada prepričanje, da moramo Valvasorjevo delo presojati po tedanjih zgodovinskih razmerah. "Kot takšno" pravi Reisp "je izraz naše povezanosti z evropskim prostorom in kulturne odprtosti, po drugi strani pa je dokaz izredne znanstvene vneme in ljubezni do domovine."

IVAN VOGRIČ

Razgibano Valvasorjevo življenje

Rodbina Janeza Vajkarda Valvasorja (1641-1693) je izvirala iz severne Italije, in sicer iz Bergama. Od tam se je njegov ded preselil v Ljubljano, kjer je od enega od sorojakov dobil bogato zapuščino. Mati Janeza Vajkarda, Ana Marija Rauber je bila potomka znanega Gašperja Rauberja, tržaškega glavarja, ki je ob koncu 15. stoletja premagal roparskega viteza Erazma Luegerja (Predjamskega).

Kar 14 let življenja je Valvasor prebil na potovanjih po raznih evropskih deželah in severni Afriki. Na njih se je seznanil s tujo kulturo, obiskoval znamenite učenjake, obenem pa seveda kot prostovoljec se je zoper njih bojeval v Slavoniji. Potovanja so Valvasorju pomenila pravo šolo, vtisi, ki jih je zbral na njih, pa so bili večkrat izhodišče za primerjavo s situacijami opisanimi v Slavi vojvodine Kranjske. Valvasor je bil torej samouk, čeprav je bilo njegovo zanimanje mnogostransko. Za svoje najznamenitejše delo, Slavo vojvodine Kranjske, je Valvasor porabil skoraj deset let. Zbrane podatke je strnil v 15 knjigah, vezanih v 4 zajetne dele, ki so izšli v Nürnbergu. Zaradi visokih stroškov pri tiskanju je moral na koncu celo prodati grad Bogenšperk, hišo v Ljubljani, ne nazadnje tudi bogato knjižnico in druge dragocene zbirke.

Odlomek iz Slave o ženitovanjskih navadah na Krasu

Ko vzameš grdo žensko, zadošča kozarec vina in...

... Kakor pa nimajo na Krasu - to sem že prej povedal - povsod iste ženske noše, tako se tudi v drugih navadah povsod ne skladajo. Ob morju pri Devinu, Štivanu in tam blizu veljajo druge navade kakor pri Črnem kalu; druge spet pri Novem gradu; prav tako pri Pivčanih na Pivki. Zategadelj naj tu na kratko omenim le to in ono, najprej o ženitovanjih.

V večini krajev, zlasti na Pivki, je z ženitovanji takole: dan pred poroko pošlje ženin k nevesti po balo, tj. po pohištvo in nevestine premičnine. Odposlancu da nevesta ali njeni ljudje faconetelj. Ko pride naslednjega dne ženin s starešino in drugimi ljudmi po nevesto, je skoraj prav tako kakor na Gorenjskem in Dolenjskem. Le v tem je nekaj razločka, da pošljejo iz hiše najprej grdo, pozneje pa lepšo žensko, v tretje pa sunejo ali spode in tako rekoč poženejo pravo nevesto ven. Starešina ji vrže okoli vratu brisačo in jo tako povleče k sebi. Ko gre nevesta domov, namreč v ženino bivališče, meče nad glavo majhne kolače (to je okroglo pecivo venčaste oblike), ki jih pobirajo dečki. Ko pride v ženino sobo in se usede, ji ženina mati da na kolena ali v naročje fantiča (kakor pri ženitovanjskih navadah Vipavcev), ki se mu dobrika in ga boža.

Ko hočeta v poročno posteljo spat, potegne on sabljo in ji prereže venec na glavi. Nato ležeta. Omembe je vredno in čudno pri tem, da se mora ženin uleči k nevesti v svojih debelih in velikih hlamudravih hlačah. Ali pa jih ponoči sleče, odnosno kako dolgo jih obdrži na sebi, mi ni prav znano; kdor je tako radoveden, da bi si želel

Burja na Primorskem (iz Slave vojvodine Kranjske)

natančnejšega poročila, temu bi po mojem mnenju utegnili nevesta kaj zanesljivejšega sporočiti, zakaj ona bo najbolj in najbolj gotovo vedela...

Z ženitovanjsko gostijo in s pojedini pa je takole: prvi dan jedo zjutraj pri nevesti, zvečer pa pri ženinu, in sicer nič posebnega, le kašo. Drugi dan jedo pri ženinu. Tretji dan pogos-

ti ženinov oče njegovo, nevestin oče pa njeno zlahto. V nedeljo prideta nevesta in ženin k nevestinemu, naslednjo nedeljo pa k ženinovemu očetu. S tem je ženitovanje pri kraju. Drugi dan po poroki gresta poročenca v cerkev in dasta brati eno ali dve maši za pokojne starše ali stare starše in sorodnike.

V nekaterih krajih na Pivki, zlasti pri Knežaku in Trnovem, je pri ženitovanjskih običajih poleg zgornjega še nekaj posebnosti. Povsod sicer si lasti denar prvenstvo, skoraj pri vseh stvarih, le v ljubezenskih in poročnih zadevah dajejo včasih lepoto prednost pred bogastvom. Saj niso vsi enih misli s tistim filozofom, ki je odgovoril, ko so se čudili, da je vzel nelepo, grdo žensko, da zadošča le požirek vina, pa da dobi v njegovih očeh lepo podobo; mnogi marveč hočejo tudi oči zadovoljiti. In marsikatera, ki nosi lepe rože na licih, ima srečo, da ji lepota rabi za doto ali za mrežo, ki z njo bogatega ženina ujame... Tu pa ne gledajo ne na lepoto ne na rod niti na čednost, temveč le na nevestino premoženje. Postava brez denarja velja tod toliko ko namalana krona in telo brez duše. Tista, ki nima denarja, tukaj v teh krajih obsedi in težko dobi moža. Ne marajo ljubice brez dote. Če

pa zmore lepo doto in če lahko ženinu prinese več ko le kos mesa, namreč dobre denarce, pa naj si bo skilasta ali krivogleda, naj ima bistro ali krmežljave oči ali pa celo eno samo, naj hodi ravno ali naj šepa in švedra, naj si bo rumena ko vosek in grda ko smrt, vendar je v očeh mladega snubca najlepša, če le ima doto. Denar in premoženje je njen okras. Denar jo spremini iz zamorke v angelčka, pri katerem človek upa, da bo v zakonu užival nebeško življenje. Za takšno, ki ima nabreklo možnjo, se vsi pulijo; imela bo kar deset snubcev, čeprav jo utegne le eden dobiti.

Kadar pa pride zares do obljube ali zaroke, se opravi takimile obredi: Ženin raztegne po tleh obleko ali odejo in se uleže nanjo, a nevesta zraven njega. Okoli stoječi sorodniki ju nato pokrijejo z robom obleke. Ko sta tako nekaj časa ležala na tleh, vstaneta. Ženin, ki ostane na obleki, prime nevesto z desno roko za levico in jo trikrat zasuče. Nato ji trikrat napije, a prav toliko kratov tudi ona njemu. Zatem si podasta desnici, ki ju polijejo z vinom. Naposled vržejo nevesti nekaj denarja v naročje. S tem je zaroka v redu končana. Razen omenjenega leganja se v drugem ravnanju po splošnih ženitovanjskih navadah.

Znamka za obletnico

Med tistimi, ki so obeležili 300-letnico izida Slave vojvodine Kranjske, je tudi skupnost jugoslovanskih PTT. Ta je pred nedavnim izdala znamko za 300 dinarjev, na kateri sta portret Janeza Vajkarda Valvasorja in grad Bogenšperk. Znamko je likovno obdelal beograjski akademski slikar Dimitrije Čudov, pobudo za izdajo znamke pa je dala Filatelistična zveza Slovenije. Vzporedno s tem je Filatelistično društvo Ljubljana izdalo dve spominski kartici, namenjeni predvsem zbiralcem. Na njih sta ponovno oba omenjena motiva, na prvi je znameniti Valvasorjev portret Matije Greischerja, na drugi pa Bogenšperk (Wagensperg). Ta grad je Valvasor kupil leta 1672, tj. takoj po vrnitvi z dolgoletnih potovanj. V njem je imel za tiste čase neverjetno bogato knjižnico (obsegala je kakih 10.000 knjig), umetniško grafično zbirko, zbirko starih kovancev in zbirko matematičnih in astronomskih instrumentov.

V 9. kolu košarkarskega play outa Rakova pot Fantonija

FANTONI - PHONOLA

80:89 (33:48)

FANTONI: Maran, Mastroianni 8, Zampa, Valerio 8, Young 27, Bettarini 15, Seebold 2, Zampieri, Milani 5, Natali 15.

PHONOLA: Lorenzon 9, Thirdkill 28, Della Valle 5, Vargas 15, Valente 8, Teso 7, Casarin 18.

SODNIKA: Baldini in Indrizzi; PM: Fantoni 17:22, Phonola 19:30; PON: Valerio; 3 TOČKE: Maran 0:1, Mastroianni 0:3, Young 1:2, Bettarini 3:4, Milani 1:6, Lorenzon 1:3, Thirdkill 1:2, Teso 0:1, Casarin 4:7; GLEDALCEV: 400.

VIDEM — Fantoni nadaljuje s svojo neustavljivo serijo... porazov. Tudi v včerajšnjem 9. kolu je ostal praznik rok in žalostno sameva na zadnjem mestu lestvice zelene skupine.

OSTALA IZIDA ZELENE SKUPINE: Glaxo - Kleenex 87:83 (53:49), Marr - Riunite 86:100 (45:47).

LESTVICA: Riunite, Phonola in Glaxo 12, Kleenex 10, Marr 6, Fantoni 2.

PRIHODNJE KOLO (21. 5.): Riunite - Fantoni, Phonola - Glaxo, Kleenex - Marr.

IZIDI 9. KOLA V RUMENI SKUPINI: Neutroroberts - Sharp 90:92 (53:61), Annabella - Ipifim 88:90 (48:52), Filodoro - Allibert 104:103 (66:49).

LESTVICA: Neutroroberts 16, Sharp 12, Ipifim 10, Allibert, Annabella in Filodoro 4.

PRIHODNJE KOLO (21. 5.): Allibert - Annabella, Ipifim - Neutroroberts, Sharp - Filodoro.

Mednarodno teniško prvenstvo Italije Dež oviral tekmovalja

RIM — Dež je tudi včeraj spravljal v obup organizatorje mednarodnega teniškega prvenstva Italije. Najprej so morali srečanja prekiniti za dobro uro, zatem pa so se odločili, da z ostalimi spopadi osmine finala, ki jih niso opravili včeraj, nadaljujejo danes ob 11. uri.

Italijanom je včerajšnji dan prinesel precejšnje razočaranja, saj so zgubili Nargisa, ki je moral priznati premoč Nizozemca Kövermansa. Izpadel je tudi Američan Connors, katerega je dokaj gladko premagal Španec Bruguera.

ZADNJA IZIDA ŠESTNAJSTINE FINALA: Sanchez (Šp.) - Jaite (Arg.) 6:2, 7:5; Agassi (ZDA) - Sampras (ZDA) 6:2, 6:1.

OSMINA FINALA: Kövermans (Niz.) - Nargiso (It.) 6:3, 3:6, 6:1; Arrese (Šp.) - Cahill (ZDA) 3:6, 6:3, 7:5; Bruguera (Sp.) - Connors (ZDA) 6:1, 6:1; Camporese (It.) - Yzaga (Peru) 6:3, 6:4.

Danes bodo opravili še zadnji srečanja osmine finala, Mancini - Sanchez, Wilander - Berger ter dokončali včeraj začetni srečanja Agassi - Lavalle (6:3, 40:40) in Perez Roland - Courier (6:1, 6:7, 3:1).

Deset smrtnih žrtev v Kolumbiji

BOGOTA — Nogometna tekma je spet terjala smrtno žrtev. Po uvrstitvi ekipe Nacional v finale pokala Libertadores de America se je v mestu Medellin v Kolumbijo silna množica zgrnila na ulice, zaradi brezglavega divjanja pa je ugasilo tudi deset človeških življenj, na stotine pa je bilo ranjenih.

V organizaciji Športne šole Trst

Zadovoljivi rezultati na atletskem troboju

Učenci slovenskih osnovnih šol Trsta in Milj so pripravili v okviru kulturnega natečaja osnovnošolske olimpiade razstavo likovno-literarnih del pod naslovom: "Naša šola nekoč in danes". Natečaj je bil razpisan v počastitev stoletnice Cirilmetodove šole v Trstu. Razstavljena dela so na ogled vsak dan od jutranjih do večernih ur v Borovem športnem centru pri Sv. Ivanu.

Sobotni sklepni atletski troboj, ki ga je Športna šola Trst priredila v okviru letošnje osnovnošolske olimpiade, je privabil v Borov Športni center več kot 230 učencev vseh desetih slovenskih osnovnih šol Trsta in Milj. Doseženi rezultati so bili zadovoljivi, čeprav so bili morda v celoti nekoliko slabši od onih iz prejšnjih let.

REZULTATI

DEČKI

1. razred: P. Vignini (MJE) 413; 2. M. Kalc (MKI) 410; 3. M. Bettio (MJE) 396; 4. I. Pison (MKI) 392; 5. M. Kodrič (MKI) 384; 6. R. Lombardo (RIB) 382; 7. G. Tolentino (ŠIR) 381 in E. Chiarle (FIN) 381; 9. P. Vignini (GRB) 380; 10. L. Kafol (FIN) 379; 11. D. Cecchi (FIN) 377; 12. N. Stokelj (B-J) 371; 13. M. Ban (GRB) 369; 14. A. Sulli (ŽUP) 359; 15. K. Zornada (G-S) 353; 16. M. Glavina (G-S) 352; 17. A. Škerlavaj (ŠIR) 349; 18. M. Zoch (G-S) 342; 19. P. Verri (B-J) 339 in M. Feruglio (G-S) 339; 21. P. Ciacchi (G-S) 309; 22. J. Žerjal (ŽUP) 299; 23. D. Pozar (B-J) 289; 24. I. Skrinjar (RIB) 279; 25. A. Tuso (G-S) 253.

2. razred: 1. D. Žigon (MJE) 478; 2. M. Mikolj (RIB) 464; 3. D. Carli (RIB) 434; 4. E. Lobascio (G-S) 432; 5. R. Pecchiari (ŠIR) 416; 6. G. Stibel (G-S) 409; 7. D. Bosari (ŠIR) 407; 8. M. Pečar (MKI) 402; 9. S. Pribac (ŠIR) 401; 10. M. Pegan (ŽUP) 398; 11. D. Smilovich (ŠIR) 387; 12. G. Floridan (ŽUP) 382; 13. M. Sorini (RIB) 378 in R. Oppelt (MKI) 378; 15. E. Zeriali (ŽUP) 370; 16. E. Sancin (RIB) 366; 17. M. Strani (ŽUP) 357; 18. I. Cergol (MKI) 346; 19. R. Palesello (G-S) 315; 20. C. Zotti (G-S) 291; 21. J. Carli (RIB) 126.

3. razred: 1. S. Jančar (RIB) 501; 2. T. Metlika (ŽUP) 492; 3. A. Zupan (ŽUP) 475; 4. P. Savarin (MKI) 472; 5. T. Pipan (MKI) 466; 6. M. Serio (MJE) 462; 7. M. Bizjak (ŠIR) 457 in M. Peterlin (MKI) 457; 9. S. Fabris (ŠIR) 456; 10. A. Zornada (G-S) 455; 11. M. Stefancic (RIB) 453; 12. D. Grisancich (MJE) 445; 13. A. Hrovatin (FIN) 443; 14. L. Ziberna (G-S) 437; 15. F. Ugricic (MKI) 431; 16. A. Manzin (G-S) 428; 17. D. Leone (RIB) 422; 18. R. Lunazzi (ŽUP) 411; 19. M. Giacconi (ŽUP) 391; 20. B. Stefanovic (FIN) 378; 21. N. Corda (MJE) 368; 22. M. Stanič (ŠIR) 367; 23. C. Kranjec (341).

4. razred: 1. R. Debelis (G-S) 512; 2. G. Lorenzi (MKI) 510; 3. P. Bergagna (ŽUP) 507; 4. D. Lista (MKI) 501; 5. A. Roberti (GRB) 493; 6. D. Tence (ŽUP) 477; 7. V. Carbonini (ŽUP) 475; 8. G. Carapucci (RIB) 463; 9. C. Baitz (ŽUP) 449; 10. I. Bosich (G-S) 446; 11. M. per tot (FIN) 441; 12. M. Bressan (ŠIR) 422; 13. I. Kobal (MKI) 413 in M. Mauri (MKI) 413; 15. I. Gerdol (G-S) 408.

5. razred: 1. A. Omari (B-J) 555; 2. S. Sulli (ŠIR) 552; 3. P. Brazzani (RIB) 547; 4. D. Negrisin (MJE) 516; 5. M. Babich (KET) 510; 6. W. Stoch (MJE) 503; 7. E. Zerjal (G-S) 498 in V. Bandelj (ŽUP) 498; 9. M. Feruglio (G-S) 492; 10. D. Jagodic (FIN) 490; 11. P. Padoan (MKI) 489 in A. Kozman (B-J) 489; 13. T. Samez (MJE) 488; in R. Mahnič (MKI) 488; 15. I. Furlanič (G-S) 487; 16. G. Talotti (KET) 481; 17. F. Domio (G-S) 472; 18. I. Furlani (B-J) 471; 19. I. Mozetič (RIB) 467; 20. L. Pieri (ŽUP) 462; 21. P. Nadlišek (MKI) 461; 22. F. Zarotti (B-J) 458; 23. A. Bertocchi (MJE) 453; 24. R. Sustersic (ŽUP) 452; 25. M. Turk (FIN) 442; 26. N. Zaina (ŠIR) 440; 27. D. Stokelj (B-J)

437; 28. I. Gregori (ŽUP) 431; 29. A. Kafol (FIN) 430; 30. D. Fischer (KET) 428; 31. F. Čok (G-S) 427 in L. Urdih (KET) 427; 33. S. Smotlak (G-S) 424; 34. G. Verč (ŽUP) 419; 35. R. Scerni (FIN) 407; 36. M. Pisani (B-J) 352; 37. A. Cavalli (RIB) 191.

DEKLICE

1. razred: 1. M. Carpani (GRB) 398; 2. R. Micol (ŽUP) 389; 3. S. Lo Casto (FIN) 384; 4. K. Sancin (ŽUP) 373; 5. E. Komar (G-S) 363; 6. K. Peruzzo (G-S) 361; 7. S. Corbatti (ŽUP) 358; 8. S. Scuka (G-S) 357; 9. E. Biekar (G-S) 352 in N. Selmanović (RIB) 352; 11. B. Mahnič (MKI) 348; 12. S. Giacconi (ŽUP) 342; 13. U. Polonsky (RIB) 329; 14. N. Cossutta (B-J) 328; 15. A. Petkovšek (RIB) 323; 16. M. Stefanonič (FIN) 317; 17. M. Montin (B-J) 316; 18. M. Pizent (RIB) 296.

2. razred: 1. F. Lovrečič (MJE) 442; 2. V. Bertocchi (MJE) 432; 3. S. Znidarcic (B-J) 422; 4. S. Siega (B-J) 418; 5. L. Negrisin (MJE) 406; 6. V. Smotlak (G-S) 399; 7. T. Furlani (B-J) 395 in C. Alessio (RIB) 395; 9. V. Pečenik (MKI) 375; 10. E. Frandolic (RIB) 374; 11. J. De Linz (FIN) 361; 12. S. Posar (ŠIR) 360; 13. F. Škerlj (MKI) 357; 14. M. Krasevich (ŠIR) 339.

3. razred: 1. M. Samez (MJE) 518; 2. K. Mezgec (RIB) 479; 3. A. Starec (FIN) 476; 4. Z. Miličević (RIB) 469; 5. C. Macho (RIB) 465 in C. Candian (ŠIR) 465; 7. J. Miličević (RIB) 460; 8. F. Mezgec (RIB) 457; 9. I. Meula (MKI) 453; 10. N. Milič (ŠIR) 452 in V. Jacopich (MJE) 452; 12. G. Dadlovski (RIB) 451; 13. M. Kukanja (G-S) 448; 14. L. Vignini (GRB) 437; 15. I. Flego (ŠIR) 431; 16. A. Postogna (MJE) 423; 17. M. Viviani (FIN) 416 in T. Giugovaz (ŽUP) 416; 19. T. Rogelja (ŽUP) 412; 20. S. Caris (ŽUP) 399; 21. L. Komar (G-S) 398; 22. K. Dilli (MKI) 351; 23. V. Ciacchi (G-S) 343; 24. J. Ziberna (ŽUP) 339; 25. E. Feletti (MKI) 300; 26. J. Gruđen (ŽUP) 229.

4. razred: 1. M. Bogatec (ŽUP) 530; 2. T. Škomac (FIN) 520; 3. T. Starnad (RIB) 488; 4. L. Sgubin (RIB) 470; 5. A. Pavlica (ŽUP) 467; 6. K. Amato (MKI) 466; 7. E. Sancin (GRB) 458; 8. E. Lanter (GRB) 431; 9. A. Hrvatič (GRB) 422; 10. T. Tomaselli (RIB) 448; 11. A. Žužek (ŠIR) 447; 12. V. Sancin (ŽUP) 442; 13. R. Orel (RIB) 437; 14. I. Perosa (RIB) 433; 15. I. Jelerčič (ŽUP) 432; 16. T. Ruzzier (MKI) 429; 17. E. Čok (ŽUP) 426; 18. M. Čermelj (RIB) 424; 19. E. Balde (ŽUP) 421; 20. M. Udovič (FIN) 420; 21. K. Breclj (FIN) 409; 22. K. Severi (MKI) 406; 23. V. Repini (ŽUP) 401; 24. M. Bontempo (ŽUP) 399; 25. M. Žerjal (G-S) 375; 26. L. Lombardo (RIB) 372; 27. E. Gruđen (ŽUP) 360; 28. N. Feletti (MKI) 351; 29. I. Mahusa (ŽUP) 342.

5. razred: 1. R. Sossi (RIB) 542; 2. T. Gruđen (RIB) 516; 3. S. Polonsky (RIB) 515; 4. D. De Paolis (KET) 513; 5. M. Sancin (RIB) 510; 6. A. Pertot (FIN) 497; 7. M. Faimann (ŽUP) 491; 8. M. Stibel (G-S) 478; 9. J. Cergol (MKI) 475; 10. S. Padovan (RIB) 469; 11. H. Lista (MKI) 454 in K. Duplančič (MKI) 454; 13. M. Kodric (ŠIR) 453; 14. I. Candian (ŠIR) 444; 15. P. Marozzi (G-S) 439; 16. E. Manin (MKI) 435 in I. Legovini (FIN) 435; 18. M. Kuret (B-J) 432; 19. S. Crevatin (MJE) 428; 20. J. Pečar (MKI) 427; 21. B. Ursic (ŽUP) 423; 22. J. Germani (RIB) 422; 23. R. Ravasi (MKI) 415; 24. P. Dolhar (B-J) 413; 25. A. Turco (RIB) 405; 26. C. Furlanich (B-J) 371.

Po troboju je bila na sporedu še tekma v igri med dvema ognjema za mesto tik pod vrhom lestvice. Po izrednem napetem dvoboju je Ribičič premagal šolo Gregorič Štepančič z 2:1 (0:4, 2:0 in 0:3).

Sklepna slovesnost letošnje osnovnošolske olimpiade bo v Borovem športnem centru jutri ob 10. uri.

-boj-

Po osvojitvi nogometnega pokala UEFA

Neizmerno veselje po neapeljskih ulicah

nodo in trenerjem Bianchijem, saj sta se po tekmi prijateljsko trepljala in tudi objela. To pa je bilo še na predvečer velikega slavlja proti Stuttgartu nepojmljivo, saj ostrih pušic in polemik z obeh strani ni manjkalo. Radost pomiri strasti in odpravi nerazumevanja. Čez nekaj dni, ko bo prvi veliki val navdušenja mimo, bomo videli, če je šlo le za trenutno pomiritev ali pa so res pripravljeni pozabiti na vsa navzkrižja.

V samem Neaplju pa tudi vse tako gladko le ni šlo. Nekega starca je ob gledanju tekme po televiziji pobrala kap, bilo pa je tudi precej prometnih nesreč (na srečo lažjih) in tudi okrog 20 ranjencev. Seveda ni manjkalo požarov, predvsem zaradi ognjemetov. Najhuje jo je skupil 20-letni Ettore Aliberti, ki so mu morali amputirati dva prsta.

Marsikdo pa je veliko zmedo izkoristil tudi za medsebojna obračunavanja. Tako sta neznanca napadla dve prostitutki, ki sta se morali zateči po zdravniško pomoč.

Na sliki (telefoto AP): igralci Neapolija se veselijo z osvojenim pokalom UEFA.

Za vsakogar nekaj jutri in v nedeljo v Lonjerju

Kolesarski klub Adria Resim in kulturno društvo Lonjer-Katinara prireja ta jutri in v nedeljo tradicionalno 12. pokušnjo domačih vin, ki bo v prostorih Lonjerske zadruge. Na pokušnji bo letos sodelovalo preko dvajset vinogradnikov iz Lonjerja, s Katinare in iz Podlonjerja, in sicer z vzorci belih in črnih vin. Prireditelja sta ob razstavi poskrbela tudi za kulturno-sportni program, poleg seveda obveznih kioskov. Tako bo jutri v popoldanskih urah otroški ex tempore, v večernih urah pa prosta zabava z Nevo, Maro in Cesarejem. V nedeljo jutraj pa bo ob 10.30 start amaterske kolesarske dirke za 23. Pokal Lonjerja, ki se bo odvijala po krožni stezi v dolinski občini in zaključila z vzponom iz Boljunca do Lonjerja. Popoldne pa bo na prireditvenem prostoru najprej nastop pevskega zbora, nakar bo nagrajevanje najboljših vinogradnikov in pa prosta zabava ob zvokih Veselih godcev iz Boljunca. (R. Pečar)

Včeraj v prostorih ZSSDI v Trstu

Predstavili 2. maraton prijateljstva

Ob prisotnosti predsednika SKGZ Klavdija Palčiča, predsednika ZSSDI Oda Kalana, predsednika pokrajinske kolesarske zveze Giordana Cotturja, tajnika KK Adria Radija Pečarja in očjega odbora maratona Franja, je bila v prostorih ZSSDI v Trstu uradna predstavitev 2. maratona prijateljstva, ki bo 28. t. m.

Predsednik Kalan je uvodoma poudaril, da je bila lanska izvedba pripravljena v majhnem zatišju. Letošnja pa bo bolj slovesna, saj je bil maraton prijateljstva vključen v uradni koledar italijanskih cikloamaterjev. Poleg tega sovpada s 120-letnico organiziranega slovenskega športa v Trstu. Zanimanje za letošnjo prireditev je izredno, a organizatorji bodo iz tehničnih razlogov sprejeli samo 300 prijateljev jeklenega konjička.

Direktor maratona Franja Zvone Zanoškar je omenil, da z organizacijo ni težav. Poleg številne udeležbe iz naše dežele se bo na štartu na Viču zbralo 60 kolesarjev iz naše dežele, 20 koroških Slovencev iz Celovca, najštevilneje pa bo zastopstvo iz Slovenije, na čelu z žen-

ske ekipo iz Kamnika. Na štartu (ob 9.00 pred zgradbo obrtnega združenja Ljubljana Vič) bo nastopajoče pozdravila predsednica mesta Ljubljane Nuša Kerševan. Pisana kolona kolesarjev bo na

meji na Fernetičih ob 13.15, na cilju v Lonjerju ob 13.45. Maraton prijateljstva velja za deželni pokal cikloamaterjev, a kolesarji bodo vozili v strnjeni skupini s hitrostjo, ki ne bo presegala 25 km/h.

danes igra za vas - danes igra za vas

Mladen Škerlj

totocalcio

Atalanta - Sampdoria	X
Bologna - Inter	1 X 2
Verona - Ascoli	1 X
Juventus - Roma	1
Lazio - Fiorentina	X 2
Napoli - Torino	X
Pescara - Lecce	X 2
Pisa - Como	1 X 2
Avellino - Bari	X
Brescia - Sambenedettese	1
Taranto - Messina	1
Derthona - Triestina	X 2
Pergocrema - Pordenone	1

Mladen Škerlj (letnik 1952) je zelo cenjen košarkarski sodnik, saj bo prav ta teden sodil na odločilni tekmi v Sassariju za prestop v A-2 ligo med Numero in Conadom. Svojo košarkarsko pot je Mladen začel pri Boru kot mladinec leta 1968. Dve leti (1971 in 1972) je nastopil v D ligi. Sodniško kariero je začel leta 1978. Leta 1980 je že sodil v D ligo, od leta 1982 do 1984 v C-1 in ženski A-2 ligi. Od 1985 v B-1 ligi in ženski A-1 ligi. Prejšnji teden je Fabio Gergolet pravilno napovedal 6 rezultatov

konjske dirke - konjske dirke

Za dirko v Turinu bi poskusili bazo s skupino 1, v kateri je najso- lidnejši Idvaro. V sk. X treba paziti na Ibaca San, presenečenje pa lahko pripravi Inflated (sk. 2).

V Bologni bi moral zmagati Glamour (sk. X), če se bo le prebil v ospredje. Še najbolj ga zna ogroziti Fenari Blue (sk. 1), ki je v dobri formi. Pozabiti ne gre na regularnega Grifa di Stam (sk. 2).

Naš favorit v Montecatiniju je Elettrodo (sk. X). Njegov najnevarnejši tekmeč je Biocum (sk. 2), ki mu podobne dirke zelo ležijo. Omenimo še Epernona (sk. 1), čeprav bo startal v drugi vrsti.

V Tarantu bi se za zmago moral potegovati Felicio (sk. 1), seveda če ne bo zgubil ritma. Na odlični sprint lahko računa Eter Aver (sk. X), dobro pa bi se moral odrezati tudi Giores Swe (sk. 2).

Tudi za dirko v Trstu bi poskusili bazo, tokrat s skupino X, v kateri je agresivni in močni Eudoro. Račune mu lahko prekriža Doors (sk. 2), ki se je nedavno uveljavil v podobni

kombinaciji. Med prvimi bi moral biti še Fidcora Mo (sk. 1).

Na dirki v Rimu je glavni kandidat za zmago Do Be It (sk. X). Med glavnimi favoriti je tudi Teardo (sk. 2). Omembe vreden je še Julissa (sk. 1).

Dirka tris

Naši favoriti za dirko tris: 3 Edolo, 20 Burnell Newton, 21 Sebastian Bob. Za sistemiste: 15 Gabbiano Red, 17 Giantop, 13 Fiusna.

totip

1. — prvi	1
2. — drugi	X 2
3. — prvi	X
4. — drugi	1 2
5. — prvi	X
6. — drugi	1 2
7. — prvi	X 1
8. — drugi	2

obvestila

JK ČUPA

poziva vse člane, da se udeležijo regate TRST-BRIONI v organizaciji TPK Sirena od 2. do 4. junija.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

obvešča, da se bo sklepni del letošnje osnovnošolske olimpiade začel jutri, 20. t. m., ob 10. uri, učenci pa naj se zbere v mali dvorani Boroškega športnega centra petnajst minut prej.

TPK SIRENA

organizira naslednje JADRALNE TEČAJE: za otroke od 8. do 14. leta - 1. tečaj OPTIMIST od 15. do 26. junija 1989 in 2. tečaj OPTIMIST od 24. junija do 4. avgusta 1989; za mladince in odrasle SNIPE-FINN-420-FJ od 3. do 8. junija in WINDSURF od 17. do 22. junija 1989. Tajništvo je odprto vsako soboto od 14.30 do 17.30.

JK ČUPA

obvešča, da bo društveno športno tajništvo na razpolago članom vsako soboto od 18.30 do 19.30. Obenem vabi vse člane, da se udeležijo delovne akcije za ureditev društvenega sedeža, ki bo v jutri, 20. t. m., po 14. uri.

V nedeljo tradicionalni odbojkarški troboj prijateljstva Moški v Gorici, dekleta v Trstu

Letošnja izvedba že tradicionalnega troboja prijateljstva za moške in ženske odbojkarške pionirske reprezentance bo letos spet pri nas, kot znano pa se ga udeležujejo reprezentance ZSSDI, Slovenije in Hrvaške. Kot je že v navadi, bodo dekleta tekmovala v Trstu, fantje pa v Gorici, geografsko merilo so upoštevali tudi pri sestavi ekip, se pravi, da bosta vrsti ZSSDI sestavljeni iz tržaških igralcev in goriških igralcev.

Za našo odbojko predstavlja turnir z izbranimi vrstama Slovenije in Hrvaške od nekdanjega zanimiv izživ, hkrati pa je to tudi priznanje kakovosti te panoge pri nas, saj si objektivno ni mogoče zamisliti, da bi se lahko naše vrste še v kakem drugem ekipnem športu lahko enakovredno merile s selekcijo iz obeh sosednjih republik. Večkrat so naše ekipe (zlasti dekleta) turnir celo dobile!

Letos pridejo v poštev igralci in igralke letnika 1974. Glede na moč tekmecev vrsti ZSSDI imata pravico, da uvrstita v šesterko po dve igralci oziroma igralce, ki sta za leto starejša.

SPORED ŽENSKEGA TURNIRJA
9.30 ZSSDI - Slovenija; 10.30 Hrvaška - Slovenija; 11.30 ZSSDI - Hrvaška. Vse tekme bodo v Trstu, na stadionu »Prvi maj«.

V nedeljo pa bo v goriškem Kulturnem domu moški del tega tekmovanja.

Prireditve bo našim mladim odbojkarjem društev Val in Naš prapor nudila možnost, da preverijo svoje znanje z močnejšimi postavami. Za postavbo ZSSDI, ki jo bo treniral Ivan Marčič, bodo nastopili v glavnem igralci, ki so sodelovali na deželni finalu under 15, njim pa se bo pridružila četverica odbojkarjev (letnik 1973), ki so nastopili v prvenstvu under 18 oziroma v 1. diviziji.

Ti pa so: Koršič, Komic, Uršič, Juretič, Paoletti, Devetak, Maraž, Mužič, Korečič, Florenin, Gravner, Kovic in Brisco.

SPORED MOŠKEGA TURNIRJA
9.00: ZSSDI - Slovenija; 10.00: Hrvaška - poraženec v prvem srečanju; 11.00: Hrvaška - zmagovalac v prvem srečanju; sledilo bo nagajevanje.

V superminiodbojki Jutri v Gorici zanimiv turnir

Jutri bo ob 15.30 v telovadnici goriškega Kulturnega doma turnir v superminiodbojki, ki ga organizira Agorest.

Na njem bo sodelovalo več ekip z Goriške. Prireditve pa bo dobra preizkušnja na turnir Giocavolley, ki bo 4. junija v Trzinu in na katerem bo nastopilo skoraj 40 ženskih in moških postav.

Drugi del turnirja Agorest, tokrat v miniodbojki, pa bo v soboto, 27. t. m. v sodelniški telovadnici.

Povejmo še, da bo združena postava Agoresta ponovila turnir under 17, ki je lani dobro uspel. Na letošnji izvedbi prireditve, ki bo 3. junija v goriškem Kulturnem domu, bodo nastopile postave Hita iz Nove Gorice, Bora Friulexport, Kopra in Agoresta.

ZDRUŽENJE SLOVENSKE ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI

sklicuje v petek, 2. junija t. l., ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani tržaškega pomorskega kluba Sirena v Trstu, Brkovijske, drevored Miramare šte. 32, tel. 422696, 19. deželni redni občni zbor.

Dnevnik red: 1. otvoritev občnega zbora; 2. sprejem novih članov; 3. izvolitev organov občnega zbora; 4. poročila; 5. pozdravi in diskusija na poročila; 6. razrešnica odboru; 7. volitve novega odbora; 8. zaključki.

Amaterski nogomet Tudi naši predstavniki z goriško reprezentanco

Goriška nogometna reprezentanca 3. amaterske lige, ki je zmagala na deželni fazi fazo turnirja pokrajini, bo sodelovala na državnem finalu. Enajstetnica, ki jo vodi trener Vidoz in v kateri igrajo tudi slovenski igralci (to sta predstavnika Sovodenj Marko Fajt in Peric ter igralca Audaxa Sambo in Černigoj), bo prvo srečanje odigrala že v nedeljo, 21. t. m., ko se bo v Roncadeju srečala z reprezentanco Trevisa.

V primeru, da Goričani izgubijo na tem srečanju, bodo dodatno tekmo odigrali v sredo, 24. t. m., v Špetru ob Soči, tokrat proti reprezentanci Trenta. Če pa bodo proti Trevisu zmagali ali remizirali, bodo proti Trentu igrali v nedeljo, 28. t. m., vedno v Špetru ob Soči.

Sklicani nogometaši: Sambo, Černigoj, Moretti (Audax), Coccani (Azzurra), Minini (Begliano), Furlan, Fulizio, Businelli (Isonzo), Criscianic (Medea), Brumat, Ermacora (Pro Farra), Mazzoli (Romana), Comand, Toros (San Lorenzo), Marko Fajt in Peric (Sovodnje).

Sprejem za sokolovke

V sredo je bil na devinsko-nabrežinskem županstvu sprejem za odbojkarice Sokola Indules, ki so v tej sezoni prestopile v višjo, C-2 ligo. Odbojkaricam, trenerju in vodstvu ekipe je ob tem lepem uspehu čestital tudi župan Bojan Brezigar (Foto Magajna)

Na turnirju v superminiodbojki »Paul Havel«

Prodoren uspeh borovk na Dunaju

Mlade Borove odbojkarice so se letos prvič udeležile »Pokala Paul Havel«, mednarodnega turnirja na povabilo, ki ga je za kategorijo v superminiodbojki (4:4) za letnik 1976 že osmič priredilo dunajsko društvo Volley Club Simmering, dosegle pa so prodoren uspeh, saj so v konkurenci sedemnajstih četverk (deset iz Italije, po tri iz Avstrije in Švice in ena iz Madžarske) s svojimi tremi ekipami osvojile prvo, drugo in sedmo mesto.

Ekipa A je v sestavi Gregori, Azman, Čok, Legović in Flego končala turnir nepremagana.

V svoji izločilni skupini je premagala tri italijanske ekipe in ekipo iz Innsbrucka, v polfinalni skupini pa še dve italijanski in Borovo ekipo C, ki so jo sestavljale Marija in Petra Krapež, Vidali in Giugovaz.

Ekipa B (Vitez, Neubauer, Zubalič, Vodopivec in Pernarčič) je v izločilnem delu odpravila dve italijanski in eno švicarsko ekipo, v polfinalu pa je premagala še ekipo iz Švice in Avstrije, z močnimi Madžarkami pa so Borove igralke igrale 1:1, vendar so v finalu napredovale zaradi večjega števila osvojenih točk v obeh nizih.

Finale za 1. mesto je bil tako povsem slovenski, kar nedvomno predstavlja lep uspeh. Omenimo naj še, da je Paola Gregori prejela poseben pokal kot najboljša igralka turnirja.

Borove igralke letnika 1976 že nekaj let opozarjajo nase s prodornimi uspehi širje po Italiji, zdaj tudi v mednarodni areni. Ne gre le za uspeh treh ali štirih igralcev, temveč celotne garniture, kar je jamstvo tudi za bodočnost, ko bodo te igralke stalno merile moči na velikem igrišču.

V nedeljo v organizaciji Shinkai Karate Cluba Seminar karateja v Zgoniku

Shinkai Karate Club prireja v nedeljo, 21. t. m., pod pokroviteljstvom ZSSDI, seminar karateja v okviru 120-letnice organiziranega slovenskega športa na Tržaškem.

Seminar bo v zgonski telovadnici, vodil pa ga bo znani mojster karateja črni pas 5. dan Maurizio Marangoni, ki je svetovni podprvak v izvedbi kata, večkratni evropski prvak in eden najuglednejših osebnosti tradicionalnega karateja v Italiji.

Seminarja se lahko udeležijo učenci od 6. KYU dalje, treningi pa bodo od 9.30 do 12.00 ter od 15.00 do 17.30. Organizatorji so gotovi, da se bodo seminarja udeležili mnogi karateisti, saj so povabili člane karate klubov s Koroškega, iz naše dežele, iz Sežane, iz Ljubljane in še od marsikje.

Na sliki: črni pas Marangoni (v sredini) v trenerki italijanske reprezentance) skupno z nekaterimi člani Shinkai Karate Cluba

Trener Bora Radenske Turcinovich: »Morali bi se uvrstiti višje«

Iztekle se je košarkarsko prvenstvo D-lige, v katerem je znotraj tržaškega »predstavnstva« štirih klubov nastopala tudi članska postava Bora Radenske, ki si je obstanek v ligi zagotovila prav v zadnjem kolu.

Tedaj so varovanci trenerja Turcinovicha dobesedno pregazili tretje uvrščeno moštvo Roncade, kar naj bi pomenilo, da so borovci imeli vse potrebne kvalitete zato, da bi v letošnji sezoni odigrali vidnejšo vlogo. Seveda, tej tezi bi lahko nasprotovali s kopico drugih argumentov, na primer tako, da bi na dan potegnili demotivirane Roncade, ki so bile brez vsakršnih možnosti za izboljšanje svojega položaja na lestvici.

Toda tudi letos smo imeli vtis, da so borovci po kvaliteti boljši, da sodijo nekoliko višje na razpredelnici in to so bržkone dokazali prav na tekmah z močnejšimi postavami, ko so bili večji del igre enakovredni tekmecev.

Ljubitelji in poznavalci domačih košarkarskih razmer prav gotovo pomnijo, da se je letošnja sezona v Borovem taboru začela v znamenju ostrih notranjih polemik. To pa vsekakor nikjer ne predstavlja ustrezne osnove za uspešno nadaljevanje dela.

Nekaj novih obrazov med igralci - nov trener, popolnoma novo vodstvo

in okrog tega nepojenajoči odmev zgodnje jesenskih združ: vse to se je negativno odražalo na počutje posameznikov in na učinek moštva na treningih in na tekmah. Sezona je tako potekala valovito, k temu pa je treba prišteti bolelost Smotlaka in Guliča ter odhod Kojanca, ki je po 6. kolu zapustil ekipo. Nastalo je še nekaj notranjih težav, takih, do katerih često prihaja znotraj športnih kolektivov, in vse to skupaj je verjetno preprečilo boljšo uvrstitev našega predstavnika, ki je pa še uspel v ohranitvi statusa D ligaša.

Naslednje leto bo ekipa nastopila s popolnoma prenovljeno podobo. Od letošnje zasedbe naj bi ostal edino Fabrizio Korošec (mladinec izrecno ne navajamo). Robert Klobas in Bruno Kneipp naj bi prenehala z igranjem, medtem ko bo David Pregarc zanesljivo prešel v drugo sredino. Glede Guliča in Laudana, ki ju na Bor veže enoletno posojilo, se bo moralo Borovo vodstvo pred kakršnimkoli pogovorom razjasniti, ali namerava ta dva ko-

šarkarja vključiti v svoje bodoče programe. Ob Korošču bo zagotovo igral Andrej Pieri, ki se je letos poslovil od vojaškega življenja. Večji del razpoložljivih igralnih mest pa bodo verjetno zapolnili mladinci, saj drugih kdove kako dobrih igralcev dejansko tudi ni.

O letošnji pravkar sklenjeni sezoni smo se na kratko pogovarjali tudi z Borovim trenerjem Mirom Turcinovichem.

Glede na rezultat vaše zadnje tekme bi človek menil, da bi bila končna uvrstitev Bora Radenske lahko znatno višja.

»Prav gotovo, in čeprav nas rezultati demantirajo, še vedno trdim, da bi bila realna uvrstitev tega moštva okrog 5. mesta. No, tudi upoštevajoč boleznijo Smotlaka in Guliča, ki sta bila dolgo odsotna, ter odhod Kojanca, obžalujem, da so bili fantje nasplošno premalo prisotni na treningih. Izdvojil bi le nekaj mladincev: Paulino, Cupina in Pertota, ki so se res potrudili in

pokazali resen pristop do dela, v nasprotnem primeru pa bi se Radenska, o tem sem prepričan, uvrstila približno na mesto Ginnastice, ki smo jo dvakrat premagali.«

Kako bi pa ocenil splošno kakovostno raven D-lige?

»Menim, da ni strašnega razkoraka med skupinico vodilnih in ostalimi ekipami. Mi sami smo na primer igrali zelo dobro proti prouvrščenim moštvom, res pa je, da je v vsaki postavi po več starejših, izkušenejših igralcev. Pri Boru smo bili tudi glede tega poglavje zase, kajti vsi naši košarkarji, od najstarejših do najmlajših, razen dveh izjem, Klobasa in Guliča, imajo le dvoletno izkušnjo igranja na tej ravni. To ima svojo težo. Ponavljam pa, da bo moral klub najprej rešiti problem obiska in prisotnosti na treningih. Iz tega niso izvezti niti mladinci, med katerimi je nekaj talentiranih košarkarjev. Toda kaj, če tako porredkoma prihajajo v telovadnico.«

CANCIA

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 2.700.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povisa.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglašni - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglašni 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglašni 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglašni iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

19. maja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Glasnost povzroča marsikateremu kremeljskemu voditelju glavobol

Jegor Ligačov v ospredju afere ker naj bi oviral sodno preiskavo

MOSKVA — Član politbiroja in sekretar centralnega komiteja KP Sovjetske zveze Jegor Ligačov se je znašel sredi mučne afere zaradi obtožb s strani dveh sodnih preiskovalcev, češ da je z močjo svoje visoke funkcije oviral njune preiskave o nekem primeru korupcije. Do nedavnega član politbiroja, zdaj že upokojeni Mihail Solomencev, pa naj bi bil po istih javnih obtožbah naravnost zapleten v korupcijske mahinacije. Tik pred zasedanjem kongresa ljudskih poslancev Sovjetske zveze (začne se prihodnji četrtek) sta oba prizadeta veljaka vložila tožbi proti izvoljenima poslancema Teljmanu Gdljanu in Nikolaju Ivanovu, ki sta v jeku predvolilne kampanje izrekla omenjene obtožbe.

Neuradno že nekaj dni korožijo po Moskvi govorice, da tako rekoč dan in noč zaseda v Kremlju posebna komisija vrhovnega sovjeta (seveda še starega mandata), ki preiskuje to zadevo. Ligačov je namreč zahteval strogo preiskavo in objavo izsledkov. Predstavnik za tisk zunanega ministra je včeraj vse to potrdil. Teljman Gdljan je bil z 86 odstotki vseh glasov triumfalno izvoljen za poslanca v enem od moskovskih volilnih okrajev. Njegov kolega Nikolaj Ivanov pa se je kandidiral v Leningradu in po nadvse vroči, neumljeni predvolilni bitki, tam prejšnjo nedeljo visoko zmagal v konkurenci med 28 kandidati.

Gdljan je že pred dnevi na sestaku moskovskih poslancev v navzočnosti generalnega sekretarja Mihaila Gorbačova izrekel obtožbo, češ da je Jegor Ligačov oviral preiskave, ki so zadevale korupcijo med bivšimi voditelji zvezne republike Uzbekistan in katere niti so segale tudi v Moskvo, v sam Kremelj. Ampak o sestanku s poslanci so objavili le suho novičko. Pred zadnjim krogom volitev pa je Nikolaj Ivanov po leningrajski televiziji v živo ponovil iste obtožbe. To je sodu dno izbilo dno in o aferi se je začelo na široko govoriti.

»To je provokacija in grobo obrekovanje,« zdaj izjavlja Jegor Ligačov v svoji vlogi vrhovnemu sovjetu. »Zlobne izmišljotine« je treba pod nujno preveriti in objaviti izsledke. Soobtoženi Mihail Solomencev pa v svoji izjavi opozarja, da so klevete, ki sta jih izrekla Gdljan in Ivanov, uperjene ne samo proti njemu osebno, marveč proti vsej partiji.

Oba, Ligačov in Solomencev, zahtevata tudi kazenski pregon obeh preiskovalcev oziroma zdaj poslancev. Ker pa ju že varuje poslanska imuniteta, bo lahko šele kongres ljudskih poslancev odločal o tem, ali jima v primeru sodnega procesa ukinja nedotakljivost. Gre seveda za primer, da bi oba padla pod določila nedavno objavljenega ukaza o državnih kaznivih dejanjih (gre pa za močno sporni člen o diskreditaciji predstavnikov države, partije ali družbe). Člen grozi z zaporno kaznijo do treh let.

Očitno je s to afero neposredno povezana kadrovska zamenjava v vrhu državnega komiteja Sovjetske zveze za radio in televizijo (Gosteleradio). Dosedanega predsednika Aleksandra Aksjonova so namreč nenadoma razrešili dolžnosti in upokojili, na njegovo mesto pa imenovali Mihaila Nenaševa, doslej predsednika Goskomizdata (državnega komiteja za založništvo).

Na aprilskem plenumu OK KP Sovjetske zveze se je Akajonov zagovarjal in kesal, ker so ga napadli zaradi nekaterih vročih oddaj v živo. Aksjonov se je v celoti ogradil od kritike, oziroma dejal, da se je na televiziji razbohotilo precej anarhije. S tem se je očitno sam onemogočil v lastni hiši. Iz strahu pred posledicami pa je prepričal, da bi sporne leningrajske predvolilne debate v živo prenašali tudi v Moskvo.

ANTON RUPNIK

Požar v rafineriji Shell v Hamburgu

Ob življenje en delavec

HAMBURG — Zaradi slabega delovanja napeljav za utekočinjen plin je včeraj jutraj v rafineriji Shell v Hamburgu prišlo do eksplozije, zaradi katere je prišlo do velikega požara. Vnela se je postaja za prečrpavanje in mešanje, na katero je bil že priključen tanker s petimi milijoni litrov benzina. Gasilci so s hitrim posegom preprečili, da bi se požar razširil tudi na tanker, medtem ko je na postaji za prečrpavanje divjal požar, pod nebo pa se je dvignil velikanski oblak dima.

Položaj je bil izredno kritičen vse dopoldne, saj je prihajalo do vrste manjših eksplozij, ki so si pri svojem delu pomagale s kopenskimi in rečnimi protipožarnimi napravami. V nesreči je en delavec izgubil življenje, dva pa sta bila ranjena. Materialne škode še niso ocenili.

Na sliki AP: črn oblak dima in visoki plameni so se včeraj dvigovali nad rafinerijo Shell v Hamburgu.

Irangate: ameriški tisk objavlja nove dokumente

NEW YORK — Dnevnik New York Times je včeraj objavil vest, da ima v svojih arhivih dokumente ameriškega sveta za državno varnost in CIA, po katerih naj bi bilo mogoče dokazati, da sta bila tako bivši predsednik Ronald Reagan, kot sedanji predsednik George Bush seznanjena z afero Iran-gate.

Med omenjenimi dokumenti naj bi bil tudi neki memorandum, ki nosi podpis polkovnika Oliverja Northa, podpisan pa je bil leta 1985, v času, ko sta washingtonski senat in predstavniški dom odpovedala ameriško pomoč kontrasom iz Nikaragve.

New York Times je v svojem članku izrazil prepričanje, da je iz dokumentov razvidno, kako je Bela hiša skušala prelistati parlament in na lastno pest poseči v pomoč kontrasom. Deležni neodobrene subvencije naj bi bili tako nikaragovski uporniki kot gverilci na Hondurasu.

Predsednik Bush je v preteklih dneh ostro zavrnil vesti, da se je menil s Hondurasom za denarno pomoč na podlagi »do ut des«, skratka politične podpore v zameno za tihotapljenje orožja. Dokumenti, s katerimi razpolaga New York Times, če so seveda originalni, pa dokazujejo ravno obratno in postavljajo predsednika v dokaj kočljivo pozicijo.

Goljufije lažnih inspektorjev Službe družbenega knjigovodstva

LJUBLJANA — V Sloveniji so se v zadnjih dneh pojavili posamezniki obeh spolov, ki obiskujejo organizacije združenega dela in se lažno predstavljajo za inspektorje Službe družbenega knjigovodstva SR Slovenije mag. Franc Knafelc ti samopoklicani lažni inspektorji zbirajo podatke o ziro računih, matičnih številkah organizacij združenega dela, o poslovanju in podobno, nekateri pa celo ob tem ponujajo razno blago. Eden takšnih predstavnikov, ki zase trdijo, da so iz Beograda, je z neko kranjsko organizacijo celo sklenil nekajmilijonski posel, drugega je v Ljubljani sprejel direktor enega večjih kolektivov, v Novi Gorici pa se je v nekem podjetju pojavila »inspektorica«.

Kot kaže, je neka skupina posameznikov spretno izrabila strah podjetij pred inspekcijo SDK, saj jih skoraj nihče ni vprašal za pooblastilo. V neki organizaciji, kjer »inspektorju« niso nasledili, se je izkazal s pooblastilom instituta za intelektualno svojino iz Beograda, ki je bilo razmnoženo na navadnem cilostilu in seveda lahko vanj vsakdo vpiše ime in priimek.

Služba družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji opozarja vse uporabnike družbenih sredstev na previdnost pred lažnimi inspektorji, obenem pa prosi, da ob vsakem takšnem obisku natančno preverijo pooblastilo, lažne inspektorje pa prijavijo. (dd)

Na avtocesti letalo trčilo v avtomobil

KUALA LAMPUR — Sedem policistov malezijske mestne policije se je včeraj z letalom namenilo iz obalnega turističnega centra Kauntan v glavno mesto Kuala Lumpur, ko je nenadoma prišlo do okvare na motorju. Posadka je skušala zasilno pristati na avtocesti, ki pelje v mesto, vendar je naključje hotelo, da je prav tedaj privozil mimo zasebni avtomobil. Trčenje med letalom je bilo neizbežno in silovito, žal pa je v nenavadni nesreči umrlo 6 ljudi. Ob življenju je bilo pet policistov in komaj trileten otrok, ki se je peljal v avtomobilu. Ostali trije potniki so bili huje ranjeni.

Nesreča bi lahko imela veliko hujše posledice, saj je v neposredni bližini avtoceste tudi mednarodno letališče s precej gostim letalskim prometom. Če bi policijsko letalo strmoglavilo na letališke steze, bi se nesreča lahko spremenila v pravo tragedijo.

Na sliki (Telefoto AP): razbitine avtomobila po trčenju z letalom

Malice in tisočaki za smrkavega botra

NEAPELJ — Nižjo srednjo šolo v kraju Castellamare di Stabia obiskuje pravi »boter« v otroških čevljih. E. F. je star 14 let, nekajkrat je že ponavljal, očitno pa se ima za odraslega, vsekakor večjega od svojih sošolcev. Baje je njegov življenjski vzor znani kamorist Michele D'Alessandro, saj ga poredni E. F. dosledno posnema. Od sošolcev zahteva, da ga spoštljivo pozdravijo s poljubom roke, privošči si najslastnejše malice, sošolceve seveda, nemalokrat pa od vrstnikov zahteva tudi denar. Pa še ni vse, mlajši dijaki, ki potrebujejo »zaščito«, mu morajo redno odšteti po tisoč lir.

E. F. bi še naprej utrjeval svojo oblast, če ne bi nekaterim staršem začele presaditi laži in na videz neupravičene solze otrok. Nekateri dijaki so se toliko opogumili, da so staršem zapuili, kaj se v šoli dogaja. Stvar so začeli preiskovati tudi karabinjerji, vendar so od otrok težko dobili kako

otipljivo informacijo. Strah pred mlečnozobim botrom je vselej prevladal. Končno pa je moral pred močjo postati tudi sam mali boss. Na zastavljena vprašanja je menda odgovarjal zelo spretno, izogibal se je odgovorov, ki bi mu bili lahko usodni, končno pa je klonil in priznal svoje počette. Vendar... E. F. je karabinjerjem pojasnil, da gre zgolj za šalo in da z izsiljevanjem malic in tisočakov ne misli ravno resno. Sicer pa, ali ne ravna tako tudi D'Alessandro, spoštovani in strah vzbujajoči kamorist, ki mu je neka neapeljska zasebna televizija posvetila niz oddaj?

Primer E. F. bo sedaj vzele v pretres sodišče za mladoletne. Fantalin izhaja iz revne družine, je zadnji od 7 bratov, oče pa je pred dvema letoma umrl v nesreči na delu. Nihče v družini ni nikoli imel opravka s pravico. Prav zato pa so tako karabinjerji kot vzgojitelji in sodniki še bolj v skrbeh.

»Er canaro« spet v zaporu

RIM — Petro De Negri, znan predvsem kot »er canaro« se bo moral vrniti v zapor. Včeraj so ga aretirali v Rimu, kjer je sicer ostal, odkar so ga spustili na prostost. Preiskovalni sodnik Luisa Carnevale je namreč odločila, da mora morilec ponovno za rešetke, čeprav so ga spustili na prostost, ker je počenjal morilska dejanja v neprisrčnosti. Sedaj bo »er canaro« zaprt v psihiatričnem oddelku rimskega zapora Rebibbia.

Iz ljubezni v smrt

NEAPELJ — Veliko ljubezensko razočaranje neke najstnice iz San Sebastiana, male vasi pod Vezuvom, se je v ponedeljek zaključilo s smrtjo nesrečenega dekleta.

Zaročenec je menda pred nedavnim obvestil dekle, da mu ni več od njega, zato se je šestnajstletnica podala v shrambo, kjer so starši hranili vse potrebne snovi za škropljenje proti mrčesu. Dekle je pogotnilo nekaj protikritogamske snovi in kmalu za tem umrlo.

Hud požar v Bombayu

Ognjeni zubli so zajeli največjo bombaysko »bidonville« in uničili 600 barak

S streljanjem v noge do mesta na pločniku

NEAPELJ — Dve neapeljski prostitutki sta bili žrtvi strelskega napada, ker nista hoteli odstopiti svojega pločnika dvema transvestitoma. Dva mladeniča na motorju sta namreč streljala v noge 22-letne Filomene Canevale in 23-letne Anne Villano v Ulici Nolana v bližini glavne železniške postaje v Neaplju. Ranjenki so odpeljali v bližnjo bolnišnico, kjer so jima nudili prvo pomoč, nato pa so ju odpustili. Do napada je prišlo včeraj malo pred polnočjo, ko so v mestu burno proslavljali veliko zmago nogometašev Napolija v pokalu Uefa.

Po mnenju policije gre strelski napad pripisati stalnemu boju med prostitutkami in transvestiti za »delovna mesta« na neapeljskih pločnikih. Preiskovalci so tudi prepričani, da naj bi ljubiteljici noči kaznovali tisti, ki imajo nadzor nad celotno mrežo prostitucije na širšem neapeljskem področju. Kaznovani pa naj bi bili zato, ker naj bi se na pločniku zadrževali dlje, kot naj bi jima dovoljeval predhodno dogovorjen urnik.